

Tilinpäätös 2021

Punkalaitumen kunta



Sisällys

1 JOHDANTO	2
2 TOIMINTAKERTOMUS	2
2.1. Toimintakertomuksen laatiminen	2
2.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
2.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	14
2.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	17
2.5. Rahoitusasema ja sen muutokset	22
2.6 Kokonaistulot ja –menot	26
2.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous	27
2.8. Tilikauden tuloksen käsittely	32
3 KÄYTTÖTALOUS	33
3.1 Hallintotoimi	34
3.2 Sivistystoimi	41
3.3 Tekninen toimi	47
3.4 Tavoitteiden toteutuminen	52
3.5 Tuloslaskelman toteutuminen	73
3.6 Investoinnit	75
3.7 Rahoitusosan toteutuminen	78
4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	79
4.1. Tuloslaskelma	79
4.2. Rahoituslaskelmat	80
4.3. Tase	81
4.4. Konsernituloslaskelma	83
4.5. Konsernin rahoituslaskelma	84
4.6. Konsernitase	85
5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	87
5.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	87
5.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	88
5.3. Tasetta koskevat liitetiedot	91
5.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	95
5.5. Ympäristöasiat	97
5.6. Henkilöstöä koskevat liitetiedot	97
5.7. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	99
5.8 Laskennallinen taseyksikkö	101
5.9 Käytetyt kirjanpitolikirjat, arkistointi ja tositteiden lajit	106

1 JOHDANTO

Kuntalain mukaan kunnat noudattavat kirjanpidossaan ja tilinpäätöksessään kirjanpitolakia soveltuvin osin. Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tarkoituksena on antaa oikea ja riittävä kuva kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Kunnan tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Valtuuston käsiteltäväksi tilinpäätös on saatettava viimeistään seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja.

Kuntalain mukaan kunnan on sisällytettävä tilinpäätökseensä tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kunnan, jolla on määräämisvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Perustietoa kunnasta

Perustamisvuosi	1639
Asukasluku 31.12.2021	2719 (31.12.2020 2785)
Pinta-ala	364,02 km ²
- maata	361,08 km ²
- vettä	2,94 km ²
Asukastiheys	8,0 as/maa-km ²
Maakunta	Pirkanmaa
Seutukunta	Lounais-Pirkanmaan seutukunta
Tuloveroprosentti	22 %
Työttömyysaste 12/2021	7,8 % (12/2020 10,4 %)



2 TOIMINTAKERTOMUS

2.1. Toimintakertomuksen laatiminen

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kuntalain 113 §:n mukaan toimintakertomus on osa kunnan virallista tilinpäätöstä. Toimintakertomus on kunnan hallinnon, talouden ja muun toiminnan seurannan runkona. Se on edellytetty laadittavaksi sellaiseen muotoon, että esitettyjen tietojen vertailu eri kuntien välillä ovat mahdollista.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet hyväksytään talousarviossa ja -suunnitelmassa. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Lisäksi kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

2.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.2.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2021 tilinpäätös on 97.338 euroa alijäämäinen. Tilikauden toteuma muodostui yli miljoona euroa budjetoitua paremmaksi. Vuosikate on 987.939 euroa positiivinen ja riittää kattamaan 88 % suunnitelman mukaisista poistoista. Ennakoitua parempaan tulokseen johti erityisesti kolme seikkaa: toimintatuottoja kertyi 260.000 arvioitua enemmän, veroja tilitettiin 500.000 euroa arvioitua enemmän ja valtionosuuksia kertyi 220.000 euroa ennakoitua paremmin. Yhteenvetona voisikin todeta, että toimintakulut toteutuivat ennakoitusti ja tulopuoli yllätti positiivisesti.

Talouden kehitys on edelliseen tilinpäätökseen verrattuna laskeva, vuosikate on puolet vuoden 2020 vuosikatetta pienempi. Vuoden 2022 talousarvion vuosikatteen ennakoidaan jäävän 408.000 euroa plussan puolelle, mikä on hyvinkin linjassa vuoden 2021 tilinpäätöksen kanssa eli jälleen vuosikate puolittuisi. Punkalaitumen kunnalla on taseeseen kertynyttä ylijäämää 4,1 milj. euroa, joten välitöntä vaaraa kriisikunnaksi ajautumiselle ei ole. Lainaa taseessa on 7,3 milj. euroa eli 2.672 euroa/asukas, ja lainamäärä on laskeva. Kunnilla on lainaa keskimäärin 3.448 euroa/ asukas.

Kunnan vieraalla pääomalla on rahoitettu pääosin kasvatuksen ja varhaiskasvatuksen investointeja. Alkuvuodesta 2020 aloitti toimintansa uusi päiväkotitoiminta, jonka rakentamiskustannuksiksi muodostui 2.003.604 euroa. Kesällä 2020 vastaanotettiin Yhteiskoulu- ja lukiorakennus. Koulun lopullisiksi kustannuksiksi muodostui 6.055.193 euroa. Varhaiskasvatuksen ja opetuksen ulkoiset puitteet ovat kunnossa pitkäksi aikaa.

Vuoden 2021 aikana vanha Yhteiskoulu- ja lukiorakennus löysi uuden omistajan Myllynkivet Oy:stä euron kauppahinnalla. Rakennus myytiin irtaimena ja tontti on edelleen kunnan omistuksessa. Teollisuushalli myytiin Jeesi-Service Oy:lle. Suurin kunnan omistamista rakennuksista, Haukankosken päärakennus, on peruslämmöllä ja kesäkaudella teatterikerho hyödynsi rakennusta esityksissään. Haukankosken kehittämiseksi on haettu maakunnan kehittämisrahaa.

Toukokuussa 2021 käynnistyi ympäristöministeriöltä rahoitusta saanut Kanteenmaan Kiertotalousklusterihanke. Hankkeen tavoitteena on nostaa Kanteenmaan alueen kiinnostavuutta ja kehittää yhteistoimintaa alueen eri yrittäjien kanssa. Merkittävimmät KKK-hankkeen toimijat ovat BioAurora Oy, GRK-Infra Oy ja Ilmatar.

Pirkanmaan kunnista Parkanolla, Virroilla, Kihniöllä ja Punkalaitumella on mahdollisuus saada oikeudenmukaisen siirtymän rahastolta ns. JTF-tukea energiaturpeen tuotannon lopettamisen vuoksi. Kunta on osallistunut Pirkanmaan oikeudenmukaista siirtymää koskevan suunnitelman valmisteluun. Suunnitelma valmistuneena maaliskuussa 2022.

Penttilän alueen asemakaava uudistettiin vuonna 2021. Muutoksen tarkoituksena on kehittää alueen veto-voimaisuutta ja parantaa pientalotonttien toteuttamisedellytyksiä. Tavoitteena on yhtenäinen ja omaleimainen asuntoalue, josta on hyvät yhteydet sekä kunnan keskustaani että ympäröivään luontoon. Alueen erikoisuutena on siirtolapuutarha-alue. Mikäli alue alkaa kiinnostaa rakentajia kiirehdytään alueen infran rakentamista.

Punkalaitumen näkyvyys eri medioissa on vuoden 2021 aikana ollut todella hyvä. Kunnan some-kampanjasivut "Punkalaitumelaiset" ja "Luonnollisesti Laitumella" ovat tuoneet mukavasti uusia seuraajia ja samalla virallinenkin tiedotuskanava www.punkalaidun.fi on noussut entistä paremmin ihmisten tietoisuuteen.

Punkalaitumen kunta on ollut yhtenä tutkimuskohteena Ruralization-tutkimusprojektissa. Kyseessä on innovaatiohanke, jonka kiinnostuksen kohteena on eurooppalaisen maaseudun avautuminen asumiseen ja uudistamiseen erityisesti nuorten, tulevaisuuden työpaikkojen ja maaseutuyrittämisen sukupolvenvaihdoksen näkökulmasta. Taustalla on huoli maaseutu- ja kaupunkialueiden epätasapainoisesta kehitymisestä, mikä on uhka myös Euroopan kestäväälle kehitykselle. Tutkimushankkeessa on mukana 18 partneria 12:sta eri EU-maasta.

Vuoden 2021 aikana toteutettiin kunnassa kolme laajaa kyselyä: yrittäjätyytyväisyyskysely, asukastyytyväisyyskysely ja vapaa-ajan asukkaiden tyytyväisyyskysely. Tietoja tullaan hyödyntämään uuden kuntastrategian linjauksissa ja taloussuunnitelman tavoitteita laadittaessa.

Uusi työllisyyskokeilu alkoi 1.3.2021 ja on jo vaihtunut TE-palvelut 2024 uudistukseksi. Tarkoituksena on siirtää TE-palvelut paikallistasolle lähemmäksi asiakkaita. Palvelujen järjestämisvastuu edellyttää 20.000 asukkaan työvoimapohjaa eli uusien kuntien välisiä yhteistoimintarakenteita on syntymässä. Uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023 ja valmistelut ovat parhaillaan käynnissä. Tulevat tilinpäätökset näyttävätkin erilaisilta, koska noin 60 % sekä menoista että tuloista siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle.

Vuodet 2020 ja 2021 tulevat jäämään kansakunnan muistiin koronan kyllästäminä vuosina. Maaliskuusta 2020 lähtien toiminta on ollut varautumista ja selviytymistä rajoitetoimista seuraavaan vaiheeseen. Nyt maaliskuussa 2022 tautitapauksia on enemmän kuin koskaan aikaisemmin, mutta oireet ovat selkeästi lieventyneet ja pandemian akuutein vaihe alkaa olla ohi. Koronavirus ei todennäköisesti katoa mihinkään, vaan muuttunee tavallisen kausiflunssan tyyppiseksi. Ihmisillä joko rokotteen tai tartunnan kautta saatu immuni-teetti on alkanut vähentämään vakavaan koronatautiin sairastumisen riskiä huomattavasti.

Varautumisesta uuteen varautumiseen vuonna 2022. Kun pitkäaikainen varautumisputki koronavirukseen alkoi hieman helpottaa tuli uusi kriisi. Naapurimaamme Venäjä käynnisti 24.2.2022 sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaan. Sota sai aikaan välittömästi Euroopan alueelle humanitaarisen kriisin. Ihmisten hädän lisäksi sota heikentää talouskasvua ja kiihdyttää inflaatiota. Polttoaineiden ja elintarvikkeiden hinnat nousevat ja todellinen raaka-ainepula Euroopassa on jo alkanut.

Lisäksi kunta-alalla on jätetty useita lakkovaroituksia. Palkansaajajärjestöjen mukaan lakkovaroitukset koskevat kaikkia kunta-alan sopimuksia: esimerkiksi kunta-alan yleistä työ- ja virkaehtosopimusta ja opettajien ja lääkäreiden sopimuksia. Ulkopuolelle on rajattu tehtäviä, joiden tekemättä jääminen vaarantaisi esimerkiksi ihmisen hengen. JUKO, JHL ja Jyty ovat ilmoittaneet koko kunta-alaa koskevasta ylityö- ja vuoronvaihtokiellosta. Palkkakiistoja sovitellaan nyt valtakunnansovittelijan johdolla.

Kuntakenttä elää keskellä laajaa rakennemuutosta. Hyvinvointialueuudistus haastaa vanhat toimintamallit ja toimintatavat. Monet samanaikaiset suuret kriisit ovat kääntäneet hallitun ja ennakoitun rakennemuutoksen jopa ”luovan tuhon” polulle. Rakenteelliset ongelmat kuntakentällä ovat edelleen olemassa. Asukasluvultaan taantuvat kunnat, joiden työvoima vähenee, verotulot pienenee ja huoltosuhde kasvaa, ovat edelleen vaikeiden päätösten edessä ja nämä kunnat ovat valtaenemmistöä.

Punkalaitumella 16.3.2022

Tuija Ojala, kunnanjohtaja

2.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Toimielinorganisaatio

Kunnallisvaalit oli alun perin määrätty pidettäväksi 18.4.2021 ja uuden valtuuston olisi pitänyt aloittaa 1.6.2021. Koronatilanteen vuoksi vaaleja siirrettiin ja uusi valtuustokausi alkoi 1.8.2021.



Hallintosäntö uusittiin uuden valtuustokauden alkaessa 1.8.2021. Aikaisemmin erilliset hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja opetuslautakunta yhdistettiin ja uusi toimielin on kasvatus- ja hyvinvointilautakunta.

Toimielinten kokoonpanot 2021

1.1. – 31.7.2021

Kunnanvaltuusto**Suomen Keskusta**

Karunen Timo
Lehtelä Martti
Lähdeniemi Linda
Salioja Sanna
Suominen Riikka
Törmä Martti
Uusi-Kouvo Outi pj.

SDP

Pulakka Merja
Routsi Terttu
Wakkala Marja

Kunnanhallitus

Lähdeniemi Linda pj.
Madekivi Sirkka vpj.
Peltomäki Antti
Prihti Ari
Salioja Sanna
Uutto Sami
Wakkala Marja

Esittelijä:

Kunnanjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Suominen Riikka pj.
Routsi Terttu vpj.
Kankaanpää Jyrki
Lappalainen Virva
Madekivi Sirkka
Rantanen Reijo
Siukola Pasi

Esittelijä:Varhaiskasvatusjohtaja ja Yhteis-
koulu-lukion rehtori***Rakennusvalvontajaosto***

Männistö Soili pj.
Multanen Mauri vpj.
Murtoo Tapani
Räsänen Eeva-Liisa
Korhonen Tapio

Perussuomalaiset

Laakso Sari
Uutto Sami

Sininen tulevaisuus

Mölsä Martti 1. vpj.
Seppä Ville

Vasemmistoliitto

Multanen Mauri

Tarkastuslautakunta

Seppä Ville pj.
Törmä Martti vpj.
Vatanen Tuula

Esittelijä:

Lautakunnan pj.

Hyvinvointilautakunta

Pihlajamaa Marju pj.
Pulakka Merja vpj.
Berggren Tapio
Keto Oskari
Laakso Sari
Räsänen Eeva-Liisa
Seppä Ville

Esittelijä:

Hyvinvointijohtaja

Henkilöstöjaosto

Madekivi Sirkka pj.
Prihti Ari vpj.
Routsi Terttu

Kansallinen Kokoomus

Lumme Harri 2. vpj.
Madekivi Sirkka
Peltomäki Antti
Pihlajamaa Marju
Prihti Ari
Yli-Parri Juha

Keskusvaalilautakunta

Henttinen Tapani pj.
Ylinen Eeva vpj.
Lindqvist-Saarela Marita
Multanen Mauri
Paija Markku

Tekninen lautakunta

Uutto Sami pj.
Korhonen Petri vpj.
Ekilä Jaana
Hongisto Virpi
Keto Simo
Männistö Soili
Yli-Parri Juha

Esittelijä:

Tekninen johtaja

Toimielinten kokoonpanot 2021

1.8. – 31.12.2021

Kunnanvaltuusto**Suomen Keskusta**

Karunen Timo 2. vpj.
Ali-Rantala Sami
Kouvo Markus
Lähdeniemi Linda
Salioja Sanna
Seppä Matti
Törmä Martti

SDP

Pulakka Merja 1. vpj.
Dahl Ulla
Lappalainen Sari
Wakkala Marja

Kunnanhallitus

Lähdeniemi Linda pj.
Uutto Sami vpj.
Kouvo Markus
Madekivi Sirkka
Peltomäki Antti
Seppä Matti
Wakkala Marja

Esittelijä:

Kunnanjohtaja

***Kasvatus- ja
hyvinvointilautakunta***

Kankaanranta Maria pj.
Saarinen Henrietta vpj.
Lappalainen Sari
Mäki-Laurila Anne
Prihti Ari
Törmä Martti
Välimaa Esa-Matti

Esittelijä:

Hyvinvointijohtaja
Varhaiskasvatusjohtaja
Yhteiskoulu-lukion rehtori

Henkilöstöjaosto

Seppä Matti pj.
Wakkala Marja vpj.
Madekivi Sirkka

Kansallinen Kokoomus

Lumme Harri pj.
Kankaanranta Maria
Madekivi Sirkka
Peltomäki Antti
Prihti Ari
Yli-Parri Juha

Tarkastuslautakunta

Karunen Timo pj.
Prihti Ari vpj.
Rantanen Mirja

Esittelijä:

Lautakunnan pj.

Tekninen lautakunta

Uutto Sami pj.
Lindqvist-Saarela Marita vpj.
Keto Simo
Lintunen Jani
Männistö Soili
Rannikko Satu
Yli-Parri Juha

Esittelijä:

Tekninen johtaja

Perussuomalaiset

Kankkunen Matti
Korhonen Tapio
Nousiainen Jani
Uutto Sami

Keskusvaalilautakunta

Henttinen Tapani pj.
Ylinen Eeva vpj.
Dahl Ulla
Ekilä Jaana
Nousiainen Jani

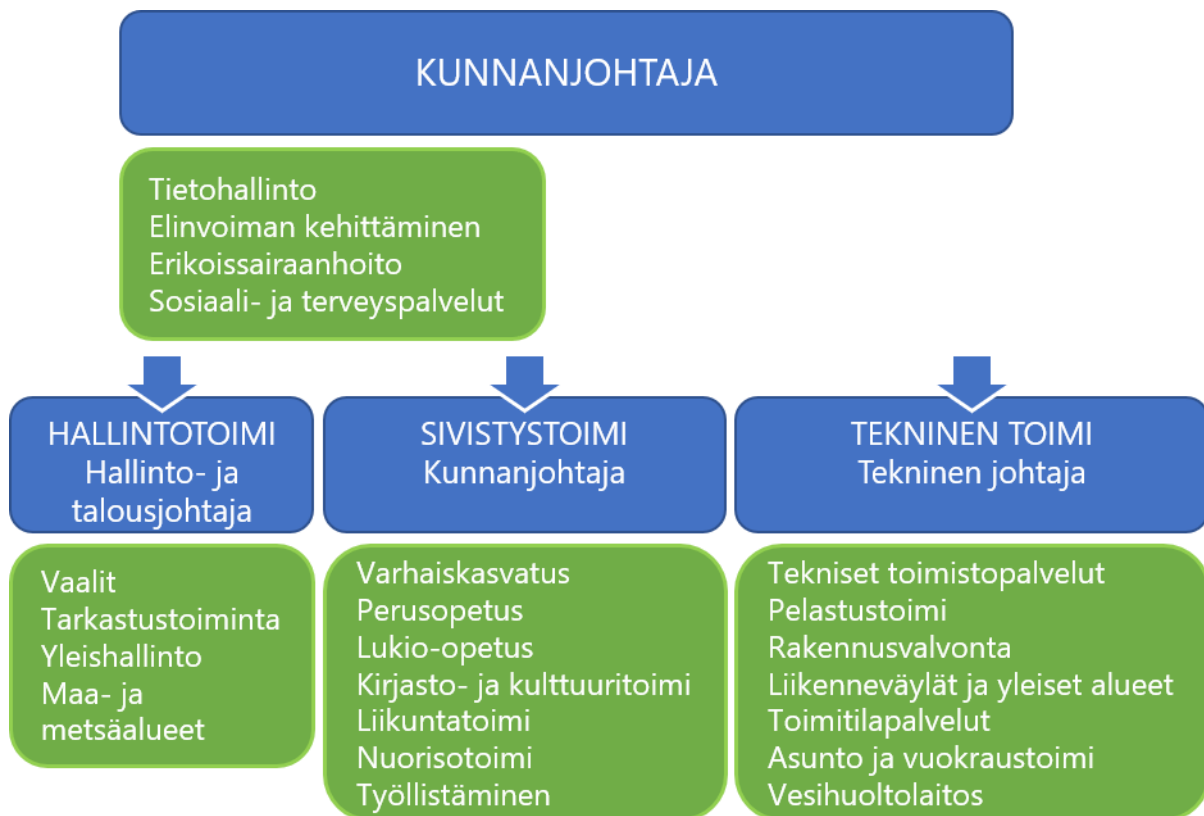
Rakennusvalvontajaosto

Lintunen Jani pj.
Uutto Sami vpj.
Lindqvist-Saarela Marita
Keto Simo
Rannikko Satu

Esittelijä:

Tekninen johtaja

Toimialat ja osastot



Punkalaitumen kunnan tilivelvollisia ovat

- toimielinten jäsenet valtuustoa lukuun ottamatta
- kunnanjohtaja
- hallintotoimi
 - hallinto- ja talousjohtaja
- sivistystoimi
 - Keskuskoulun rehtori
 - Pohjoisseudun koulun rehtori
 - Yhteiskoulu-lukion rehtori
 - varhaiskasvatusjohtaja
 - hyvinvointijohtaja
- tekninen toimi
 - tekninen johtaja
 - kunnanrakennusmestari
 - työpäällikkö

2.2.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Väestökehityksen lasku lievenee

Punkalaitumen kunnan väestökehitys on ollut edelleen aleneva. Tilastokeskuksen mukaan kunnan väkiluku 31.12.2021 oli 2719 asukasta. Väkiluku laski vuoden 2021 aikana 66 asukkaalla, vuonna 2020 asukasluku laski 30 asukkaalla. Syntyneitä oli 12 (2020/16) ja kuolleita 58 (2020/27). Muuttoliike maassa vähensi asukasmäärää 20 asukkaalla eli kuntaan muutti 123 asukasta ja kunnasta muutti pois 143 asukasta.

Ikärakenne v. 2017-2021

Ikärakenne	2017		2018		2019		2020		2021	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%
0 – 14	386	13,10 %	379	13,00 %	356	12,60 %	346	12,42 %	333	12,25 %
15 – 64	1610	54,60 %	1552	53,50 %	1479	52,60 %	1431	51,38 %	1387	51,01 %
65 – 74	470	15,90 %	484	16,70 %	496	17,60 %	500	17,95 %	490	18,02 %
75 -	484	16,40 %	486	16,80 %	484	17,20 %	508	18,24 %	509	18,72 %
Lähde: Tilastokeskus	2950	100 %	2901	100 %	2815	100 %	2785	100 %	2719	100 %

Viimeisimmän ikärakennetilaston mukaan yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä on 36,74 %, mikä vaikuttaa palvelutarpeen kehittymiseen pitkällä aikavälillä sekä kunnan laskennallisen huoltosuhteen tunnusluvun kasvamiseen.

Työttömyyden kehitys

Koko maan työttömyysaste vuoden 2021 lopussa oli 10,5 %. Vuoden 2020 vastaava tunnusluku oli 13,6 %. Koronaa edeltävään lukemaan 9,8 %:iin ei ole vielä päästy. Työttömien ja lomautettujen määrä laski koko maassa vuositasolla noin 23 % eli noin 82.000 henkilöllä. Pirkanmaan työttömyysaste joulukuussa 2021 oli 9,6 %, koko maan kolmanneksi matalin. Koronarajoitteiden kanssa eletään nyt kolmatta vuotta ja vaikutukset yritys-elämään ovat pääosin realisoituneet. Uusin murhe onkin Ukrainan kriisin välilliset vaikutukset työpaikkoihin ja elinkenoelämään.

Rakennetyöttömyys on vuoden 2021 aikana laskenut suurimmassa osassa Pirkanmaan kuntia. Pirkanmaalla rakennetyöttömiä on noin 60 % kaikista työttömistä ja pitkäaikaistyöttömiä 33 % kaikista työttömistä. Rakennetyöttömyys tarkoittaa yksinkertaistettuna sitä, että työn tarjonta ei mukaudu kysynnän muutoksiin ja rakennetyöttömyys korjaantuu suhdannetyöttömyyttä hitaammin. Punkalaitumella rakenne- ja pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut 60 henkilöstä 66 henkilöön.

Työllisyyden kehitys 2021

	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu
Työttömät	111	112	102	98	87	88	83	71	78	77	73	87
joista lomautetut	27	28	27	23	16	17	16	14	12	15	23	23
Avoimet työpaikat	8	14	15	13	19	12(45)	12(34)	14(23)	12(23)	8(24)	6(28)	0(17)

Lähde: Pirkanmaan työ- ja elinkeinotoimiston tiedotteet. Rivillä avoimet työpaikat on ensin uudet avoimet työpaikat ja sulussa kaikki avoimet työpaikat

Punkalaitumen kunnan vuodenvaihteen työttömyysaste oli 7,8 %, työttömyysaste 31.12.2020 oli 10,4 %. Henkilömäärissä työttömien määrä laski 117 työttömästä 87 työttömään. Punkalaitumella alle 25-vuotiaiden työttömien määrä oli 9. Yli 50-vuotiaita työttömistä oli 38 henkilöä, pitkäaikaistyöttömiä oli 21 henkilöä ja osatyökykyisiä 9 henkilöä. Lomautettuja työttömistä oli 23 henkilöä. Vaikeimmin työllistyvään rakennetyöttömien ryhmään arvioidaan kuuluvaksi 45 henkilöä. Avoimia työpaikkoja oli 17. Työvoiman kokonaismäärä on 1109 henkeä.

2.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kuntastrategia

Kunnanvaltuusto hyväksyi 19.3.2018 kuntastrategian vuosille 2018 - 2025. Kuntastrategian tavoitteena on, että Punkalaidun on v. 2025 edelleen tunnettu ja haluttu kunta asua. Punkalaitumella on turvallista elää sekä helppo rakentaa ja harjoittaa yritystoimintaa. Kodin löytävät niin työssäkäyvät, lapsiperheet kuin eläkeiässäkin olevat.

Strategiassa kunnan vetovoimatekijöiksi määriteltiin turvallisuus, puhdas luonto ja sekä korkealaatuiset peruspalvelut. Strategiassa määritettiin 4 painopistealuetta:

1. kunnan markkinointi
2. talouden tasapainoisuus
3. uusien yritysten hakeminen
4. varhaiskasvatuksen ja opetuksen tilojen rakentaminen

Strategiaa täydentävä asiakirja Elinvoimaohjelma hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 11.2.2019. Elinvoimaohjelman painopisteet ovat:

1. Erottuva kuntamarkkinointi
2. Yrittäjämyynteisyys
3. Toimivat yrityspalvelut
4. Edulliset tontit, talot ja vapaata yritystilaa
5. Houkuttelemme aktiivisesti uusia asukkaita, pienyrityksiä ja yrittäjiä

Kuntastrategian uudistamistyö on parhaillaan menossa.

Talouden toteuma lyhyesti

Kertomusvuoden tilinpäätös on -97.300 euroa alijäämäinen. Vuoden 2021 talousarvio oli mitoitettu alun perin -1.262.000 euroa alijäämäiseksi. Talous toteutui siis 1.164.700 euroa paremmin kuin oli suunniteltu. Taseeseen kertynyt ylijäämä kutistui 4.087.900 euroon. Toimintakatteen osalta talousarvio muodostui ahtaaksi kunnanhallituksella, jossa ulkoiset toimintamenot ylittivät budjetoidun tason 378.000 euroa. Ylityksestä 129.000 euroa kertyi sosiaali- ja terveystalouksista 197.500 euroa erikoissairaanhoidosta, 39.300 tietohallinnosta ja 45.850 yleishallinnosta. Käyttötalouden toimintakate jäi 366.400 euroa alle budjetoidun. Ulkoisten toimintamenojen toteuma-aste oli 99 %. Käyttötalouden ulkoisten toimintatuottojen toteuma-aste oli 114 %.

Vuodelle 2021 tuloveroprosentti säilytettiin ennallaan 22 prosentissa. Verotuloja kertyi 500.100 euroa enemmän kuin budjetoitu. Kunnan tuloverossa kasvua oli 191.100 euroa budjetoitua enemmän. Yhteisöveron tuottoa kertyi 330.800 euroa yli budjetoidun. Kiinteistövero kertyi 21.800 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Verotulokertymä oli yhteensä 9.480.100 euroa. Kertymä oli 312.400 euroa vuoden 2020 kertymää parempi.

Valtionosuudet vähenivät -140.500 euroa vuoteen 2020 verrattuna. Talousarvioon verrattuna valtionosuuksia saatiin 220.500 euroa enemmän. Valtionosuuksien merkitys on edelleen kunnalle suuri, valtionosuuksia kertyi 1.705.400 euroa enemmän kuin verotuloja. Vuonna 2020 valtionosuuksia kertyi 2,2 milj. euroa enemmän kuin verotuloja ja vuonna 2019 erotus oli 0,9 milj. euroa.

Toteutunut vuosikate oli +987.900 euroa, kun talousarvion mukainen vuosikatteen arvio oli -103.500 euroa. Poistojen määrä oli 1.125.900 euroa. Poistojen suuruinen vuosikate on terveen talouden minimitaso. Nyt jäätii hieman alle poistojen tason.

Investoinnit

Investointien suhteen vuosi 2021 oli todella erikoinen, kirjanpidollisesti koko investointiosa on 111.148 euroa tulopainotteinen.

Lahjoituksena saadun kiinteistön myynnistä saatiin 13.000 euroa, varat tullaan käyttämään kuntalaisten hyvinvointiin. Teollisuushallin myynnistä kertyi kauppahintaa 185.000 euroa. Lisäksi myytiin erillinen teollisuustontti 3.750 eurolla. Kiinteistöjen tasearvot näkyvät investoinneissa tulona ja myyntihinnan ja tasearvon erotus on kirjattu myyntitappioksi.

Vartiolan kenttään ja Vartiolan kaivoon investointiin 41.000 euroa. Terveysaseman, Pakarin ja Kaisankodin kohentamiseen käytettiin yhteensä 75.100 euroa. Pohjoisseudun kouluun/ Vapariin ja teknisen työn tiloihin käytettiin 23.400 euroa investointivaroja. Katuihin, puistoihin ja liikuntapaikkoihin käytettiin yhteensä 124.800 euroa.

Vesihuollon investointeihin käytettiin 83.300 euroa. Vuodelle 2021 budjetoiduista vesihuollon investoinneista suurin osa siirtyi toteutettavaksi vuonna 2022. Vesihuollon investointien budjettimäärärahojen käyttöaste oli alle 9 %

Rahoitus

Kertomusvuonna ei nostettu uutta lainaa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 850.000 euroa. Pitkäaikainen lainakanta 31.12.2021 oli 7.265.000 euroa, lyhytaikaista kassalainaa ei tilinpäätöspäivänä ollut. Lainojen määrä oli 2.672 euroa/asukas kun vastaava luku vuoden 2020 tilinpäätöksessä oli 2.914 euroa/asukas. Suurin lainamäärän kasvu oli v. 2019, jolloin uutta koulua ja päiväkotia varten nostettiin lainaa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2021 talousarvio oli -1.262.000 milj. euroa alijäämäinen. Tilinpäätös toteutui vain 97.339 euroa alijäämäisenä. Tilinpäätös 2020 ja tilinpäätös 2021 eivät ole verrattavissa aikaisempiin vuosiin, vaan tulos aiheutuu poikkeuksellisista olosuhteista. Olosuhteet jatkuvat edelleen vuonna 2022 ja nyt näyttää siltä, että samanaikaisesti hoidetaan koronaa ja puretaan hoitojonoja. Kevättä 2022 leimaa koronan lisäksi Ukrainan kriisi ja kunta-alan sopimusneuvottelut ja mahdollinen lakon uhka.

Taloudelliset paineet eivät ole korjaantuneet, ne ovat siirtyneet. Nykyinen väestökehitys ei ennakoiki kunnallisveron tuottoon korotuksia, joten menojen lisäykseen ei tällä tulopohjalla ole mahdollisuuksia. Myös isojen investointien poistot tuovat erityistä painetta talouteen. On pyrittävä siihen, että vuosikate riittäisi jatkossakin poistojen kattamiseen ja korvaaviin investointeihin. Vuoden 2022 talousarvion linjaukset ovat ainakin tämänhetkisen tiedon valossa oikeansuuntaiset

2.2.5. Henkilöstö

Punkalaitumen kunnan koko henkilöstön määrä oli vuoden 2021 päättyessä 97 henkilöä. Heistä 75 oli vakinaisessa ja 22 määräaikaisessa palvelussuhteessa. Määräaikaisista yksi oli työllistetty, oppisopimuskoulutettavia ei ollut. Vakinaisen henkilöstön osuus oli 77,3 %, osuus on hieman noussut edellisestä vuodesta. Henkilöstöstä laaditaan erillinen henkilöstökertomus.

Henkilöstön määrän kehitys vuosina 2016 - 2021 on seuraavan taulukon mukainen:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hallintotoimi	28	28	9	10	12	13
Sivistystoimi	85	85	78	77	75	72
Tekninen toimi	17	17	16	16	14	12
Yhteensä	130	130	102	103	101	97

Määräaikaiset työntekijät sisältävät sijaiset, muut määräaikaisessa työsuhteessa olevat sekä työllistetyt. Taulukkoa tarkasteltaessa on syytä muistaa, että se ei kerro absoluuttista totuutta henkilöstön määrästä, koska siinä on mukana myös kaikki sijaiset.

Henkilöstöpolitiikassa kunta on viime vuosina panostanut erityisesti lasten ja nuorten palveluiden saatavuuteen. Viime vuosina kuntaan on perustettu koulukuraattorin virka ja lastentarhanopettajan tilalle varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimi. Lisäksi hyvinvointitoimeen perustettiin hyvinvointiohjaajan ja nuoriso-ohjaajan toimi.

Varhaiskasvatuslaki edellyttää muutoksia nykyiseen henkilöstörakenteeseen. Vuonna 2021 päätettiin perustaa yksi varhaiskasvatuksen opettajan toimi. Lisäksi perusopetukseen perustettiin yksi koulunkäynninohjaajan toimi Keskuskoululle.

2.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta, toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Kuntalain mukaan kunnanvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja kunnanhallituksen tulee huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Strategisen riskiajattelun sisällyttäminen päätöksentekoon, strategisten riskien seuraaminen ja ennaltaehkäiseminen on yksi kunnanhallituksen keskeisimmistä tehtävistä. Kunnassa on tehty yksiköittäin arviointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä vastuualueen merkittävimmistä riskeistä. Riskienhallinta on nykyisin osa johtoryhmän säännöllistä toimintaa palvelujen jatkuvuuden seurantana, yllättävien tapahtumien raportointina ja säännöllisenä itsearviointina. Johtoryhmä kokoontuu joka maanantai ja tarvittaessa useammin.

Operatiivista toimintaa haittaavat ennakoimattomat kriisit kuten pandemia

Vuosi 2020 ja 2021 leimasi globaali pandemia, joka vaikutti käytännössä koko vuoden toimintaan ja edelleenkin pandemian ote Euroopassa on voimakas.

Varuillaanolo alkoi jo 16.3.2020, mutta taudin osalta Punkalaidun sai kasteensa vasta joulukuussa 2020. Tartuntoja ilmaantui lyhyellä aikaa yhteensä 7 kappaletta, samaa tartuntaketjua. Punkalaitumen päiväkoti oli suljettuna 14.12. – 20.12.2020 välisen ajan ja henkilökunta ja hoitolapset karanteenissa. Vuosi 2021 oli vaihtelevainen ja tartuntojen määrä lisääntyi tasaisesti. Punkalaitumella toimittiin tarkasti alueellisen pandemiaohjausryhmän eli ”koronanyrkin” suositusten mukaisesti.

Koronavirusepidemia on vaikuttanut kunnan toimintaan ja rahavirtoihin monella tavalla. Käyttökuluja jäi toteutumatta, koska koronarajoitteet ovat muuttaneet toimintatapoja ja estäneet joitakin normaalitoimintoja kokonaan. Korona-varautuminen syö hoitokapasiteettia ja vie varoja ”normaalilta toiminnalta”. Koronan aiheuttaman hoitovelan purku alkoi vuonna 2021 ja jatkunee edelleen vuoden 2022 ajan.

Vuoden 2021 valtionosuusmaksatukseen sisältyy koronatukien osuus, jonka suuruus on 2,80 €/asukas. Myös veronmaksulykkäysten kunnille aiheuttaman verotulomenetyksen tilapäistä korvausta sisältyy vielä vuoden 2021 maksatuksiinkin.

Työttömyyden kasvu pandemian vuoksi on ollut huomattava ja pitkäkestoinen. Todennäköistä on, että osa lomautetuista siirtyy pidempiaikaiseen työttömyyteen ja työelämän muutoksen vuoksi rakennetyöttömien osuus työttömistä kasvaa. Pandemia lisää kustannuspaineita terveydenhuollossa, sosiaalitoimessa ja työllisyshoidossa.

Hyvinvointialueudistus sekä työllisyyskokeilu

Punkalaitumen kunnan osalta sosiaali- ja terveystoimen sekä palo- ja pelastustoimen järjestämisvastuu ja myös kustannukset siirtyvät uudelle hyvinvointialueelle. Suurin osa verotuloista ja valtionosuuksista jyvitetään kattamaan hyvinvointialueiden toimintaa. Punkalaitumen osalta n. 60 % sekä menoista että tuloista siirtyy hyvinvointialueen vastuulle.

Sosiaali- ja terveystaloudellista arvioidaan nyt hyvinvointialueen näkökulmasta ja kunnille jää pääasiassa kiinteistöomistajan rooli. Alkuvaiheessa sote-palveluiden käytössä olevat kiinteistöt vuokrataan kunnilta hyvinvointialueen käyttöön siirtymäajaksi, joka on kolme vuotta ja yksi optiovuosi. Tänä aikana palveluverkot sopeutetaan taloudellisesti ja toiminnallisesti kestäväälle pohjalle. Ennakkoarvioiden mukaan lähes puolet terveyskeskuksista tullaan lakkauttamaan (Lähde: sote-uudistuksen valmistelumateriaali). Digitalisaatio tulee auttamaan palveluiden saavutettavuudessa. Palo- ja pelastustoimen osalta muutos on vähäisempi, koska palo- ja pelastustointia on jo jonkun aikaa johdettu alueellisesti ja digitalisaation merkitys palvelutuotannossa on pienempi.

Kuntien suurimmaksi riskiksi jäänee kiinteistöjen jäännösarvoriski. On mahdollista, että hyvinvointialue ei vuokraa kiinteistöä, vaihtoehtoista käyttöä ei ole ja kukaan ei halua ostaa käytöstä poistuvaa kiinteistöä.

Työllisyyskokeilu alkoi 1.3.2021 ja on jo vaihtumassa TE-palvelut 2024-uudistukseksi. Uudistuksen ohjausryhmä aloitti toimintansa joulukuussa 2021. Uudistuksen yhteydessä TE-palvelut siirretään paikallistasolle ja lähemmäksi asiakkaita. Kunnilla katsotaan olevan nykyistä järjestelmää paremmat mahdollisuudet tarjota kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeet huomioivia palveluja. Palvelujen järjestämisvastuu edellyttää 20 000 asukkaan työvoimapohjaa eli uusia kuntien välisiä yhteistoimintarakenteita on syntyneissä.

Riskit Sote-palveluissa

Alun perin dementiakodiksi suunniteltu Saimikoti vapautui Esperin käytöstä ja palautui toukokuussa 2020 vanhusten käyttöön. Sotesin kotihoitopalveluissa laajennettiin ryhmäasumista (palveluasumista) Saimikodin tiloihin.

Sote-palveluiden järjestämisvastuu on palvelusopimuksen perusteella Sastamalan kaupungilla. Punkalaitumen kunta vastaa sote-tehtävien rahoituksesta. Peruskunnalla on vastuu toimintansa ja ostamansa palvelutuotannon lainmukaisuuden ja asianmukaisuuden seurannasta ja valvonnasta.

Punkalaidun pyrkii kaikin tavoin turvaamaan palvelujen jatkuvuuden Punkalaitumella sijaitsevilla sote-palveluilla tuottavissa yksiköissä. Työpaikkojen säilymisellä paikkakunnalla on suuri painoarvo paikkakunnan elinvoimalle. Myöskin lähipalveluiden laatuun ja pysyvyyteen on kiinnitetty jatkuvasti huomiota.

Kunnan elinvoiman säilyminen

Kunnan asukasluku pienenee, väestö vanhenee ja elinkeinotoimen palveluita häviää paikkakunnalta. Kunnan toistuvat talousvaikeudet johtuvat pääosin väestörakenteen muutoksesta, muuttotappiosta ja kasvavasta palvelutarpeesta. Valtiontalouden vaikeudet heijastuvat suoraan kuntien talouteen valtionosuuksien merkittävänä supistamisena. Kuntien kannalta on huolestuttavaa, että valtio säästää valtionosuuksien leikkaamisella, mutta ns. norminpurkutalkoot eivät ole tehtäviä eivätkä kustannuskuormaa vähentäneet.

Vuoden 2020 alusta Punkalaidun on tuottanut elinvoimapalvelut omin voimin. Aloittavien yrittäjien neuvontapalvelut Punkalaidun ostaa Tampereen kaupunkiseudun yrityspalvelut Oy:ltä, Ensimetriltä.

Suurin osa Punkalaitumen kunnan menoista (66 %) muodostuu sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Niiden kysyntä kasvaa väestön ikääntyessä ja myös palvelujen tarjonta kasvaa uuden teknologian ja erityisesti lääketieteen edistymisen myötä. Muuhun toimintaa jäävien varojen suhteellinen osuus on pienentynyt koko ajan.

Punkalaidun panostaa elinvoimaan mm. markkinoinnilla, hyvinvointipalvelujen kehittämisellä ja yhteistyöllä sekä yritysten että paikallisten yhdistysten ja seurojen kanssa. Pieniä positiivisia merkkejä on näkyvissä. Punkalaitumelle perustetaan edelleen uusia yrityksiä ja väkiluvun muuttotappio ei ole kovinkaan suuri. Punkalaitumen arvo kiinnostavana asuinpaikkakuntana on kasvussa.

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tukea tarvitsevien lasten ja nuorten määrä resurssikysymyksenä

Vuonna 2019 ja 2020 vahvistettiin lasten ja nuorten tukitoimenpiteitä tuntuvasti. Koulutoimessa täytettiin vastaavan koulukuraattorin virka. Lastentarhanopettajan virka muutettiin varhaiskasvatuksen erityisopettajan toimeksi. Näillä toimenpiteillä vastattiin erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelujen kysynnän tarpeeseen ja ongelmien ennaltaehkäisyyn. Toimenpiteiden vaikutusten arviointi on vielä tekemättä.

Kunnan henkilöstö

Kunnan avoimet virat ja toimet on vuoden 2021 aikana saatu täytettyä suhteellisen hyvin. Teknisen toimen tehtävien täytössä on ollut jonkin verran ongelmia, mutta tilanne on nyt hyvä. Kunnan henkilöstö on vaihtuvuuden (mm. eläköitymiset) vuoksi murrosvaiheessa.

Kunnan henkilöstöpolitiikkaa on uudistettu. Sekä henkilöstöjohtamisen että työyhteisöosaamisen taitoja on kehitetty ja kehitetään edelleen. Kunnalla on käytössä johtamisen vuosikello, jonka avulla aikataulutetaan vuosittaiset toimenpiteet kuten kehityskeskustelut ja työhyvinvointikyselyt.

Kunta kilpailee hyvistä työntekijöistä monen eri sektorin kanssa. Työnantajamaine on yksi kovimmista markkinavalteista hyviä osaajia rekrytoitaessa. Työnantajamaineeseen vaikuttaa olennaisesti myös se, millainen yhteisymmärrys ammatillisen ja poliittisen johdon välillä vallitsee.

Toiminnalliset riskit

Punkalaitumen vesilaitoksen toiminta on järjestetty laskennallisesti eriytettynä taseyksikkönä. Vesilaitoksen tulos oli -295.837 euroa alijäämäinen. Taseen oma pääoma kääntyi vuonna 2019 ensimmäistä kertaa alijäämäiseksi. Tilinpäätöksessä oma pääoma on -725.278 euroa. Toimintaa on mahdoton kääntää kannattavaksi, vaikkakin maksutaksa on uudistettu ja hintoja tarkistettu. Vesi- ja jätevesihuollon toimivuus on kunnan tärkein ja kriittisin tehtävä ja myöskin kunnan tärkein myyntituote. Laajat verkostot, harva asutus ja aleneva asiakkaiden määrä heikentää kannattavuutta.

Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy on Punkalaitumen kunnan yksin omistama vuokrataloyhtiö. Kiinteistöt ovat pääosin asuinrivitaloja lukuun ottamatta Leipurinkujan pienkerrostaloja. Kiinteistöt on rakennettu vuosien 1972 - 1998 välillä. Yhtiössä purettiin vuonna 2020 kaksi rivitaloa, joissa oli yhteensä 11 asuntoa. Tilikauden päättyessä huoneistoja oli 96 ja vuokrausaste oli toimintavuoden lopussa 82,3 %.

Vuokra-asuntojen tulos oli vuodelta 2021 voitolla 35.898,97 euroa ja aikaisempien vuosien alijäämää on taseessa -468.477,73 euroa. Taseen oma pääoma on 333.820,31 euroa. Vuonna 2021 toimitusjohtajatehtävät on hoidettu ostopalveluna.

Rahoitusriskit

Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kuntien koko rahoituspohja uudistuu. Yksityiskohdat ovat edelleen epäselviä ja lainsäädännöt vahvistamatta. Rakennuudistuksen vaikutus kunnan talouteen saattaa vaarantaa kunnan mahdollisuudet säilyttää nykyinen palvelutaso.

2.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja on antanut siitä ohjeen. Tilivelvollisella on vastuu sisäisen valvonnan luomisesta ja jatkuvasta ylläpidosta johtamansa toiminnan osalta. Kunnanjohtajalla on kokonaisvastuu kuntakonsernin sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kunnanhallituksessa käsitellään säännöllisesti konsernin ajankohtaiset asiat sekä annetaan tarvittaessa konserniohjaus.

Toimialajohtajat vastaavat osaltaan toimialueensa sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riskienhallinnasta. Lisäksi he vastaavat toimialueensa toiminnan organisoinnista siten, että prosesseilla, hankkeilla, projekteilla tai yksittäisillä toiminnoilla on määritelty vastuutaho. Esimiehet ovat yksiköittäin tehneet arvioinnin riskienhallinnan tilasta.

Päätöksentekoprosessi

Kunnan päätöksenteko perustuu kunta-, hallinto- ja julkisuuslain sekä hyvän hallintotavan mukaisesti julkisuusperiaatteeseen ja avoimuuteen. Säännöt ja sisäiset ohjeet hyväksyy kunnanvaltuusto tai –hallitus, henkilöstön osalta ohjeet hyväksyy henkilöstöjaosto. Päätökset julkaistaan internetissä kuntalain mukaisesti.

Ohjeita ja niiden muutoksia on käsitelty johtoryhmässä sekä tarvittavalla tasolla työyksiköiden henkilöstöpalavereissa. Henkilöstölle asioista tiedotetaan sähköpostilla ja intranetissä. Esimiesten vastuulla on, että koko henkilöstö saa tarvittavat tiedot.

Kunnanhallitus on valvonut kunnanvaltuuston päätösten lainmukaisuutta. Viranhaltijapäätökset annetaan tiedoksi toimielimelle hallintosäännön säännöksen mukaisesti niistä päätöksistä, joista toimielimellä on otto-oikeus. Toimielimet ovat tehneet päätökset niistä asioista, joista se ei käytä otto-oikeuttaan.

Kunnanjohtajan on seurattava lautakuntien sekä kunnanhallituksen alaisten viranhaltijoiden ja toimialajohtajien päätösten laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä ryhdyttävä tarvittaessa kuntalain tarkoittamiin toimenpiteisiin asian ottamiseksi kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Valmistelussa ja päätöksenteossa on noudatettava lainsäädäntöä sekä sääntöjä ja ohjeita, sillä lainvastaiset ja virheellisesti tehdyt päätökset voidaan kumota valitusteitse oikeudessa. Lainmukaisuus tulee tarkistaa myös päätösten täytäntöönpanovaiheessa.

Vuonna 2021 on jätetty kuusi oikaisuvaatimusta koskien Isosuolle rakennettavia kuutta voimalaa. Asian käsittely hallinto-oikeudessa on kesken.

Henkilöstöasiat

Henkilöstön oikeudenmukainen kohtelu edellyttää voimassa olevien lakien ja asetusten, virka- ja työehtosopimusten sekä muiden henkilöstöasioita koskevien määräysten, päätösten ja ohjeiden noudattamista. Hallintosääntö määrittelee henkilöstörekrytointia koskevan päätösvallan.

Palkanmaksu määräytyy virka- ja työehtosopimusten, kunnan hallintosäännön, paikallisten sopimusten ja palkkausta koskevan ohjeistuksen mukaisesti. Henkilöstötoimikunta käsittelee vuosittain henkilöstösuunnitelman, joka sisältää koulutus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Henkilöstöpolitiikan toteutumisesta ja henkilöstövoimavaroista laaditaan vuosittain henkilöstökertomus.

Henkilökunnan työterveyden hoitamisesta on sopimus Terveystalon kanssa. Henkilökunnan työhyvinvointivoinnista huolehditaan työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti ja terveystarkastukset tehdään kolmen vuoden välein. Työterveyshuolto tekee säännöllisesti työpaikkaselvitykset. Koko kunnan perusselvitys on tehty 13.8.2020. Työsuojelulliset riskiarviointit tehdään kerran vuodessa ja henkilöstölle on tarjottu mahdollisuus ensiapukoulutukseen.

Talous- ja strategiaprosessi

Kunnanhallitus nimeää osastojen esimiehet ja toimielimet oman hallinnonalansa tehtäväalueen esimiehet. Osaston ja tehtäväalueen esimiehen sijaisena toimii henkilö, joka on nimetty ko. työntekijän sijaiseksi.

Osaston ja tehtäväalueen esimiehet ovat vastuussa talousarvion toteuman seurannasta. Jokaisella esimiehellä on mahdollisuus seurata oman yksikkönsä toteumaa ajantasaisesti web-raportointi -sovelluksella. Talousarvion toteumat annetaan tiedoksi toimielimille ja osavuositarkastus on tehty 31.8.2021, joka on annettu tiedoksi valtuustolle.

Tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalakea, soveltuvin osin kirjanpitolain ja asetusten säännöksiä sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamia yleisohjeita. Tilinpäätös laaditaan kuntalain edellyttämässä aikataulussa kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Kirjanpito ja sisäinen laskenta on järjestetty niin, että ne tuottavat toiminnan ohjauksessa ja valvonnassa tarvittavat tiedot. Investointien seuranta on järjestetty riittävällä tarkkuudella hankekohtaisesti niin, että seurannasta ilmenee alkuperäinen kustannusarvio ja seurantahetken toteumatilanne.

Kuntastrategia on hyväksytty vuosille 2018 – 2025. Kuntastrategian osa Elinvoimaohjelma hyväksyttiin valtuustossa 11.2.2019.

Valmiussuunnitelmassa on varauduttu elintärkeiden toimintojen turvaaminen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti.

Kirjanpito ja maksuliikenne

Kaikilla ostolaskuilla on asiatarkastaja ja hyväksyjä. Toimielimet hyväksyvät vuosittain laskujen hyväksyjät ja heidän varahenkilönsä. Esimiehet hyväksyvät tarvittavat käyttöoikeudet laskujen asiatarkastusta ja hyväksymistä varten. Rahavarojen käyttäjille on määriteltävä vastuuhenkilöt.

Kunnan maksuvalmiussuunnittelusta vastaa hallinto- ja talousjohtaja.

Omaisuuksien hallinta

Kunnan vakuutukset on kilpailutettu v. 2018 vakuutuskaudelle 2019 – 2022. Kilpailutuksen yhteydessä vakuutettavat kohteet tarkistettiin ja vakuutusarpeet arvioitiin uudelleen. Vakuutuskohteet ja vakuutusten taroituksenmukaisuus tarkistetaan vuosittain yhteistyössä vakuutusmeklarin kanssa. Toiminnan muuttuessa vakuutuksiin tehdään tarvittavat muutokset.

Kunta on hyväksynyt omistajapolitiittisen ohjelman, jonka mukaan kunta arvioi omaisuuttaan sekä sen hallintaa ja siitä luopumista. Irtaimien omaisuuden luetteloinnista sekä tarpeettomaksi tulleen irtaimiston kierrättämisestä, myynnistä ja hävittämisestä on ohjeet. Toimipisteet nimeävät irtaimistoluettelosta vastaavan henkilön ja irtaimistoluettelo on pidettävä aina ajan tasalla. Luetteloiden ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain.

Tarpeeton omaisuus pyritään myymään tai hävittämään tarkoituksenmukaisella tavalla. Omaisuuden myynnissä on käytetty mm. nettihuutokauppaa.

Tietohallinto, tietoturva ja tietosuojat

Tietohallintopalvelut on tuottanut Sastamalan Tukipalvelu Oy 31.12.2020 saakka. Vuoden 2021 alusta lukien tietohallintopalvelut tuottaa Kuntien Tiera Oy, jolle SaTun toiminta siirrettiin liikkeenluovutuksena.

Tietosuojaavastaavana toimii pääkirjanpitäjä. Uuden tietosuoja-asetuksen edellyttämät tietosuojaselosteiden päivitykset tehtiin ajallaan. Henkilöstö on koulutettu tietoturvaan ja koulutus pidetään ajan tasalla. Uuden tiedonhallintalain ja saavutettavuusdirektiivin edellyttämät toimenpiteet on tehty.

Ohjelmien ja tietojen käyttöä varten työntekijöille annetaan henkilökohtaiset käyttäjätunnukset. Työntekijän esimies myöntää tarvittavat käyttöoikeudet. Käyttöoikeudet tarkistetaan kattavasti kaksi kertaa vuodessa. Tietoturva- ja tietosuoja-asiat sisältyvät perehdytysuunnitelmaan.

Kuntalaisten hyvinvointi

Terveydenhuoltolaki velvoittaa kunnat seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä tulee raportoida valtuustolle vuosittain ja lisäksi valtuustolle valmistellaan kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointikertomus.

Kunnan hyvinvointikoordinaattorina toimii hyvinvointijohtaja ja kunnan johtoryhmä on nimetty kunnan hyvinvointiryhmäksi. Hyvinvointikertomuksen vuosittainen raportti käsiteltiin valtuustossa 7.6.2021. Valtuustokauden 2018 – 2021 hyvinvointiohjelmassa on edellisten hyvinvointikertomusten antama tieto sekä toimialojen havainnot kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Hyvinvointiohjelmakin on uudistamisvaiheessa ja ohjelmassa huomioidaan Pirkanmaan alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021 – 2024.

2.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulo-rahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

2.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Seuraavaksi on esitetty Punkalaitumen kunnan vuoden 2021 tilinpäätös taloudellisine tunnuslukuineen sekä osastoittain tapahtuvalla sekä taloudellisten että toiminnallisten tavoitteiden analysoinnilla.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2017	2018	2019	2020	2021
Toimintatulot	2 792 964	2 904 215	2 328 428	2 260 120	2 077 724
Toimintamenot	-21 155 842	-20 856 930	-20 607 304	-20 661 887	-21 720 895
Toimintakate	-18 362 878	-17 952 715	-18 278 876	-18 401 767	-19 643 171
Verotulot	8 981 179	8 877 348	8 944 369	9 167 657	9 480 085
Valtionosuudet	10 919 875	10 108 482	9 920 519	11 326 019	11 185 507
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	6 386	6 387	6 387	0	0
Muut rahoitustuotot	3 124	3 186	4 923	3 060	5 288
Korkokulut	-9 346	-13 948	-38 096	-45 418	-39 567
Muut rahoituskulut	-97	-1 664	-447	-201	-203
Vuosikate	1 538 243	1 027 075	558 778	2 049 350	987 939
Poistot ja arvonalentumiset	-1 184 118	-1 044 604	-928 311	-1 151 508	-1 125 897
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	354 125	-17 529	-369 533	897 842	-137 958
Poistoeron lisäys	54 058	50 150	46 633	43 468	40 619
Varausten vähennys	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	408 183	32 621	-322 900	941 310	-97 339

	2017	2018	2019	2020	2021
Toimintatuotot/toimintakulut %	13,2	13,9	11,3	10,9	9,6
Vuosikate/poistot %	129,9	98,3	60,2	178,0	87,7
Vuosikate, euroa/asukas	521	354	199	736	363
Asukasmäärä	2950	2901	2815	2785	2719

Toimintakate

Tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Tilikauden toimintatulot toteutuivat arvioitua paremmin, mutta vähenivät vuoteen 2020 verrattuna noin 12 %. Toimintamenoja oli enemmän kuin vuonna 2020. Lisäystä oli 1.059.008 euroa eli noin 5,0 %. Toimintamenot jäivät 104.705 euroa alle arvioidun. Toimintakate oli -19.643.170 euroa, joka oli heikentynyt 1.241.404 euroa edellisestä vuodesta.

Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaisrahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikatteen määrä oli 987.939 euroa eli tunnusluku heikkeni edellisestä vuodesta 1.061.411 eurolla. Alkuperäisessä talousarviossa vuosikatteen määräksi oli arvioitu -103.450 euroa.

Toimintatuotot prosentteina toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku on 9,6 %. Erityisen tärkeää olisi, että tunnusluku vakiintuisi tietylle stabiilille tasolle, jolloin talouden ennustaminen olisi pitemmällä tähtäimellä helpompaa. Edellisenä vuonna tunnusluku oli koko kuntataloudessa keskimäärin 18,1 %.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Kertomusvuonna tunnusluku oli 87,7 %. Kunnan tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, mikäli vuosikate alittaa poistot. Näin ollen kertomusvuonna tulorahoitus oli ylijäämäinen. Edellisenä tilikautena tunnusluku oli koko kuntataloudessa 170 %.

Oletusta tulorahoituksen riittävydestä voidaan kuitenkin pitää päteväenä vain, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Vuoden 2021 aikana kunnan käyttöomaisuudesta poistettiin kokonaan vanha Yhteiskoulu- ja lukio ja teollisuushalli. Suuret rakennusinvestoinnit pitävät poistotason kohtuullisen korkealla.

Vuosikate e/asukas

Tunnuslukua käytetään yleisesti tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearviota ei kuitenkaan voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat esimerkkejä tekijöistä, jotka vaikuttavat vuosikatteen määrittämiseen kunnassa. Kertomusvuonna kuntamme tunnusluku vuosikate/asukas oli 363 euroa. Tunnusluku parani huomattavasti edellisvuoteen verrattuna. Vuoden 2020 tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalouden keskimääräinen arvo oli 793 euroa/asukas.

2.4.2. Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusosassa osoitetaan, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja miten se käytetään.

Rahoituslaskelmaan tuodaan tuloslaskelmasta vuosikate. Investointiosasta rahoituslaskelmaan tuodaan käyttöomaisuusinvestoinnit sekä investointimenoihin saatavat rahoitusosuudet.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	987 939	2 049 350
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-264 328	-918 978
Rahoitusosuudet investointeihin		11 000
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	375 476	
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 099 086	1 141 373
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Muut saamiset muilta	182	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	800 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-850 000	-485 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-23 747	7 515
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 064	12 174
Saamisten muutos	290 907	-178 556
Korottomien velkojen muutos	-294 563	78 251
Rahoituksen rahavirta	-879 285	234 384
Rahavarojen muutos	219 801	1 375 758
Rahavarat 31.12.	2 930 588	2 710 787
Rahavarat 1.1.	2 710 787	1 335 029

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2021	2020
Investoinnit		
Investointien tulorahoitus, %	374	192,6
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta	-3 340	-4100
Lainanhoito		
Lainanhoitokate	1,2	3,9
Maksuvalmius		
Kassavarat 31.12.	2 930 588	2 710 787
Kassasta maksut, e	22 874 994	24 804 520
Kassan riittävyys, pv	47	40
Asukasmäärä	2719	2785

Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Investoinnit
Investointien tulorahoitus %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankinta-arvo}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestointeja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Kertomusvuonna tunnusluku oli 374 %, joten tulo-rahoituksella on pystytty kattamaan investointimenot. Vuonna 2020 vuosikate on ollut 192,6 % investoinneista. Koko maan tasolla kuntatalouden edellisen vuoden keskimääräinen arvo oli 117 %. Vertailtavuutta vaikeuttaa esimerkiksi investointien vuotuinen vaihtelu.

Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta

Rahoituslaskelman välitulokseksi *Toiminnan ja investointien rahavirta* itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Viiden vuoden rahavirta on miinusmerkkinen kertomusvuonna, joten investoinnit ja lainojen lyhennykset ei ole pystytty kattamaan kertyneillä tuloilla.

Lainanhoito

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Tunnusluku kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on yksi tai suurempi.

Kertomusvuonna tunnusluvun arvo oli 1,2 eli arvo heikkeni edellisvuodesta. Tulo-rahoitus on riittänyt kattamaan vieraan pääoman aiheuttamat kustannukset. Lainanhoitokyvyn sanotaan olevan hyvä, kun tunnusluku on yli kaksi, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko, jos se jää alle yhden. Edellisvuonna kuntien keskimääräinen arvo 1,0.

Maksuvalmius

Kassavarat 31.12.

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

Kassavarat olivat kertomusvuoden viimeisenä päivänä suuremmat kuin edellisvuotena. Kertomusvuoden aikana kunta maksoi pois pitkäaikaista lainaa 850.000 euroa. Kunnassa ei ollut kassalainaa 31.12.2021.

Kassasta maksut

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Käyttöomaisuusinvestoinnit

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassasta maksut olivat v. 2021 n. 22,9 milj. euroa eli luvussa oli 1,9 milj. euroa vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna.

Kassan riittävyys

= 365 pv * Kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikauden aikana

Tunnusluku kuvaa kunnan maksuvalmiutta ja se ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Tunnusluku on 47 päivää, joten kunnan kassavarat olivat tilinpäätöspäivänä hyvät.

2.5. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2021	2020
Pysyvät vastaavat	20 497 375	21 734 600
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	0	0
Aineettomat oikeudet		
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	16 704 814	17 939 705
Maa- ja vesialueet	1 600 110	1 633 357
Rakennukset	11 986 916	12 888 755
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 720 906	3 049 483
Koneet ja kalusto	209 988	275 272
Muut aineelliset hyödykkeet	29 434	29 433
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	157 460	63 404
<i>Sijoitukset</i>	3 792 561	3 794 896
Osakkeet ja osuudet	3 577 625	3 579 778
Muut lainasaamiset	212 896	212 896
Muut saamiset	2 040	2 222
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusvarat		
Vaihtuvat vastaavat	3 468 716	3 537 756
<i>Vaihto-omaisuus</i>	52 850	50 785
Aineet ja tarvikkeet	52 850	50 785
<i>Saamiset</i>	485 278	776 185
Pitkäaikaiset saamiset		0
Muut pitkäaikaiset saamiset		0
Lyhytaikaiset saamiset	485 278	776 185
Myyntisaamiset	185 568	388 623
Muut saamiset	76 282	104 067
Siirtosaamiset	223 428	283 494
<i>Rahat ja pankkisaamiset</i>	2 930 588	2 710 786
Vastaavaa yhteensä	23 966 090	25 272 357

VASTATTAVAA	2021	2020
Oma pääoma	13 879 343	13 976 682
Peruspääoma	9 791 451	9 791 451
Liittymismaksurahasto		
Arvonkorotusrahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä	4 185 231	3 243 921
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-97 339	941 310
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	544 835	585 454
Poistoero	544 835	585 454
Vapaaehtoiset varaukset		0
Toimeksiantojen pääomat	89 785	113 531
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	89 785	113 531
Muut toimeksiantojen varat		
Vieras pääoma	9 452 127	10 596 690
<i>Pitkäaikainen</i>	<i>7 361 154</i>	<i>8 053 729</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 865 000	7 565 000
Liittymismaksut ja muut velat	496 154	488 729
<i>Lyhytaikainen</i>	<i>2 090 973</i>	<i>2 542 961</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	400 000	550 000
Saadut ennakot	85 253	89 538
Ostovelat	819 642	705 968
Liittymismaksut ja muut velat	97 344	90 702
Siirtovelat	688 734	1 106 752
Vastattavaa yhteensä	23 966 090	25 272 357

Taseen tunnusluvut	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	60,4	57,8
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	41,2	46,2
Velat ja vastuut prosenttia käyttötulosta	41,5	46,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 e	4 088	4 185
Kertynyt yli-/alijäämä e/asukas	1503	1503
Lainakanta 31.12., e	7 265 000	8 115 000
Lainat, e/asukas	2 672	2 914
Lainat ja vastuut, 31.12.	7 353 522	8 214 024
Lainat ja vastuut, e/asukas	2 704	2 949
Lainasaamiset	212 894	212 894
Asukasmäärä	2719	2785

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuusastetta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan kuntataloudessa pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Kertomusvuonna omavaraisuusaste oli 60,4 %. Tunnusluku on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntatalouden keskimääräinen luku oli edellisenä tilikautena 57,8 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, arvostus tai poistomenetelmät eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisin maksusta tulo-rahoituksella.

Kuntasektorin keskimääräinen suhteellinen velkaantuneisuus oli edellisvuonna keskimäärin 59,9 %, joten kuntamme kertomusvuoden luku 41,2 % on parempi kuin kuntasektorilla keskimäärin.

Velat ja vastuut prosentteina käyttötuloista

= 100*(Vieras pääoma – Saadut ennakot + Vuokravastuut) /Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Vuokravastuilla tarkoitetaan sekä vuokravastuut että leasingvastuut.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä) + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Kunta lyhensi kertomusvuonna pitkäaikaista lainaa 850.000 euroa. Lainojen määrä 31.12.2021 oli 7.265.000 euroa.

Lainat e/asukas

Tunnusluku kertoo kunnan lainakannan asukasta kohti. Kertomusvuonna lainamäärä asukasta kohden oli 2.672 euroa eli 242 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Koko maan keskiarvo oli edellisvuonna 3.448 euroa/asukas, joten kuntamme velkaisuus on vieläkin keskimääräistä alhaisemmalla tasolla.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

TALOUDEN TUNNUSLUVUT

Talouden tunnuslukuja	TP2021	TP2020	TP2019	TP2018
Asukasluku	2719	2785	2815	2901
Veroprosentti	22,00	22,00	22,00	22,00
Verotulot	9 480 085	9 167 657	8 944 369	8 877 348
Verotulojen muutos %	3,4 %	2,5 %	0,8 %	-1,2 %
Verotulot €/asukas	3 487	3 292	3 177	3 060
Valtionosuudet	11 185 507	11 326 019	9 920 519	10 108 482
Valtionosuuksien muutos %	-1,2 %	14,2 %	-1,9 %	-7,4 %
Valtionosuudet €/asukas	4 114	4 067	3 524	3 484
Toimintakulut (ulk.)	21 720 895	20 661 887	20 607 304	20 856 930
Toimintatuotot (ulk.)	2 077 724	2 260 120	2 328 428	2 904 215
Toimintatuotot/toimintakulut (ulk.) %	9,6	10,9	11,3	13,9
Toimintakate	-19 643 171	-18 401 767	-18 278 876	-17 952 715
Toimintakatteen muutos %	6,74 %	0,67 %	1,81 %	-2,23 %
Vuosikate	987 939	2 049 350	558 778	1 027 075
Vuosikate €/asukas	363	736	199	354
Vuosikate poistoista %	87,7 %	178,0 %	60,2 %	98,3 %
Tilikauden tulos	-137 958	897 842	-369 533	-17 529
Tilikauden yli-/alijäämä	-97 339	941 310	-322 900	32 621
Taseen ylijäämä	4 087 892	4 185 231	3 243 921	3 566 820
Taseen ylijäämä €/asukas	1 503	1 503	1 152	1 230
Investointien tulorahoitus, %	379,0 %	192,6 %	9,0 %	47,3 %
Investointien omahankintameno	264 328	907 978	6 217 029	2 173 318
Investoinnit omahankintameno, €/asukas	97	326	2 209	749
Lainakanta	7 265 000	8 115 000	7 800 000	3 150 000
Lainat €/asukas	2 672	2 914	2 771	1 086
Lainanhoitokate	1,2	3,9	3,2	5,1
Omavaraisuusaste (oma po/koko po) %	60,4 %	57,8 %	57,2 %	71,5 %
Suhteellinen velkaantuneisuus %	41,2 %	46,2	47,8	25,0 %

2.6 Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistetty rivi riviltä.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA –MENOT

TULOT	1000 e	%	MENOT	1000 e	%
<i>Varsinainen toiminta</i>			<i>Varsinainen toiminta</i>		
Toimintatuotot	2 078	9,1	Toimintakulut	21 721	95,7
Verotulot	9 480	41,3	Korkokulut	39	0,2
Valtionosuudet	11 186	48,7	Muut rahoituskulut	0	0,0
Korkotuotot	0	0,0	Satunnaiset kulut	0	0,0
Muut rahoitustuotot	5	0,0	Tulorahoituksen korjauserät		0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	- Käyttöom. myyntitappiot	-171	-0,8
Tulorahoituksen korjauserät			<i>Investoinnit</i>		
- Käyttöom. myyntivoitot	0	0,0	Käyttöomaisuusinvestoinnit	264	1,2
<i>Investoinnit</i>			<i>Rahoitustoiminta</i>		0,0
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0	0,0	Antolainasaamisten lisäykset		0,0
Käyttöomaisuuden myyntitulot	203	0,9	Pitkäaik. lainojen vähennys	850	3,7
<i>Rahoitustoiminta</i>		0,0	Lyhytaik. lainojen vähennys		0,0
Antolainasaamisten vähennys	0	0,0			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0			
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	22 952	100,0	Kokonaismenot yhteensä	22 703	100,0

Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Kokonaistulot ja -menot -laskelma on täsmäytettävissä rahoituslaskelmaan siten, että kokonaistulojen ja -menojen erotus on yhtä suuri kuin rahoituslaskelman kohta *Muut maksuvalmiuden muutokset ja Kassavarojen muutoserien* itseisarvojen summa silloin, kun mainitut erät ovat rahoituslaskelmassa erimerkkisiä ja itseisarvojen erotus, kun ne ovat rahoituslaskelmassa samanmerkkiset.

Edellisvuoteen verrattuna toimintatuottojen (v. 2020 9,6 %) suhteellinen osuus on pysynyt lähes ennallaan, mutta toimintakulujen (92,8 %) suhteellinen osuus on hieman noussut. Verotulojen (38,9 %) suhteellinen osuus on noussut ja kun taas valtionosuuksien (48,1 %) suhteellinen osuus on pysynyt lähes ennallaan.

Kertomusvuonna Punkalaitumen kunnan valtionosuudet asukasta kohden olivat kaikkiaan 4.114 euroa/asukas. Edellisenä vuonna koko maassa se oli keskimäärin 1.996 euroa/asukas ja Pirkanmaalla 1.928 e/asukas eli Punkalaitumen kunnan saamat valtionosuudet/asukas ovat huomattavasti keskimääräistä suuremmat. Verotulojen asukaskohtaisessa kertymässä on puolestaan päinvastainen tilanne. Punkalaitumen kunnan asukaskohtainen vero kertymä vuonna 2021 oli 3.487 euroa/asukas. Koko valtakunnassa asukaskohtainen kertymä v. 2020 oli puolestaan 4.326 e/asukas ja Pirkanmaalla 4.168 e/asukas.

2.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitilinpäätöksessä on yhdistetty kunnan, tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen tilinpäätökset toisiinsa. Konsernitilinpäätöksen tavoitteena on selvittää ne varat, velat ja vastuut, joihin kunnalla on omistajuuteen tai sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa, velvoitteita ja vastuuta.

2.7.1 Kuntakonsernin rakenne

Punkalaitumen kunnan konsernirakenne 31.12.2021

Tytäryhteisö

Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy 100 %

Kuntayhtymät

Pirkanmaan liitto 0,70 %

SASKY koulutuskuntayhtymä 1,45 %

Varsinais-Suomen sairaanhoito-
piirin kuntayhtymä 0,92 %

Osakkuusyhteisö

Kiinteistö Oy Pietarinvirasto 30,17 %

Omistusyhteisyhteisö

Huittisten Puhdistamo Oy 5,00 %

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy 2,96 %

Sastamalan Tukipalvelu Oy 5,51 %

Koska omistusyhteisyhteisöjen omistusosuus on alle 20 %, yhtiöitä ei ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen.

2.7.2. Konsernitulos
KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2021	2020
Toimintatulot	10 816 000	11 215 383
Toimintamenot	-30 237 789	-29 003 718
Osuus osakk.yht.voitosta/tappiosta	12 339	9 352
Toimintakate	-19 409 450	-17 778 983
Verotulot	9 480 085	9 167 657
Valtionosuudet	11 736 862	11 326 019
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 095	302
Muut rahoitustuotot	10 917	5 906
Korkokulut	-74 166	-83 994
Muut rahoituskulut	-1 112	-1 286
Vuosikate	1 745 231	2 635 621
Poistot ja arvonalentumiset	-1 682 085	-1 956 772
Omistuksen eliminointierot		
Tilikauden tulos	63 147	678 849
Tilinpäätössiirrot	5 425	
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot		1 248
Vähemmistöosuudet	-383	-1 421
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	68 189	678 676

	2021	2020
Toimintatuotto/toimintakulut %	-37,6	38,7
Vuosikate/poistot %	103,8	134,7
Vuosikate, e/asukas	642	946
Asukasmäärä	2719	2785

2.7.3. Konsernirahoitus
KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 745 231	2 635 621
Tulorahoituksen korjauserät	8 337	-24 235
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-796 353	-1 291 657
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11 922	23 030
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	380 557	62 367
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 349 694	1 405 126
Rahoituksen rahavirta		
Antolainasaamisten muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-19 125
Antolainasaamisten vähennykset	182	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	184 000	800 757
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 386 010	-1 103 838
Lyhytaikaisten lainojen muutos	28 373	387 529
Oman pääoman muutokset	8 131	4 770
Muut maksuvalmiuden muutokset	-17 315	-2 142
Rahoituksen rahavirta	-1 182 639	67 950
Rahavarojen muutos	167 055	1 473 078
Rahavarat 31.12.	3 542 145	3 380 598
Rahavarat 1.1.	3 375 090	1 907 520

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2021	2020
Investoinnit		
Investointien tulorahoitus, %	222,2	207,8
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta	-1 950	-1 797
Lainanhoito		
Lainanhoitokate	1,2	2,3
Maksuvalmius		
Kassavarat 31.12.	3 542 145	3 380 598
Kassasta maksut, e	32 491 719	31 503 618
Kassan riittävyys, pv	40	39

SASKY koulutusyhtymän omistusosuus on muuttunut 1,45 %:sta 1,42 %:iin.

2.7.4. Konsernitase ja sen tunnusluvut
KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2021	2020
Pysyvät vastaavat	23 981 613	25 271 714
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	101 942	103 084
Aineettomat oikeudet	100 591	100 659
Muut pitkävaikutteiset menot	1 351	2 425
Ennakkomaksut		
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	22 995 605	24 286 009
Maa- ja vesialueet	1 810 730	1 845 629
Rakennukset	17 305 787	18 326 216
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 745 364	3 073 109
Koneet ja kalusto	677 878	749 264
Muut aineelliset hyödykkeet	68 380	55 257
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	387 465	236 533
<i>Sijoitukset</i>	884 066	882 621
Osakkuusyhteisöosuudet	120 272	110 731
Osakkeet ja osuudet	748 671	756 571
Muut saamiset	15 123	15 319
<i>Toimeksiantojen varat</i>	80 598	76 449
Valtion toimeksiannot	67 173	65 161
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	13 425	11 288
Vaihtuvat vastaavat	4 996 631	5 190 547
<i>Vaihto-omaisuus</i>	177 710	199 844
Aineet ja tarvikkeet	172 737	195 060
Keskeneräiset tuotteet	4 973	4 775
Valmiit tuotteet/tavarat		
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut	0	9
<i>Saamiset</i>	1 276 776	1 610 106
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	2 502	251 303
Myyntisaamiset	1 055	
Muut saamiset	1 447	20 800
Siirtosaamiset	0	230 503
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	1 274 274	1 358 803
Myyntisaamiset	445 971	681 995
Lainasaamiset	15	17
Muut saamiset	231 443	311 286
Siirtosaamiset	596 845	365 505
<i>Rahoitusarvopaperit</i>	80 758	53 012
Muut arvopaperit	80 758	53 012
<i>Rahat ja pankkisaamiset</i>	3 461 387	3 327 585
Vastaavaa yhteensä	29 058 839	30 538 710

VASTATTAVAA	2021	2020
Oma pääoma	14 875 249	14 823 113
Peruspääoma	9 790 804	9 791 451
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	387	387
Muut omat rahastot	494 249	493 345
Edellisten tilikauden yli-/alijäämä	4 521 572	3 859 206
Tilikauden yli-/alijäämä	68 238	678 724
Vähemmistöosuudet	2 592	6 930
Pakolliset varaukset	341 544	324 736
Eläkevaraukset	1 052	1 075
Pakolliset varaukset	340 492	323 660
Toimeksiantojen pääomat	172 332	193 764
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	102 739	126 240
Muut toimeksiannot	69 594	67 524
Vieras pääoma	13 667 125	15 190 171
<i>Pitkäaikainen</i>	<i>9 010 121</i>	<i>10 055 371</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 500 996	9 553 481
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta	757	757
Saadut ennakot	11 383	11 383
Liittymismaksut ja muut velat	496 985	489 750
<i>Lyhytaikainen</i>	<i>4 657 004</i>	<i>5 134 800</i>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 233 447	1 355 163
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	162 708	156 226
Ostovelat	1 393 804	1 297 816
Muut velat	185 435	179 850
Siirtovelat	1 681 610	2 145 745
Laskennalliset verovelat		
Vastattavaa yhteensä	29 058 839	30 538 710

Konsernitaseen tunnusluvut	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	51,2	48,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	42,1	47,4
Velat ja vastuut prosentteina käyttötulosta	45,6	51,6
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 e	4 590	4 538
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), e/asukas	1 688	1 629
Konsernin lainakanta 31.12.	9 735 200	10 909 401
Konsernin lainat, e/asukas	3 580	3 917
Konsernin lainasaamiset, 31.12.		
Asukasmäärä	2719	2785

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämän ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden tulokseen Kuntaliiton antaman ohjeen mukaan.

Konsernin tunnusluvut

Konsernin omavaraisuusaste %

= 100 * (Oma pääoma + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Tunnusluku mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuusaste oli 51,2 %. Tunnusluku parani hieman edellisvuodesta. Kuntien konsernien omavaraisuusaste v. 2020 oli keskimäärin 42,1 %.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Kokonaislainakanta oli 9,7 milj. euroa ja määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna.

Konsernin lainat e/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla konsernin lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Konsernin lainat/asukas oli 3.580 euroa. Tunnusluku on laskenut 337 euroa edellisvuoteen verrattuna. Koko valtakunnan tasolla kuntakonsernien keskimääräinen lainakanta asukasta kohden v. 2020 oli jopa 7.457 euroa. Kuitenkin on syytä olla varovainen luvun vertailussa, koska konsernirakenteet poikkeavat toisistaan hyvin paljon.

2.8. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessaan tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä. Kunnanhallitus esittää, että tilivuoden 2021 alijäämä 97.339,06 euroa siirretään taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

3 KÄYTTÖTALOUS

Kunnanvaltuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot sitovasti nettotasolla osastoittain. Seuraavassa taulukossa on esitetty yhteenveto sitovasta toimintakatteesta:

TOIMINTAKATE	TP 2020	TA 2021	TP2021	Poikkeama
Vaalit	0	-12 500	-10 178	-2 322
Tarkastustoiminta	-5 159	-6 800	-8 421	1 621
Yleishallinto	-683 518	-697 850	-433 572	-264 278
Tietohallinto	0	0	0	0
Elinvoiman kehittäminen	-191 287	-222 500	-232 184	9 684
Maa- ja metsäalueet	121 986	125 200	176 739	-51 539
Erikoissairaanhoido	-4 130 685	-4 490 000	-4 614 176	124 176
Sosiaali- ja terveystoimintakate	-7 916 796	-8 055 000	-8 227 676	172 676
HALLINTOTOIMI	-12 805 459	-13 359 450	-13 349 468	-9 982
Varhaiskasvatus	-981 040	-1 059 900	-1 040 576	-19 324
Perusopetus	-3 007 462	-3 342 600	-3 332 845	-9 755
Lukio-opetus	-497 375	-598 850	-598 344	-506
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	-241 387	-293 950	-235 628	-58 322
Liikuntatoimi	-267 502	-292 400	-287 581	-4 819
Nuorisotoimi	-51 363	-83 050	-81 334	-1 716
Työllistäminen	-149 323	-224 850	-220 879	-3 971
SIVISTYSTOIMI	-5 195 451	-5 895 600	-5 797 187	-98 413
Tekniset toimistopalvelut	-1 965	-11 400	-18 893	7 493
Liikenneväylät ja yleiset alueet	-313 255	-422 650	-342 573	-80 077
Toimitilapalvelut	85 306	261 650	445 950	-184 300
Asunto- ja vuokraustoimi	275 263	-62 550	-153 147	90 597
Vesihuoltolaitos	-150 712	-225 450	-130 314	-95 136
Pelastustoimi	-225 259	-223 500	-219 980	-3 520
Rakennusvalvonta	-70 234	-70 650	-77 557	6 907
TEKNINEN TOIMI	-400 857	-754 550	-496 514	-258 036
KUNTA YHTEENSÄ	-18 401 767	-20 009 600	-19 643 170	-366 430
Ulkoiset toimintatuotot	2 260 120	1 816 000	2 077 724	-261 724
Sisäiset toimintatuotot	2 548 168	2 646 750	3 268 918	-622 168
Toimintatuotot	4 808 288	4 462 750	5 346 642	-883 892
Ulkoiset toimintakulut	-20 661 887	-21 825 600	-21 720 895	-104 705
Sisäiset toimintakulut	-2 548 168	-2 646 750	-3 268 918	622 168
Toimintakulut	-23 210 055	-24 472 350	-24 989 813	517 463
Toimintakate	-18 401 767	-20 009 600	-19 643 171	-366 429

Menot merkitty - ja tulot ilman etumerkkiä.

Osastokohtaiset tavoitteet ja selvitys niiden toteutumisesta on käyttötalousosan lopussa. Taulukoiden yhteydessä on myös osastokohtaiset palvelusuunnitelmien kuvaukset.

3.1 Hallintotoimi

**Toimielin
Osasto**
**Keskusvaalilautakunta
Vaalit**

Alun perin kuntavaalit oli määrätty pidettäväksi su 18.4.2021. Koronatilanteen vuoksi vaaleja kuitenkin siirrettiin ja varsinainen äänestyspäivä oli su 13.6.2021. Koronan vuoksi ennakoäänestysaika pidennettiin kahdeksi viikoksi ajalle 26.5.-8.6.2021 ja järjestelyissä pyrittiin varmistamaan, että äänestäminen olisi mahdollisimman turvallista.

Koska vaaleja siirrettiin, niin uusi valtuustokausi alkoi 1.8.2021. Punkalaitumen äänestysprosentti oli 62,3, koko maassa äänestysprosentti oli 55,1. Vaaleja varten hankittiin uudet mainostaulut, jotka oli sijoitettu Pietarinaukiolle.

Vaalit	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	0	0	3 275	-3 275
Ulkoiset menot	0	-12 500	-13 452	952
Toimintakate	0	-12 500	-10 178	-2 322
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot				0
Toimintakate	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	3 275	-3 275
Menot yhteensä	0	-12 500	-13 452	952
Toimintakate	0	-12 500	-10 178	-2 322

**Toimielin
Osasto**
**Tarkastuslautakunta
Tarkastustoiminta**

Tarkastuslautakunta toimii yhteistyössä ammattitilintarkastajan kanssa. Kunnan tilintarkastus on kilpailutettu valtuustokaudelle 2017 - 2021 siten, että sopimus oli tehty tilikausille 2017 - 2020 BDO Auditor Oy:n kanssa. Vastuunalaisena JHTT-tilintarkastajana on toiminut Aino Lepistö.

BDO Auditor Oy:ltä pyydettiin tarjous vuoden 2021 tarkastuksesta ja kunnanvaltuusto teki 22.3.2021 päätöksen, että BDO hoitaa vielä kuluvan tilikauden tarkastuksen. Uusi tarkastuslautakunta kilpailuttaa tilintarkastuksen uudelle valtuustokaudelle. Kilpailutus siirtyi vuodelle 2022.

Tarkastustoiminta	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot				0
Ulkoiset menot	-5 159	-6 800	-8 421	1 621
Toimintakate	-5 159	-6 800	-8 421	1 621
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot				0
Toimintakate	0	0	0	0
Tulot yhteensä				0
Menot yhteensä	-5 159	-6 800	-8 421	1 621
Toimintakate	-5 159	-6 800	-8 421	1 621

**Toimielin
Osasto**
**Kunnanhallitus
Yleishallinto**

Nykyisessä hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että Suomi tunnetaan edelläkävijänä, jossa digitalisaation ja teknisen kehityksen tuomia mahdollisuuksia kehitetään ja otetaan käyttöön yli hallinto- ja toimialarajojen. Tavoitteena on, että julkiset palvelut ovat kansalaisten ja yritysten saatavilla digitaalisesti vuoteen 2023 mennessä. Kuntaan on hankittu sähköisten lomakkeiden palvelu, joihin saadaan tarvittaessa vahva tunnistautumisen suomi.fi-palvelun kautta.

Tiedonhallintalain tarkoituksena on varmistaa viranomaisten tietoaaineistojen yhdenmukainen ja laadukas hallinta ja tietoturvallinen käsittely. Lisäksi lailla mahdollistetaan tietoaaineistojen turvallinen ja tehokas hyödyntäminen sekä edistetään tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteensopivuutta. Kunnassa otetaan 1.5.2022 käyttöön uusi asiahallintaohjelma, johon liittyen asioiden käsittelyprosesseista ja asiakirjoista on laadittu tiedonohjaussuunnitelmat. Lisäksi kunnassa on aloitettu sähköisen arkiston hankintaprosessi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta sekä hyvinvointilautakunta yhdistettiin kasvatus- ja hyvinvointilautakunnaksi uuden valtuustokauden alkaessa 1.8.2021. Hallintosäätöön tehtiin yhdistämisen edellyttämät muutokset sekä muita pieniä muutoksia. Hallintosäännön uudistustyö on käynnistetty ja tavoitteeksi on asetettu, että uusi sääntö tulee voimaan 1.1.2023.

Vuoden 2020 alkupuolella alkanut maailmanlaajuinen koronapandemia on vaikuttanut merkittävästi kunnan toimintoihin. Poikkeuksellinen tilanne on vaatinut henkilöstöltä ponnistuksia ja joustamista jatkuvasti muuttuvissa tilanteissa. Kunnanhallitus päätti palkita koko henkilöstön 100 euron kertakorvauksella palkkana sekä 50 euron hintaisella lahjakortilla paikallisiin palvelualan yrityksiin.

Kuntalaisia osallistetaan päätöksentekoon eri menetelmillä. Nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja elinkeinopoliittisen työryhmä ovat olleet mukana eturyhmiään koskevien asioiden valmistelussa. Lisäksi on tehty erilaisia kyselyitä ja pyritty matalan kynnyksen hallintoon.

Kunnanhallitus päätti tilata kiinteistöverotuksen pohjana olevien tietojen tarkistustyön FCG Oy:ltä. Varsinainen tarkistustyö siirtyy vuodelle 2022 ja määräraha on varattu rakennusvalvonnan osastolle.

Yleishallinnossa riskiksi on tunnistettu vanhat, tyhjät kiinteistöt. Vanha Yhteiskoulu-lukion rakennus sekä teollisuushalli on myyty, joten tällä hetkellä suurimpana ongelmana on Haukankosken tyhjät tilat. Turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskuksen toiminta päättyi v. 2020 ja kunnanhallitus on perustanut työryhmän pohtimaan rakennusten jatkokäyttöä.

Yleishallinto	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	31 531	30 100	32 491	-2 391
Ulkoiset menot	-753 795	-789 100	-834 950	45 850
Toimintakate	-722 264	-759 000	-802 459	43 459
Sisäiset tulot	151 482	159 800	560 026	-400 226
Sisäiset menot	-112 736	-98 650	-191 140	92 490
Toimintakate	38 746	61 150	368 886	-307 736
Tulot yhteensä	183 013	189 900	592 518	-402 618
Menot yhteensä	-866 531	-887 750	-1 026 090	138 340
Toimintakate	-683 518	-697 850	-433 572	-264 278

**Toimielin
Osasto**
**Kunnanhallitus
Tietohallinto**

ICT-palvelut siirrettiin liiketoimintasiirtona Sastamalan Tukipalvelu Oy:stä Kuntien Tieraan 1.1.2021. SaTu Oy lopettaa yrityksenä toimintansa vuoden 2021 aikana. Palveluiden siirtoa Tieran palvelumallin mukaiseksi valmisteltiin alkuvuoden ajan ja lopullinen siirtyminen uuteen toimintamalliin tapahtui 1.10.2021. Toimijan

vaihduttua on jouduttu sopimaan uusia käytäntöjä ja tehtäviä on siirtynyt kunnan omalle vastuulle. Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmät on jo siirretty Monetra Pirkanmaa Oy:lle v. 2019.

Tietohallinto	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	2 443	0	3 050	-3 050
Ulkoiset menot	-275 952	-221 000	-260 294	39 294
Toimintakate	-273 509	-221 000	-257 244	36 244
Sisäiset tulot	273 509	221 000	257 244	-36 244
Sisäiset menot				0
Toimintakate	273 509	221 000	257 244	-36 244
Tulot yhteensä	275 952	221 000	260 294	-39 294
Menot yhteensä	-275 952	-221 000	-260 294	39 294
Toimintakate	0	0	0	0

Toimielin Osasto

Kunnanhallitus Elinvoiman kehittäminen

Punkalaitumen kunta on vuoden 2020 alusta järjestänyt elinkeinopalvelunsa itsenäisesti. Kunnassa toimii määräaikaisella sopimuksella palkattu elinvoimaluotsi ja markkinointisihteeri. Aloittavien yrittäjien ja alle viisi vuotta toimineiden yrittäjien neuvontapalvelua ostetaan Tampereen kaupunkiseudun yrityspalvelut Oy:n Ensimetripalveluilta. Yrittäjien ja kunnan yhteistoimintaelimenä toimii Punkalaitumen Elinkeinopoliittinen Neuvottelukunta ELPO. Vuonna 2021 Punkalaitumella aloitti 21 uutta yritystä ja lopettaneita yrityksiä oli yhdeksän.

Kunnan elinvoimaisuutta ja näkyvyyttä on pyritty parantamaan monin eri keinoin. Kuntamarkkinoinnin lippulaivoina ovat olleet varhaiskasvatuksen ja koulutuksen uudet ja toimivat tilat sekä laadukkaat palvelut. Vuoden 2021 aikana avattiin some-markkinoinnin kanavat ”Punkalaitumelaiset” ja ”Luonnollisesti Laitumella”.

Kunnassa toteutettiin kolme laajaa kyselyä: yrittäjätyytyväisyyskysely, asukastyytyväisyyskysely ja vapaa-ajan asukkaiden tyytyväisyyskysely. Tietoja tullaan hyödyntämään uuden kuntastrategian linjauksissa ja taloussuunnitelman tavoitteita laadittaessa.

Kunta osallistuu Elyn järjestämän joukkoliikenteen rahoitukseen. Kunnan rahoitusosuus on 30 % ja ylikunnallisessa liikenteessä kuntaosuus jaetaan niiden kuntien kesken, joita liikenne palvelee. Asiointiliikenteestä on tehty sopimus ja reittejä on tarkistettu syyskuun alusta lukien niin, että torstaisin kulkee asiointireitti kunnan keskustaan. Vuoden alussa seutulipun tilalle tuli uusi lipputuote Punkalaidun-lippu, joka mahdollistaa edullisen liikkumisen lähiliikenteessä.

Maaseutupalveluissa on vuoden 2021 alusta palkattu uusi maaseutuasiamies edellisvuonna avoimeksi tulleen virkaan. Henkilöstömäärässä ei ole muutoksia edelliseen vuoteen. Koronan vuoksi asiakaspalvelu on ollut pääasiassa ajanvarauksella ja ensisijaisesti puhelimitse ja sähköpostin välityksellä. Tukihauksen sähköisyyden vuoksi ei ole enää asiakaspalvelun tarvetta siinä määrin kuin aiempina vuosina.

Punkalaidun on mukana 1.3.2021 aloittaneessa Pirkanmaan yhteisessä työllisyyden kuntakokeilussa. Sastamalan kaupungin kanssa on sovittu kunnalle kuuluvien JTYP-lain mukaisista palveluista. Kuntouttava työtoiminta järjestetään kunnan omana toimintana. Työllisyyspalveluiden siirtäminen hyvinvointipalveluista elinvoimapolveluiden yhteyteen ratkaistaan hallintosääntöuudistuksessa. Palveluista kuntouttava työtoiminta on siirtymässä hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Elinvoiman kehittäminen	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	255		0	0
Ulkoiset menot	-170 187	-204 800	-201 359	-3 441
Toimintakate	-169 932	-204 800	-201 359	-3 441
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot	-21 355	-17 700	-30 826	13 126
Toimintakate	-21 355	-17 700	-30 826	13 126
Tulot yhteensä	255	0	0	0
Menot yhteensä	-191 542	-222 500	-232 184	9 684
Toimintakate	-191 287	-222 500	-232 184	9 684

Toimielin
Osasto

Kunnanhallitus
Maa- ja metsäalueet

Kunnalla on metsäalueita n. 640 ha, josta on vuosittain tehty hakkuita metsähoidollisesti järkevällä tavalla. Puunmyyntitulot ovat olleet yksi kuntatalouden tulolähde. Voimassa oleva metsänhoitosuunnitelma on laadittu vuosille 2013 – 2022 ja uuden suunnitelman laatiminen on aloitettu. Uuden suunnitelman laadinnassa otetaan huomioon ympäristöarvot ja ilmastonmuutoksen hillitseminen.

Maa ja metsäalueet	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	188 937	174 000	195 925	-21 925
Ulkoiset menot	-66 951	-48 800	-19 186	-29 614
Toimintakate	121 986	125 200	176 739	-51 539
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot				0
Toimintakate	0	0	0	0
Tulot yhteensä	188 937	174 000	195 925	-21 925
Menot yhteensä	-66 951	-48 800	-19 186	-29 614
Toimintakate	121 986	125 200	176 739	-51 539

Toimielin
Osasto

Kunnanhallitus
Erikoissairaanhoito

Vuonna 2020 erikoissairaanhoidon kulut laskivat lähes 600.000 euroa. Tilinpäätösvuonna kulut ovat nousseet aikaisempaan tasoon. Aikaisemmin kunta on maksanut erityisvelvoitemaksun ainoastaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille. Sastamalan kaupunki on laskuttanut myös Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin erityisvelvoitemaksusta asukasmäärään suhteutetun osuuden.

Osaston tuloissa näkyy erikoissairaanhoitoon tulleet valtion maksamat koronakorvaukset.

Erikoissairaanhoidon käyttö ja kustannukset				
	2020	2021	Muutos	Muutos-%
TOIMINTA				
Varsinais-Suomen SHP				
Avohoitokäynnit	1 594	1 590	-4	-0,3 %
Hoitajaksot	51	60	9	17,6 %
Pirkanmaan SHP				
Avohoitokäynnit	4 112	4 456	344	8,4 %
Hoitajaksot+päiväkirurgia	421	500	79	18,8 %
Hoitopäivät	2 105	2 312	207	9,8 %
MENOT				
Varsinais-Suomen SHP				
Suoritteisiin perustuva	757 157	727 644	-29 513	-3,9 %
Ensihoito	96 393	116 287	19 894	20,6 %
Kalliin hoidon tasaus	131 983	136 972	4 989	3,8 %
Erytisvelvoitemaksu VSSHP	132 078	133 706	1 628	1,2 %
yhteensä	1 117 611	1 114 609	-3 002	-0,3 %
Pirkanmaan SHP	2 917 843	3 433 622	515 779	17,7 %
Kaikki yhteensä	4 035 454	4 548 231	512 777	12,7 %

Erikoissairaanhoidon menot yhteensä v. 2019 - 2021			
	2019	2020	2021
Varsinais-Suomen SHP	1 224 087	1 117 611	1 114 609
Pirkanmaan SHP	3 391 048	2 917 843	3 433 622
Sotesi/erityisvelvoitemaksu			48 507
Eläkemaksut	84 620	88 874	84 143
Muut	4 966	6 359	6 619
Yhteensä	4 704 721	4 130 687	4 687 500

Erikoissairaanhoido	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot		0	73 324	-73 324
Ulkoiset menot	-4 130 685	-4 490 000	-4 687 500	197 500
Toimintakate	-4 130 685	-4 490 000	-4 614 176	124 176
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot				0
Toimintakate	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0		73 324	-73 324
Menot yhteensä	-4 130 685	-4 490 000	-4 687 500	197 500
Toimintakate	-4 130 685	-4 490 000	-4 614 176	124 176

Sastamalan kaupunki ja Punkalaitumen kunta muodostavat yhteistoiminta-alueen. Kunnat hyväksyvät omalta osaltaan palvelusopimuksen ja Sastamalan kaupunki päättää talousarviosta. Vuoden 2021 palvelusopimus/suunnitelma koskee Sastamalan ja Punkalaitumen osalta kaikkia kuntien järjestettäväksi säädettyjen sosiaali- ja terveydenhuollon lakisääteisten ja kuntien yhdessä päättämien muiden palvelujen järjestämistä, pois lukien työllisyyspalvelut ja erikoissairaanhoito.

Esperi Care lopetti Saimikodin kehitysvammayksikön toiminnan 31.5.2019. Vuonna 2020 tiloihin on perustettu ryhmäasuntotoiminnan yksikkö. Asukkaiksi valitaan henkilöitä, jotka tarvitsevat tukea asumisessa, mutta eivät tarvitse vielä tehostetun palveluasumisen tasoista palvelua. Toiminta on Sotesin kotihoidon alaista. Uusi toimintamuoto edellytti lisää henkilökuntaa ja kustannukset kotihoidon osalta nousevat, mutta palvelun monipuolistumisen ja laadun parantumisen lisäksi uuden toimintamuodon uskotaan tuovan säästöjä muista menokohdista. Vuonna 2021 on lisätty puolet mielenterveyteen erikoistuneen sairaanhoitajan työpanoksesta Punkalaitumen yksikköön.

Vuoden 2021 aikana tehtiin päätökset uusien hyvinvointialueiden perustamisesta. Pirkanmaan hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023 ja valmistelutyö on käynnissä.

Sosiaali- ja terveystalvetuiden ulkoisten menojen erittely v. 2019 – 2021			
	2019	2020	2021
Sastamalan kaupunki/Sotesi	7 162 544	7 683 249	7 936 716
Eläkemenot	214 831	239 786	230 825
Koulukuraattori	19 155	40 306	54 319
Muut menot	6 990	4 483	5 835
Yhteensä	7 403 520	7 967 824	8 227 695

Sotesin menojen erittely v. 2019 - 2021			
	2019	2020	2021
Perhe- ja sosiaalipalvelut	1 569 650	1 854 999	1 643 073
Ikäihmisten kotihoitopalvelut	1 206 990	1 359 381	1 451 093
Ikäihmisten asumispalvelut	1 820 822	1 744 457	1 961 035
Perusterveydenhuolto	2 493 559	2 660 084	2 811 000
Ympäristöterveydenhuolto	71 523	64 328	70 515
Yhteensä	7 162 544	7 683 249	7 936 716

Sotesin kustannukset nousivat n. 250.000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna, nousua oli 3,3 %. Sotesin hakemat valtion maksamat koronakorvaukset on vähennetty menoista. Yhteistoiminta-alueen tilinpäätös vuodelta 2021 esitetään erikseen.

Sosiaali- ja terveystalvet	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	51 029	50 000	19	49 981
Ulkoiset menot	-7 958 762	-8 093 250	-8 222 074	128 824
Toimintakate	-7 907 734	-8 043 250	-8 222 055	178 805
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot	-9 062	-11 750	-5 621	-6 129
Toimintakate	-9 062	-11 750	-5 621	-6 129
Tulot yhteensä	51 029	50 000	19	49 981
Menot yhteensä	-7 967 824	-8 105 000	-8 227 695	122 695
Toimintakate	-7 916 796	-8 055 000	-8 227 676	172 676

KUNNANHALLITUS	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	274 195	254 100	304 809	-50 709
Ulkoiset menot	-13 356 332	-13 846 950	-14 225 363	378 413
Toimintakate	-13 082 139	-13 592 850	-13 920 554	327 704
Sisäiset tulot	424 991	380 800	817 271	-436 471
Sisäiset menot	-143 153	-128 100	-227 586	99 486
Toimintakate	281 838	252 700	589 684	-336 984
Tulot yhteensä	699 186	634 900	1 122 080	-487 180
Menot yhteensä	-13 499 485	-13 975 050	-14 452 949	477 899
Toimintakate	-12 800 300	-13 340 150	-13 330 869	-9 281

HALLINTOTOIMI	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	274 195	254 100	308 084	-53 984
Ulkoiset menot	-13 361 492	-13 866 250	-14 247 236	380 986
Toimintakate	-13 087 297	-13 612 150	-13 939 153	327 003
Sisäiset tulot	424 991	380 800	817 271	-436 471
Sisäiset menot	-143 153	-128 100	-227 586	99 486
Toimintakate	281 838	252 700	589 684	-336 984
Tulot yhteensä	699 185	634 900	1 125 354	-490 454
Menot yhteensä	-13 504 644	-13 994 350	-14 474 823	480 473
Toimintakate	-12 805 459	-13 359 450	-13 349 468	-9 982

3.2 Sivistystoimi

Toimielin Osasto

Kasvatus- ja opetuslautakunta Varhaiskasvatus

Päiväkodissa toimii kolme lapsiryhmää: yksi alle 3-vuotiaiden ryhmä ja kaksi yli 3-vuotiaiden ryhmää. Päiväkoti tarjoaa myös vuoroa iltaisin ja viikonloppuisin, jonka toteuttamiseksi päiväkodilla on lisäresurssina 1 hoitaja. Päiväkodin aukioloaika on tarvittaessa klo 5:00 – 22:00 välisenä aikana. Perhepäivähoidon varahoito toteutetaan pääsääntöisesti päiväkotiryhmissä, mikä tarkoittaa myös yhden ryhmäperhepäivähoitajan lisäresurssia päiväkodille. Lisäksi tarvitaan muutama perhepäivähoitaja, v. 2021 perhepäivähoitajia on ollut kolme vakinaista ja kaksi määräaikaista. Perhepäivähoidossa lapsia on ollut 22 – 24.

Vuoden 2021 lopussa päiväkodilla oli 53 lasta. Varhaiskasvatusjohtaja jäi eläkkeelle kesäkuussa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja siirtyi tekemään hänen sijaisuuttaan vuoden 2021 loppuun asti. Yksi lastenhoitaja siirtyi tekemään opettajan paikkaa pienten ryhmään. Hänen sijaisekseen palkattiin yksi määräaikainen lastenhoitaja. Yhteensä lastenhoitajia on 7 ja 1 avustaja/ryhmäperhepäivähoitaja. Yhtä ryhmäperhepäivähoitajan lisäresurssia ei saatu palkattua. Osa ryhmistä oli toimintakauden alussa vielä vajaana ja ryhmissä oli tilaa perhepäivähoitajien varalapsille. Tarvittaessa palkattiin ylimääräisiä sijaisia.

Keväällä ja syksyllä lasten poissaoloja oli hieman enemmän aiempiin vuosiin verrattuna. Tiukempien koronarajoitusten takia päiväkotiin ei ole saanut oireisena tulla. Muuten toiminta on ollut lähes normaalia. Vuorohoidolle on ollut säännöllinen tarve. Päiväkoti oli paljon auki myös viikonloppuisin. Tämä vähensi henkilöstöresurssia viikolta ja ylimääräiselle hoitajalle oli käyttöä.

Keväällä toteutettiin varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely. Vastausprosentti oli päiväkodin osalta 62 % ja perhepäivähoidon osalta 53 %. Asiakkaat olivat pääosin hyvin tyytyväisiä, vastausasteikolla 1–5 keskiarvo oli 4,25. Viimeisessä osiossa selvitettiin, kuinka tyytyväisiä vastaajat olivat varhaiskasvatukseen kokonaisuudessaan, asteikolla 1–10 arvo oli 8,75.

Päiväkoti oli kesällä suljettuna kaksi viikkoa henkilökunnan lomien ja päiväkodin suursiivouksen takia. Mahdollinen varahoito järjestettiin perhepäivähoitajalla. Henkilökunta on kouluttautunut osallistumalla yksittäisiin erilaisiin webinaareihin ja syksyllä lähes koko varhaiskasvatuksen henkilökunta suoritti hätäensiapukoulutuksen.

Vuonna 2021 kotihoidon tuen saajien keskiarvo oli 17,7 ja lapsien määrän keskiarvo 26,7.

Tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Päiväkoti hoitopäiviä lapsia/hoitohenkilö	7839 KA 6,7 pienien osasto KA 2,7	9000 6,5	8487 KA 6,6 pienien osasto KA 3,6
Perhepäivähoito hoitopäiviä lapsia/hoitohenkilö	3194 KA 3,9	2800 4,2	3120+ 253 ostettua= 3373 KA 4,1
Lasten kotihoidontuki	KA 17,8	26	KA 17,7

Varhaiskasvatus	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	85 090	87 100	92 031	-4 931
Ulkoiset menot	-862 191	-943 950	-851 895	-92 055
Toimintakate	-777 101	-856 850	-759 864	-96 986
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot	-203 939	-203 050	-280 712	77 662
Toimintakate	-203 939	-203 050	-280 712	77 662
Tulot yhteensä	85 090	87 100	92 031	-4 931
Menot yhteensä	-1 066 130	-1 147 000	-1 132 607	-14 393
Toimintakate	-981 040	-1 059 900	-1 040 576	-19 324

**Toimielin
Osasto**
**Kasvatus- ja opetuslautakunta
Perusopetus**

Vuosi 2021 oli ensimmäinen kokonainen vuosi koulunkäyntiä uudessa koulurakennuksessa. Oppilaat ja henkilökunta ovat olleet tyytyväisiä uuteen ja viihtyisään kouluun. Tärkeää on myös se, että rakennuksesta onnistuttiin rakentamaan sopivan kokoinen. Neliöitä ei ole liikaa, mutta ei myöskään liian vähän.

Keskuskoulun vanha kotitalousluokka remontoitiin kieliluokaksi ja AP/IP-toimintaan soveltuvaksi tilaksi. Koulukuljetukset kilpailutettiin kahdeksi seuraavaksi vuodeksi kahdella mahdollisella optiovuodella. Koulukuljetukset ovat toimineet Punkalaitumella hyvin.

Koronan takia monia yhteisiä tilaisuuksia on jouduttu perumaan tai järjestämään jotenkin poikkeavalla tavalla. Kokonaisuutena perusopetus on kuitenkin vuoden 2021 aikana toiminut lähes normaalisti. Talviloman ja pääsiäisen välisen ajan yläkoulu oli etäopetuksessa. Oppilaiden poissaolot ovat lisääntyneet vuoden 2021 aikana. Useat oppilaat ovat joutuneet olemaan karanteenien takia useita päiviä pois koulusta. Koronaepidemian aiheuttamaa oppimis- ja hyvinvointivajetta on paikattu lisäämällä tukiopetusta ja oppilashuoltoa niitä tarvitseville oppilaille.

Arkean lakko vaikutti siivouksen ja kouluruokailun laatuun heikentävästi marraskuussa kahden viikon ajan. Kansainvälisyyttä tukeva Erasmus+-projekti on ollut keskeytettynä vuoden 2021 aikana.

Oppilasmäärät	2017	2018	2019	2020	2021	Ennuste 2022
Keskuskoulu	138	143	138	126	117	113
Pohjoisseudun koulu	81	70	61	65	64	67
Yhteiskoulu	93	100	106	102	103	97
Valmistava opetus	6	16	13	6	0	0

Perusopetus	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	306 593	288 950	449 008	-160 058
Ulkoiset menot	-2 633 950	-2 811 700	-2 790 190	-21 510
Toimintakate	-2 327 357	-2 522 750	-2 341 182	-181 568
Sisäiset tulot	103 715	90 800	243 875	-153 075
Sisäiset menot	-783 820	-910 650	-1 235 538	324 888
Toimintakate	-680 105	-819 850	-991 664	171 814
Tulot yhteensä	410 308	379 750	692 882	-313 132
Menot yhteensä	-3 417 770	-3 722 350	-4 025 728	303 378
Toimintakate	-3 007 462	-3 342 600	-3 332 845	-9 755

**Toimielin
Osasto**
**Kasvatus- ja opetuslautakunta
Lukio-opetus**

Lukion uusi opetussuunnitelma valmistui paikallisin tarkennuksin keväällä 2021 ja se otettiin käyttöön syksyllä 2021 lukio-opinnot aloittavien opiskelijoiden osalta. Seuraavat kaksi lukuvuotta lukiossa opiskellaan kahden eri opetussuunnitelman mukaan.

Vuonna 2005 syntyneillä ja sitä nuoremmilla oppivelvollisuusikä nousi 1.8.2021 alkaen 18 ikävuoteen. Samalla toisen asteen koulutus muuttui maksuttomaksi v. 2005 syntyneillä ja sitä nuoremmilla. Tämä muutos lisää opinto-ohjauksen tarvetta ja lukiokoulutuksen kustannukset nousevat. Oppimateriaaleja on tarjolla sekä sähköisenä että perinteisenä kirjana. Nyt syksyllä lukio-opintonsa aloittaneille joihinkin oppiaineisiin otettiin sähköiset kirjat ja joihinkin perinteiset kirjat. Kirja on hankintahinnaltaan kalliimpi, mutta niitä voidaan kierrättää eli ajan mittaan kirja tulee todennäköisesti halvemmaksi. Tietokone on myös pakollinen työväline lukio-opiskelijalla ja sen he saavat myös käyttöönsä opintojensa ajaksi.

Lukio-opintoihin koronaepidemia on aiheuttanut samoja ongelmia ja haasteita kuin perusasteella. Lukio oli etäopetuksessa talviloman ja pääsiäisen välisen ajanjakson. Esim. kevään 2021 vanhat tanssit tanssittiin vasta joulukuussa 2021.

Oppilasmäärät	2017	2018	2019	2020	2021	Ennuste 2022
Lukio	53	49	43	37	46	49

Lukio-opetus	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	4 788	8 500	1 662	6 838
Ulkoiset menot	-396 628	-458 100	-406 194	-51 906
Toimintakate	-391 840	-449 600	-404 532	-45 068
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot	-105 535	-149 250	-193 812	44 562
Toimintakate	-105 535	-149 250	-193 812	44 562
Tulot yhteensä	4 788	8 500	1 662	6 838
Menot yhteensä	-502 162	-607 350	-600 006	-7 344
Toimintakate	-497 375	-598 850	-598 344	-506

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	396 471	384 550		
Ulkoiset menot	-3 892 769	-4 213 750		
Toimintakate	-3 496 298	-3 829 200		
Sisäiset tulot	103 715	90 800		
Sisäiset menot	-1 093 293	-1 262 950		
Toimintakate	-989 578	-1 172 150		
Tulot yhteensä	500 186	475 350		
Menot yhteensä	-4 986 063	-5 476 700		
Toimintakate	-4 485 877	-5 001 350		

Kasvatus- ja opetuslautakunta sekä hyvinvointilautakunta yhdistettiin kasvatus- ja hyvinvointilautakunnaksi 1.8.2021 alkaen.

**Toimielin
Osasto**
**Hyvinvointilautakunta
Kirjasto- ja kulttuuritoimi**

Vuonna 2021 kirjaston aukioloja muutettiin siten, että palvelussa painotetaan entistä enemmän omatoimi-asiointia, jonka myötä henkilökunnan työpanosta on kuluvana vuonna voitu keskittää aikaisempaa enemmän

lukemisen edistämiseen. Kirjastossa käynnistettiin *Löytyykö lukutoukkia* -hanke, jonka kautta päästiin toteuttamaan kohdennettua lukemisen edistämistyötä.

Kevään 2021 aikana valtakunnallisesta tilanteesta johtuen kirjastossa oleilua jouduttiin rajoittamaan, tämä on vaikuttanut kirjaston kävijämäärään alenevasti. Paikallinen kulttuuritoiminta on ollut poikkeusolojen ja suositusten vuoksi pienimuotoista. Suunniteltuja toimintoja on osittain jouduttu perumaan ja osa on toteutettu verkkoympäristössä.

Tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kirjaston fyysiset käynnit / asukas	6,5	10	6,7
Kulttuuritapahtumien määrä	15	20	13
Opistojen toteutuneiden kurssien ja kursseille osallistuneiden määrä	59 / 655	40 / 550	27 / 362
Musiikkiopistoissa opiskelevien määrä	20	20	20

Kirjasto- ja kulttuuritoimi	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	1 463	10 700	12 931	-2 231
Ulkoiset menot	-154 665	-219 750	-165 919	-53 831
Toimintakate	-153 202	-209 050	-152 988	-56 062
Sisäiset tulot	9 908	11 800	23 568	-11 768
Sisäiset menot	-98 093	-96 700	-106 208	9 508
Toimintakate	-88 185	-84 900	-82 640	-2 260
Tulot yhteensä	11 371	22 500	36 499	-13 999
Menot yhteensä	-252 758	-316 450	-272 127	-44 323
Toimintakate	-241 387	-293 950	-235 628	-58 322

Toimielin Osasto

Hyvinvointilautakunta Liikuntatoimi

Koronaviruspandemiolla on ollut merkittäviä vaikutuksia liikuntatoimen palveluihin. Liikuntapaikat ja -tilat on ollut kokoontumisrajoitusten takia osittain pois käytössä, eikä kaikkea suunniteltua toimintaa olla voitu järjestää. Toiminta on kuitenkin elpymässä vaiheittain takaisin pandemiaa edeltävälle tasolle.

Vuoden 2021 aikana toteutettiin *Sirkushanke* ja *Terveyttä työikäisille*, joiden kautta järjestettiin kohdennettua toimintaa suositusten mukaan liian vähän liikkuville kuntalaisille. Lapsille ja nuorille pystyttiin tarjoamaan maksutonta liikunnallista harrastustoimintaa säännöllisesti läpi vuoden.

Tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Liikuntahalli: harrastekäyttövuoroja/viikko	32	34	32
TEAvisari pisteet	65	70	59

Liikuntatoimi	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	19 028	2 500	15 348	-12 848
Ulkoiset menot	-86 386	-66 800	-53 535	-13 265
Toimintakate	-67 358	-64 300	-38 187	-26 113
Sisäiset tulot	79			
Sisäiset menot	-200 223	-228 100	-249 394	21 294
Toimintakate	-200 143	-228 100	-249 394	21 294
Tulot yhteensä	19 107	2 500	15 348	-12 848
Menot yhteensä	-286 609	-294 900	-302 929	8 029
Toimintakate	-267 502	-292 400	-287 581	-4 819

Nuoriso-ohjaajan työpanoksesta 50 % on ennaltaehkäisevää nuorisotyötä ja 50 % etsivää nuorisotyötä. Tiivis yhteistyö Punkalaitumen 4H-yhdistyksen kanssa on jatkunut sopimuksen mukaisesti. Lasten ja nuorten harrastustoimintaan on haettu ja saatu aluehallintovirastolta kehittämisrahaa, jotta kaikilla lapsilla ja nuorilla olisi mahdollisuus maksuttomaan harrastukseen paikkakunnalla.

Nuorisotilatoimintaa kehitettiin tiiviissä yhteistyössä lasten ja nuorten kanssa. Karuselliin perustettiin nuorten oma vaikuttajaryhmä *Sellistit*, jotta nuorten ääni toiminnassa saadaan kuulumaan entistä vaikuttavammin. Nuorisovaltuusto jatkoi toimintaansa aikaisempien vuosien tapaan.

Tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
nuorisotila: asiakkaita/aukioloilta	13	20	24
viikoittaiseen harrastotoimintaan osallistuu peruskouluikäisestä lapsista/nuorista	80 %	85 %	80 %
Nuorisovaltuusto: kokouksien määrä/vuosi	10	7	9
lausuntopyyntöjen määrä/vuosi	2	6	4

Nuorisotoimi	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	26 493	22 000	19 889	2 111
Ulkoiset menot	-71 838	-101 050	-96 395	-4 655
Toimintakate	-45 344	-79 050	-76 506	-2 544
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot	-6 019	-4 000	-4 828	828
Toimintakate	-6 019	-4 000	-4 828	828
Tulot yhteensä	26 493	22 000	19 889	2 111
Menot yhteensä	-77 856	-105 050	-101 223	-3 827
Toimintakate	-51 363	-83 050	-81 334	-1 716

Työllisyydenhoidossa on jatkettu yhteistyötä Sastamalan työllisyyspalveluiden kanssa. Kuntouttava työtoiminta järjestettiin kunnan omana toimintana. Punkalaidun on mukana Pirkanmaan yhteisessä työllisyyden kuntakoikeilussa.

Koronaviruspandemialla on ollut merkittäviä vaikutuksia työllisyydenhoitoon liittyviin palveluihin. Kaikkea toimintaa ei ole voitu järjestää ja palveluita on järjestetty osittain etäyhteyksin. Syksyn osalta toimintaa on pystytty järjestämään ryhmissä ja toiminta on elpymässä vaiheittain takaisin pandemiaa edeltävälle tasolle.

Tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP2021
Työttömien aktiivointiaste (Sotkanet)	42,3 %	65 %	45,7 %
Käytettyjen kesätyöllistämistukien määrä	23	25	25
Työmarkkinatuen kuntaosuus/euroa/kk	alle 4000	alle 4000	alle 4000

Työllistäminen	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	73 645	63 000	76 538	-13 538
Ulkoiset menot	-212 571	-276 350	-281 133	4 783
Toimintakate	-138 927	-213 350	-204 595	-8 755
Sisäiset tulot	1 236		90	-90
Sisäiset menot	-11 633	-11 500	-16 374	4 874
Toimintakate	-10 397	-11 500	-16 283	4 783
Tulot yhteensä	74 881	63 000	76 628	-13 628
Menot yhteensä	-224 204	-287 850	-297 507	9 657
Toimintakate	-149 323	-224 850	-220 879	-3 971

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	120 629	98 200		
Ulkoiset menot	-525 460	-663 950		
Toimintakate	-404 831	-565 750		
Sisäiset tulot	11 223	11 800		
Sisäiset menot	-315 967	-340 300		
Toimintakate	-304 744	-328 500		
Tulot yhteensä	131 852	110 000		
Menot yhteensä	-841 427	-1 004 250		
Toimintakate	-709 575	-894 250		

KASVATUS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	517 100	482 750	667 408	-184 658
Ulkoiset menot	-4 418 229	-4 877 700	-4 645 261	-232 439
Toimintakate	-3 901 129	-4 394 950	-3 977 854	-417 096
Sisäiset tulot	114 938	102 600	267 533	-164 933
Sisäiset menot	-1 409 260	-1 603 250	-2 086 866	483 616
Toimintakate	-1 294 322	-1 500 650	-1 819 333	318 683
Tulot yhteensä	632 038	585 350	934 940	-349 590
Menot yhteensä	-5 827 490	-6 480 950	-6 732 127	251 177
Toimintakate	-5 195 451	-5 895 600	-5 797 187	-98 413

3.3 Tekninen toimi

Toimielin Osasto

Tekninen lautakunta Tekniset toimistopalvelut

Teknisiin toimistopalveluihin kuuluvat teknisen toimen hallinto, paikkatieto, ympäristöasiat (HINKU) ja Kanteenmaan Kiertotalousklusteri-hanke. Teknisessä toimessa työskenteli vuoden lopussa 14 henkeä, joista 13 henkilöä oli vakituisessa työsuhteessa ja 1 määräaikaisessa työsuhteessa (oppisopimus). Kausityöntekijöitä ja muita avustavia henkilöitä oli kuusi henkilöä eri pituisissa työsuhteissa. Kunnanrakennusmestari irtisanoutui heinäkuussa ja uuden viranhaltijan rekrytointi aloitettiin välittömästi ja uusi viranhaltija pääsikin aloittamaan teknisessä toimessa joulukuun alussa.

Kunnan paikkatieto-osaaminen vahvistui syksyllä 2021, kun tekniseen toimeen rekrytoitiin henkilö, jolla on maanmittausalan alan koulutus ja kokemus.

HINKU-työryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa mm. valmistelemaan kunnan ilmasto-ohjelmaa, joka valmistui vuoden lopulla.

Ympäristöministeriön rahoituksen (42.175 euroa) avulla käynnistettiin toukokuun alussa Kanteenmaan Kiertotalousklusteri -hanke. Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on luoda Kanteenmaahan toimijaverkosto, johon kuuluvat alueella jo toimivat yritykset, lähialueen maatalousyrittäjät, alan yhdistykset sekä kiinnostuneet kuntalaiset. Hankkeen toisena tavoitteena on käynnistää vuoropuhelu alueen maatalousyrittäjien kanssa ja tuoda esiin kunnan ilmastotavoitteet ja ohjata yrittäjiä energiatehokkaisiin ratkaisuihin.

Tekniset toimistopalvelut	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	104	0	75	-75
Ulkoiset menot	-173 146	-199 250	-182 738	-16 512
Toimintakate	-173 042	-199 250	-182 663	-16 587
Sisäiset tulot	283 088	302 100	313 353	-11 253
Sisäiset menot	-112 011	-114 250	-149 583	35 333
Toimintakate	171 077	187 850	163 770	24 080
Tulot yhteensä	283 192	302 100	313 429	-11 329
Menot yhteensä	-285 157	-313 500	-332 321	18 821
Toimintakate	-1 965	-11 400	-18 893	7 493

Toimielin Osasto

Tekninen lautakunta Liikenneväylät ja yleiset alueet

Liikenneväylät ja yhteiset alueet -menokohtaan kuuluvat kadut, valtion tiet, yksityistiet, tori, puistot, matonpesupaikka, tekninen varasto, jätehuolto, hulevesiviemärointi sekä Pietarinaukio.

Katuvalaistuksen uusimista jatkettiin vaihtamalla valaisimia LED-valaisimiin. Valaistuksen uusinnalla saadaan vähennettyä katuvalaistuksen energiankulutusta ja myös valaisimien huolto-/vaihtoväli pitenee. Vuonna 2021 valaistusta uusittiin keskustan kaavateillä. Urakka valmistui heinäkuussa.

Vartiolan urheilualueelle valmistui kesällä nk. Leijona-areena, jonka Punkalaitumen Lions Club lahjoitti kuntalaisten käyttöön. Kunta rakennutti areenan pohjatyöt, kustannuksia rakennustöistä kertyi 23.500 euroa. Ajanottorakennus uusittiin ja nurmikentän kasteluun sekä luistelukenttien jäädytykseen tehtiin noin 200 metriä syvä porakaivo. Porakaivon tuottoa tehostettiin vesipaineavauksella ja kaivon käyttöönotto tapahtuu keväällä 2022.

Kunnan teknisen varaston tiloja saneerattiin tarkoituksenmukaisemmiksi ja työturvallisemmiksi mm. uusimalla valaistusta, tasoittamalla hallitilan lattia sekä kunnostamalla wc-tiloja. Ulkovarastoalue aidattiin.

Yksityisteiden kunnossapitoavustusta haki 76 tiekuntaa, joista 70:lle avustus myönnettiin. Kuuden tiekunnan avustushakemus hylättiin, koska tien vaikutuspiirissä ei ollut kahta vakituisesti asuttua kiinteistöä, kuten avustusehdoissa (TekLa 1.4.2014 13 §) oli edellytetty.

Liikenneväylät ja yleiset alueet	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	7 980	0	7 745	-7 745
Ulkoiset menot	-272 310	-348 100	-271 594	-76 506
Toimintakate	-264 330	-348 100	-263 849	-84 252
Sisäiset tulot				
Sisäiset menot	-48 925	-74 550	-78 725	4 175
Toimintakate	-48 925	-74 550	-78 725	4 175
Tulot yhteensä	7 980	0	7 745	-7 745
Menot yhteensä	-321 235	-422 650	-350 318	-72 332
Toimintakate	-313 255	-422 650	-342 573	-80 077

**Toimielin
Osasto**

**Tekninen lautakunta
Toimitilapalvelut**

Toimitilapalveluihin kuuluvat kiinteistötoimen hallinto sekä hallintotoimen, sivistystoimen, vapaa-aikatoimen ja teknisen toimen rakennukset.

Vanha Yhteiskoulu-lukio -rakennus myytiin ja maapohja vuokrattiin 1.6.2021 Myllynkivet Oy:lle. Lukitusten vaihtoa nk. Iloq-järjestelmään jatkettiin. Kunnantalon esteettömyyskartoitus aloitettiin ja se valmistuu tammi-kuussa 2022.

Toimitilapalvelut	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	36 004	15 550	17 302	-1 752
Ulkoiset menot	-1 071 637	-1 119 550	-991 482	-128 068
Toimintakate	-1 035 633	-1 104 000	-974 180	-129 820
Sisäiset tulot	1 346 768	1 601 750	1 651 877	-50 127
Sisäiset menot	-225 829	-236 100	-231 747	-4 353
Toimintakate	1 120 939	1 365 650	1 420 130	-54 480
Tulot yhteensä	1 382 772	1 617 300	1 669 180	-51 880
Menot yhteensä	-1 297 466	-1 355 650	-1 223 230	-132 420
Toimintakate	85 306	261 650	445 950	-184 300

**Toimielin
Osasto**

**Tekninen lautakunta
Asunto- ja vuokraustoimi**

Asunto- ja vuokraustoimeen kuuluvat Sotesin rakennukset, asuntojen vuokraus, Haukankosken rakennukset sekä muu vuokraustoiminta. Vanhus- ja vammaispalvelujen Esperri Care Oy:lle vuokrattujen tilojen osalta laskutetaan erikseen tilojen pääomavuokrat, ylläpitovuokrat sekä lämmityksestä ja käyttövedestä aiheutuvat kustannukset. Asuntojen vuokrasopimuksista huolehtiminen kuuluu Esperri Care Oy:lle. Saimikodissa toimii Sotesin kotipalveluiden alaisuudessa toimiva ryhmäasumisyksikkö. Sotesi valitsee Saimikodin asukkaat, vuokrasopimukset solmitaan asukkaan ja kunnan välisiksi.

Kunnanvaltuusto hyväksyi teollisuustontin ja sillä sijaitsevan teollisuushallin myynnin Jeesi-Service Oy:lle. Myynnin seurauksena kiinteistöltä saatavat vuokratulot päättyivät. Myynnistä tuli myyntitappiota 135.700 euroa. Tyhjiillään oleville Haukankosken rakennuksille on kunnanhallitus nimennyt toimikunnan miettimään jatkokäyttöä.

Punkalaitumen kunta omistaa kaikki Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:n osakkeet. Kunnan tekninen toimi myy kiinteistöhoito- ja vuokraustoimen palveluita vuokratyöyhtiölle.

Asunto- ja vuokraustoimi	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	1 056 684	710 100	693 445	16 655
Ulkoiset menot	-596 363	-609 750	-647 943	38 193
Toimintakate	460 322	100 350	45 502	54 848
Sisäiset tulot	338 220	235 450	203 020	32 430
Sisäiset menot	-523 279	-398 350	-401 669	3 319
Toimintakate	-185 059	-162 900	-198 649	35 749
Tulot yhteensä	1 394 905	945 550	896 465	49 085
Menot yhteensä	-1 119 642	-1 008 100	-1 049 612	41 512
Toimintakate	275 263	-62 550	-153 147	90 597

**Toimielin
Osasto**

**Tekninen lautakunta
Vesihuoltolaitos**

Vesihuoltolaitokseen kuuluvat vesi- ja viemärlaitos.

Uusi vesihuoltotaksa astui voimaan 1.1.2021. Toimintavuonna vesijohtoverkostossa esiintyneet putkirikot työllistivät vesihuoltolaitoksen henkilökuntaa. Merkittävää haittaa aiheuttaneita vuotoja oli yhteensä kuusi kappaletta. Näistä kolme olivat vesihuoltolaitoksen verkosto-osuudella ja loput yksittäisten kiinteistöiden vesijohdoissa tai -laitteissa.

Vesijohtoverkoston linjaventtiileitä uusittiin kahdeksan kappaletta. Vesihuollon piiriin liittyi neljä uutta asiakasta.

Taajaman jätevesiviemäriverkostossa oli kaksi tukkeumaa ja siirtoviemäriin jassa yksi. Sade- ja hulevesiviemäreiden tukkeumia poistettiin kolme kertaa. Rankkasateella 22.10.2021 verkostossa tapahtui ylivuotoa ja yhden kiinteistön kellari kärsi viemärivereden takaisinvirtauksesta. Ohivirtausta tapahtui myös Kanteenmaantien jäteveden pumppaamalla 30 m³ sekä Sarkkilan pääpumppaamalla noin 127 m³.

Kanteenmaan vedenottamon tarkennetut suunnitelmat ja tarjouspyyntöaineisto valmistui loppuvuonna ja tekninen toimi kilpailutti rakennushankkeelle KVR- ja automaatiourakoitsijat. Urakkasopimukset allekirjoitetaan tammikuussa, ellei päätöksistä valiteta. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa keväällä ja urakka valmistuu toukokuussa 2023.

Pienten vesihuoltolaitosten yksi suurimmista riskeistä on ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi, sitoutuvuus ja työssä jaksaminen. Kunnan vesihuoltolaitoksella tilanne normalisoitui loppuvuodesta, kun toinenkin laitospaikka saatiin täytettyä. Kiitokset pandemian aikaisesta venymisestä kuuluu niin vesihuolto- kuin koko teknisen toimen henkilöstölle.

Vesihuoltolaitos	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	357 631	343 900	369 903	-26 003
Ulkoiset menot	-499 892	-537 000	-468 280	-68 720
Toimintakate	-142 261	-193 100	-98 377	-94 723
Sisäiset tulot	40 162	24 050	15 261	8 789
Sisäiset menot	-48 613	-56 400	-47 199	-9 201
Toimintakate	-8 451	-32 350	-31 938	-412
Tulot yhteensä	397 793	367 950	385 165	-17 215
Menot yhteensä	-548 505	-593 400	-515 479	-77 921
Toimintakate	-150 712	-225 450	-130 314	-95 136

**Toimielin
Osasto**
**Tekninen lautakunta
Pelastustoimi**

Pelastustoimesta kunnassa vastaa Pirkanmaan pelastuslaitos. Pelastuslaitoksen Punkalaitumen yksiköllä oli kiireinen toimintavuosi ja hälytyksiä oli yli 60. Oriniemen alueen rakennuspalojen ohella yksikköä työllistivät myös maastopalot ja tieliikenneonnettomuudet. Kaikki pelastuslaitoksen hälytystehtävät eivät kohdistuneet Punkalaitumen kunnan alueelle.

Pelastustoimi	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot				0
Ulkoiset menot	-222 900	-220 800	-217 505	-3 295
Toimintakate	-222 900	-220 800	-217 505	-3 295
Sisäiset tulot				0
Sisäiset menot	-2 360	-2 700	-2 475	-225
Toimintakate	-2 360	-2 700	-2 475	-225
Tulot yhteensä	0		0	0
Menot yhteensä	-225 259	-223 500	-219 980	-3 520
Toimintakate	-225 259	-223 500	-219 980	-3 520

**Toimielin
Osasto**
**Tekninen lautakunta
Rakennusvalvonta**

Rakennusvalvonnan palvelut ostetaan Sastamalan kaupungilta. Palvelut tuotetaan siten, että rakennusvalvonnan toimistopalvelut sijaitsevat Sastamalan kaupungissa lukuun ottamatta kunnan palveluksessa olevan palvelusihteerin työpanosta.

Rakennusvalvonnan käyttämä Kuntanet-ohjelmisto päivitettiin uuteen Kuntanet 7 -versioon syyskuussa. Kiinteistökartoitusta aloitettiin loppuvuodesta kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti.

Rakennusvalvonnan tulojen toteuma yli budjetoidun on seurausta Ilmatar Oy:n tuulivoimaloiden rakennuslupamaksuista. Päätöksiä rakennusvalvonta teki yhteensä 57 kpl (kerrosala 7051 m²). Lupien käsittelyaika oli keskimäärin seisemän päivää, mikä on parannusta edelliseen vuoteen (9 päivää). Lupakäsittely onkin saanut kiitosta sujuvasta ja nopeasta päätöksenteostaan.

Rakennusvalvonta	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	10 424	9 600	13 762	-4 162
Ulkoiset menot	-45 920	-47 200	-48 855	1 655
Toimintakate	-35 496	-37 600	-35 093	-2 507
Sisäiset tulot			603	-603
Sisäiset menot	-34 738	-33 050	-43 067	10 017
Toimintakate	-34 738	-33 050	-42 464	9 414
Tulot yhteensä	10 424	9 600	14 365	-4 765
Menot yhteensä	-80 658	-80 250	-91 922	11 672
Toimintakate	-70 234	-70 650	-77 557	6 907

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	1 468 826	1 079 150	1 102 233	-23 083
Ulkoiset menot	-2 882 166	-3 081 650	-2 828 397	-253 253
Toimintakate	-1 413 340	-2 002 500	-1 726 164	-276 336
Sisäiset tulot	2 008 239	2 163 350	2 184 114	-20 764
Sisäiset menot	-995 755	-915 400	-954 465	39 065
Toimintakate	1 012 483	1 247 950	1 229 649	18 301
Tulot yhteensä	3 477 065	3 242 500	3 286 347	-43 847
Menot yhteensä	-3 877 922	-3 997 050	-3 782 862	-214 188
Toimintakate	-400 857	-754 550	-496 515	-258 035

KUNTA YHTEENSÄ	TP 2020	Alkuper. TA	TP 2021	Poikkeama
Ulkoiset tulot	2 260 120	1 816 000	2 077 724	-261 724
Ulkoiset menot	-20 661 887	-21 825 600	-21 720 895	-104 705
Toimintakate	-18 401 767	-20 009 600	-19 643 171	-366 429
Sisäiset tulot	2 548 168	2 646 750	3 268 918	-622 168
Sisäiset menot	-2 548 168	-2 646 750	-3 268 918	622 168
Toimintakate	0	0	0	0
Tulot yhteensä	4 808 288	4 462 750	5 346 642	-883 892
Menot yhteensä	-23 210 056	-24 472 350	-24 989 813	517 463
Toimintakate	-18 401 767	-20 009 600	-19 643 171	-366 429

3.4 Tavoitteiden toteutuminen

Osasto	YLEISHALLINTO		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Kunnan yleishallintoon sisältyy kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen sekä hallintotoimiston tehtäväalueet. Yleishallinto tuottaa keskitetysti hallinto-, talous- ja henkilöstöpalvelut. Yleishallinto vastaa myös viestinnästä ja tilapäisistä projekteista.			
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Yhteisöllisyyden edistäminen, kuntalaisten kuuleminen	Kyselyt, keskustelutilaisuudet, kuntalaisraadit, yhdistysyhteistyö, yhteistyöelimet K/E	Kuntalaisten osallistaminen päätöksentekoon	Valtuustokauden vaihtuessa on strategian laadinta ajankohtainen. Kuntalaiset osallistetaan kuntastrategian laadintaan. Palvelumuotoilussa hyödynnetään vaikuttamistoi- mielinten näkemyksiä. Osallistaminen päätöksentekoon on koko johtoryhmän vastuulla.	Strategiatyö on aloitettu. Tavoitteena on, että uusi strategia tulee voimaan 1.7.2022. Valtuustoseminaari 6.9. ja strategiatyöryhmän kokous 11.10. Valmistelussa hyödynnetään tehtyjä yritys- ja asukaskyselyitä. Lisäksi seminaarien jälkeen tehdään kohdennettuja kyselyitä.
EVA-menettelyn käyttäminen	Toteutunut/ei toteutunut	Päätöksistä tehty EVA-arviointi ohjeen mukaisesti Evaluoinnissa painotetaan Hinku-kriteeristöä.	Evaluointi tehdään kaikista merkittävistä päätöksentekoon tulevista asioista. Evaluointi ja evaluointitarpeen arviointi on valmistelijan vastuulla	Evaluointia tehdään tarveharkintaisesti.
Hyvinvointisuunnitelman päivittäminen Pirkanmaan alueellisen suunnitelman pohjalta	Toteutunut/ei toteutunut	Uusi valtuusto hyväksyy päivitetyn hyvinvointikertomuksen	Valmistelu aloitettu. Kuntastrategiaa ja hyvinvointisuunnitelmaa laaditaan rinnakkain. Valmistelu on koko johtoryhmän vastuulla	Hyvinvointikertomus on laadittu ja hyvinvointisuunnitelma on valmisteilla.
Yleistavoitteet				
Digitalisaation edistäminen	Sähköiset lomakkeet, joissa mahdollisuus vahvaan tunnistautumiseen	Tarjotaan mahdollisuus sähköisiin lomakkeisiin niissä palveluissa, joissa se on mahdollista	Parannetaan palvelutasoa aina, kun siihen tarjoutuu mahdollisuus. Panostetaan myös digiosaamisen kouluttamiseen	Hankittu sähköisten lomakkeiden palvelu, jossa mahdollisuus vahvaan tunnistautumiseen suomi.fi-palvelun kautta. Ensimmäiset lomakkeet otettu käyttöön.
Tietoaineistojen yhdenmukaisuus ja tietoturvalisuus	Tiedonhallintolain mukaiset toimenpiteet K/E	Tiedonhallintolain edellyttämällä tasolla	Tiedonohjausjärjestelmän käyttöönotto ja henkilökunnan koulutus. Hallinto- ja talousjohtajan vastuulla.	Ohjelmatoimittajasta johtuen käyttöönotto siirtynyt alkamaan 1.5.2022.
Organisaatiouudistukset/ Hallintosäännön päivittäminen	Hallintosääntö ajan tasalla K/E	Uusi hallintosääntö voimaan 1.6.2021	Valmisteluvaiheessa, evästävä valtuustoseminaari 17.2.2021. Kunnanjohtajan vastuulla	Hallintosääntöön tehty pieniä muutoksia, jotka tulivat voimaan 1.8.2021. Käynnistetty laajempi uudistyö ja tavoitteena on, että uusi sääntö on voimassa 1.1.2023.

Kiinteistöveropohjan päivittäminen	Verotustietojen ajantasaisuus	Kiinteistöverotuksen pohjana olevien kiinteistöjen tietojen tarkistaminen ja saattaminen kiinteistöverotuksen pohjaksi	Rakennuskannan läpikäynnin ja toteuttamistavan suunnittelu selvittelyssä. Hallinto- ja talousjohtaja ja tekninen johtaja	Selvitystyö tilattu FCG Oy:ltä. Tekla käsitellyt selvitystyön tuloksia ja päättää jatkotoimenpiteistä v. 2022.
------------------------------------	-------------------------------	--	--	--

Osasto	TIETOHALLINTO		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Tietohallintoon sisältyy ICT-laitteistojen ja -ohjelmistojen sekä vaihdopalveluiden hankinta. Palvelut hankitaan Sastamalan Tukipalvelu Oy:stä, jossa toisena palveluita ostavana osakkaana on Sastamalan kaupunki.			
Yleistavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Palvelutuotannon uudistaminen	ICT-palveluiden toimivuus	Toimivat ja kustannustehokkaat ICT-palvelut ja tietojärjestelmät	Sastamalan Tukipalvelut Oy lopettaa toimintansa. Liiketoiminta on 1.1.2021 siirtynyt Tieraan. palveluketjun toimivuus vuoden loppuun mennessä.	Tieran palveluiden käyttöönottoprojekti toteutui suunnitelman mukaisesti. Tiera-palvelut tulivat käyttöön 1.10.2021.

Osasto	ELINVOIMAN KEHITTÄMINEN		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Osasto käsittää elinkeinotoiminnan kehittämisen, kaavoituksen, joukkoliikenteen ja maaseututoimen palvelut. Kunnan elinvoimaa pyritään lisäämään luomalla myönteistä kuntakuvaa ja parantamalla elinkeinoelämän edellytyksiä. Maaseututoimen palvelut ostetaan Huittisten kaupungilta.			
Yleistavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Elinkeinopalveluiden järjestäminen yrityksiä parhaiten palvelevalla tavalla	Yrittäjille suunnattu tyytyväisyyskysely	Toimivat yritykset kontaktoidaan henkilökohtaisesti vuoden 2021 aikana. Aloittavat ja alle 5 vuotta toimineet yritykset saavat palvelut joustavasti Ensimetriltä	Yrityskyselyn toteuttaminen ja tulosten julkaisu. Vastuuhenkilöt: kunnanjohtaja ja elinvoimaluotsi	Tutkimus on tehty puhelinhaastatteluina tammikuussa 2021. Tulokset esitelty kevään 2021 aikana luottamushenkilöille ja Elpolle. Tuloksia hyödynnetään kuntastrategian laadinnassa ja yrityskäyntien yhteydessä. Ensimetrin asiakkaista perusti v.2020 kuusi henkilöä uuden yrityksen ja vuonna 2021 yksi henkilö perusti uuden yrityksen.

Väestörakenteen muokkaaminen	15 -64 vuotiaiden osuus väestöstä alenee vuosittain. Vuoden 2019 osuusväestöstä 52,6 %	15 -64 vuotiaiden suhteellisen osuuden lisääminen	Kuntamarkkinointi ja kunnan pitovoiman korostaminen. Vastuuhenkilöt: kunnanjohtaja ja elinvoimaluotsi	Kuntamarkkinointia on lisätty kunnan nettisivuilla ja somessa. 15-64 -vuotiaiden osuus kuntalaisista on 51,01 % eli edelleen laskussa.
Työllisyyden kuntakokeilun vaikutus työllisyyteen ja koulutukseen ohjautumiseen	Työllisyyden tunnuslukujen aktiivinen seuranta	Työllisyysasteen paraneminen ja työttömyyden päättyminen työllistymiseen tai koulutukseen	Työllisyyskokeilu alkaa 1.3.2021, tavoitteena saavuttaa samankaltainen tilanne kuin edellisen päättyneen kokeilun aikana Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja ja hyvinvointijohtaja	Vertailutietoa ei vielä ole, mutta lähtökohtatilanne on hyvin haastava. 1.3.2021 rakennetyöttömiä on 65 kpl ja pitkäaikaistyöttömiä 39 kpl. 08/2021 rakennetyöttömiä on 39 kpl ja pitkäaikaistyöttömiä 21 kpl. 12/2021 rakennetyöttömiä on 45 kpl ja pitkäaikaistyöttömiä 21 kpl
Aktiivinen hankepolitiikka	Aloittaneiden ja keskenäisten hankkeiden määrä/vuosi	Hankkeiden vaikutus työpaikkojen määrään	Aktivointi ja seuranta. Vastuuhenkilöt: kunnanjohtaja ja elinvoimaluotsi	Tietoa tarjolla olevista hankkeiden rahoitusmahdollisuuksista on välitetty eri kohderyhmille somessa ja sähköpostilla.
Kuntamarkkinoinnin kehittäminen	Markkinointisuunnitelman tulosten seuranta	Vuoden 2019 näkyvyystason ylittäminen	Markkinointisuunnitelman noudattaminen. Vuoden 2020 näkyvyystason ylittäminen ja markkinoinnin vaikuttavuuden arviointi	Maksettua mainontaa on lisätty somessa. Lisäksi somessa on toteutettu Luonnollisesti Laitumella ja Punkalaitumelaiset -kampanjat, jolla on pystytty lisäämään yleisöä Facebookissa ja Instagramissa. Verkkosivujen ja sosiaalisen median käyttäjien ja istuntojen määrää on seurattu v.2019 alkaen ja suunta on edelleen kasvava.
Penttilän asuinalueen uudelleen kaavoitus	Kaavan valmiusaste	Penttilän alueen kaavamuutos tehty	Suunnitteluvaiheessa. Vastuuhenkilöt: kunnanjohtaja ja tekninen johtaja	Kunnanvaltuusto hyväksynyt kaavan 13.12.2021
Kanteenmaan kaavoitus teollisuuden tarpeita varten	Kanteenmaan kaavasuunnitelman valmiusaste	Kanteenmaan kaavasuunnitelma tehty	Osayleiskaavan laadinnan aloittaminen. Alueella toimivien yrittäjien tahtotilan selvittäminen. Vastuuhenkilöt kunnanjohtaja ja tekninen johtaja	Kaavasuunnitelma vuoden 2022 talousarviotavoitteena Alueen yrittäjien tahtotilan selvittäminen on kesken.

Osasto	MAA- JA METSÄALUEET		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Tehtäväalueeseen sisältyy kunnan omistamien maa-alueiden hoitaminen. Peltoalueet vuokrataan niiden soveltuvuudessa elinkeinon harjoittamiseen. Metsien hoidosta on tehty sopimus Punkalaitumen Metsänhoitoyhdistys ry:n kanssa. Metsät hoidetaan hyväksytyin metsänhoitosuunnitelman mukaisesti.			
Yleistavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Metsänhoito kuntatalouden kannalta taloudellisesti ja tehokkaasti	Huomioidaan metsänhoitosuunnitelmassa	Metsänhoitosuunnitelma päivitetty	Vuoden 2021 aikana. Vastuuhenkilöt: kunnanjohtaja ja tekninen johtaja	Suunnitelman laadinta tilattu Metsänhoitoyhdistykseltä. Suunnitelma valmistuu v. 2022 aikana.
Ympäristöarvot otetaan huomioon kunnan metsien hoidossa	Hinku-kunnan kriteeristö huomioidaan metsänhoitosuunnitelmassa	Hinku-kunnalle asetetut kriteerit täyttyvät	Vuoden 2021 aikana. Vastuuhenkilöt: kunnanjohtaja ja tekninen johtaja	Punkalaitumen ensimmäinen ilmasto-ohjelma on saatettu valtuustolle tiedoksi 7.3.2022

Osasto	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään yhteistoiminta-alueella, jossa vastuukuntana toimii Sastamalan kaupunki eli Sotesi. Tehtäväalue sisältää perhe- ja sosiaalipalvelut, ikäihmisten kotihoito- ja asumispalvelut, perusterveydenhuollon sekä ympäristöterveydenhuollon.			
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Ennaltaehkäisevien palveluiden turvaaminen ja tehostaminen.	Ennaltaehkäisevien palvelujen saatavuus ja käyttöaste. Painopiste vuonna 2021 on lastensuojelussa ja mielenterveys- ja päihdepalveluissa.	Osallisuusaste ennaltaehkäiseviin palveluihin on nouseva. Lastensuojelun ja mielenterveys- ja päihdepalveluiden mittariston seuranta.	Hyvinvointikertomuksen mukaisesti ja yhteistyössä Sastamalan kaupungin kanssa. Vastuuhenkilöt: johtoryhmä	Seurataan tilinpäätöksessä

Osasto	VARHAISKASVATUS		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	<p>Varhaiskasvatuksen tarkoituksena on tarjota laadukasta ja yksilöllistä kasvatusta ja opetusta päivähoitoikäisille lapsille perheiden tarpeita vastaavalla tavalla.</p> <p>Hoitomuotoina ovat päiväkotihoito ja perhepäivähoito. Päivähoito vastaa myös lasten kotihoidon tuesta sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista päivähoitopalveluista.</p>			
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen varhaiskasvatuksessa	Asiakastytyväisyydestä saatu palaute	Pienten lasten osallisuuden huomioiminen perustuu paljon perheiden kanssa tehtävään yhteistyöhön ja vanhempien huomioimiseen. Asiakastytyväisyyskysely	Lasten vasut tehdään kaikille hoidossa oleville lapsille yhdessä vanhempien kanssa. Vasut tarkistetaan vähintään kerran toimikaudessa, tarvittaessa useamminkin. Vastuu ryhmien opettajilla ja perhepäivähoitajilla esimiehen ohjeistuksella. Asiakastytyväisyyskysely toteutetaan sopivassa kohtaa toimintavuotta. Vastuu varhaiskasvatusjohtajalla.	Lasten vasut päivitettiin ja laadittiin syksyn aikana uutta toimikautta varten. Asiakaskysely toteutettiin huhtikuun lopulla. Vastausprosentti oli päiväkodin osalta 62 % ja perhepäivähoidon osalta 53 %. Asiakkaat olivat pääosin hyvin tyytyväisiä, asteikolla 1–5 ka oli 4,25 ja kysymykseen, miten tyytyväisiä vastaajat olivat kokonaisuudessaan asteikolla 1-10 arvo oli 8,75.
Lisätään lasten osallisuutta taide- ja kulttuuri-toimijoina	Järjestetään matalan kynnyksen tapahtumia kohderyhmälle.	Lapsille suunnattujen kulttuuri-tapahtumien määrä vuosittain	Varhaiskasvatussuunnitelman mukaista taide- ja kulttuurikasvatusta järjestetään omana toimintana ja yhteistyössä kirjaston ja yksityisten toimijoiden kanssa huomioiden mahdolliset koronarajoitukset.	Keväällä päiväkodissa esiintynyt Teatteri Mukamas. Kirjaston palveluita hyödynnetty, kirjastossa osallistuttu taide- ja loppupajoihin sekä teatteriesityksiin.
Varhaiskasvatuksessa olevat lapset pääsevät liikkumaan monipuolisesti	Liikuntatuokioiden määrä, osallistujien määrä.	Hoidossa oleville lapsille mahdollistetaan yhteinen liikuntatuokio liikuntahallilla kerran kaudessa. Uuden päiväkodin piha ja sisätilat tarjoavat hyvät mahdollisuudet liikkumiseen monipuolisesti ja turvallisesti.	Varataan varhaiskasvatukselle oma vuoro liikuntahallilta. Lapsille luodaan mahdollisuus ja annetaan tilaisuus monipuoliseen ja riittävään liikuntaan hoitopäivien aikana. Vastuu jokaisella hoitajalla.	Liikuntahallin käyttö on ollut mahdollista, varhaiskasvatuksen lapset saaneet oman viikoittaisen liikuntahallivuoron. Vuoro jaettu perhepäivähoitajien kanssa. Liikuntahallivuorot toteutuneet ja niitä on käytetty. Päivittäiset liikkumismahdollisuudet lähiympäristössä ja luonnossa.

Yleistavoitteet	Arviointitapa/mittarit	Tavoitetaso		
Toimiva päivähoiton palvelurakenne	Läsnäolopäivien seuranta Suhdeluvun seuranta lapsia/hoitohenkilö	11800 hoitopäivää päiväkoti 6,5 lasta/hoitaja pph 4,2 lasta/hoitaja	Läsnäolopäiviä ja suhdelukua seurataan kuukausittain. Vastuu varhaiskasvatusjohtajalla.	11 608 hoitopäivää: päiväkoti 8488, perhepäivähoito 3120, ostettu muualta 253 Lapsia/hoitaja: Päiväkoti KA 6,6, pienten ryhmä KA 3,6, pph KA 4,1 Tiukkojen koronasuositusten takia sairauspoissaoloja ollut paljon. Päiväkoti on ollut toiminnassa normaalisti. Kesällä oli kahden viikon sulku kesälomien takia.
Osaava hyvinvoiva henkilöstö	Täydennyskoulutus velvoite täyttyy	2,5 pv/henkilö	Järjestetään yhteisiä koulutuspäiviä koko henkilöstölle mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi tarjotaan mahdollisuutta osallistua yksittäisiin ammattitaitoa kehittäviin koulutuksiin. Suunnitellut koko henkilöstön koulutukset: ensiapukoulutus ja työhyvinvointikorttikoulutus. Vastuu varhaiskasvatusjohtajalla.	Päiväkodin henkilöstö vuorohoitoseminaari 1 pv, yksittäisiä webinaareja muutamia. Toukokuussa päiväkodin arviointipäivä, syksyllä päiväkodin ja perhepäivähoitajien suunnittelu- ja koulutuspäivät, sisäistä koulutusta. Hätäensiapukoulutus toteutui koko henkilöstölle syksyllä. Tavoite 2,5 pv/henkilö toteutui lähes kaikilla.
Kustannustehokas palvelutuotanto	Hoitopäivän hinta	Lasketaan tilinpäätökseen		93,13 euroa/htpv (vuonna 2020 98,13 euroa)

Osasto	PERUSOPETUS		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Punkalaitumen kunta järjestää esi- ja perusopetusta kaikille oppivelvollisille kunkin yksilöllisten edellytysten mukaisesti. Valmistavaa opetusta järjestetään resurssien ja tarpeen mukaan.			
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
1.Oppilaiden psyykkisen ja fyysisen jaksamisen parantaminen koulutyössä.	Asiakastyytyväisyys kyselyistä, hyvinvointiprofiilista ja THL:n kyselyistä saatu palaute	Koulumyönteisiä ja hyvinvoivia koululaisia olisi mahdollisimman paljon.	Lukuvuoden tavoite, joka jakaantuu tasaisesti lukuvuoteen. Rehtorit, henkilöstö, oppilaskunta	THL:n kouluterveyskyselyn tulokset on käyty läpi. Hyvät asiat on todettu ja myös huolen aiheet. Huolestuttavia asioita on mm. erityisesti yläkouluikäisten tyttöjen mielen ongelmat. Tämä on tiedostettu ja siihen yritetään löytää ennaltaehkäisevää ja ennalta havaittavaa toimintamallia.
2.Koulukiusaamiseen nollatoleranssi.	Asiakastyytyväisyys kyselyistä, hyvinvointiprofiilista ja THL:n kyselyistä saatu palaute	Koulukiusaaminen ei ole ollut kunnassa iso ongelma, mutta vähänkin on liikaa. Havaitaan ja puututaan heti kun koulukiusaamista esiintyy.	Lukuvuoden tavoite, joka jakaantuu tasaisesti lukuvuoteen. Havaitse, puutu, selvitä. Teemaan liittyviä tapahtumia, päivänavauksia jne. Rehtorit, henkilöstö	Teema(koulukiusaaminen) on ollut eri tavoin esillä lukuvuoden aikana. Muutamia kiusaamistapauksia on jouduttu lukuvuoden aikana selvittämään. Kouluterveyskyselyn mukaan kiusaaminen on vähentynyt edellisestä vuodesta.
Yleistavoitteet	Arviointitapa/mittarit	Tavoitetaso		
1. Uudessa koulurakennuksessa käytänteet ja muu toiminta saadaan sujuvaksi.	Asiakastyytyväisyys kyselyistä, hyvinvointiprofiilista ja THL:n kyselyistä saatu palaute Henkilökunnalta saatu palaute.	Käytänteet ovat vakiintuneet lukuvuoden 2020-2021 loppuun mennessä.	Toiminta on saatu sujuvaksi. Koronan aiheuttamat rajoitukset haittaavat rakennuksen ns. normaalia toimintaa ja käytänteitä. Rehtori, henkilöstö	Tavoite saavutettu. Edelleen toimintatapoja muutetaan tarvittaessa ja toimintaa kehitetään tarpeen mukaan.
2. Kevään etäopetuksen aikana aiheutuneet oppimisen ja opetuksen puutteet saadaan korjattua joidenkin oppilaiden osalta.	Kyselyistä ja henkilökunnalta saatu palaute.	Puutteet saadaan korjattua lukuvuoden 2020-2021 aikana.	Tukiopetuksella ja muulla tehostetulla tuella paikataan kevään aikana opetuksessa ja oppisessa tapahtuneita puutteita. Opetushenkilöstö	Tukiopetusta on annettu tehostetusti, mutta varmasti osalle oppilaista on jäänyt oppimisvajetta.
3.Laadukkaat koulupalvelut	Asiakastyytyväisyys ja kouluviihtyvyysskyselyt	Kouluarvosana > 8,25	Toukokuussa tehdään kysely. Rehtorit	Kyselyiden perusteella saatu kouluarvosana 8,63

4. Oppilashuollon kokonaisvaltainen kehittäminen.	Henkilökunnalta, asiakailta ja oppilashuollon henkilökunnalta saatu palaute.	Oppilashuollolliset asiat havaitaan ajoissa, niihin puututaan oikealla tavalla ja resurssit ovat riittävät.	Oppilashuoltoa kehitetään jatkuvasti ja resurssit vaikuttaisivat olevan nyt oikealla tasolla.	Oppilashuoltoa on kehitetty. Psykologipalveluissa on havaittu resurssi liian pieneksi.
5. Kansainvälisyyden lisääminen perusopetuksessa.	Osallistutaan Erasmus+-projektiin ja siitä saatu palaute.	Osallistutaan Erasmus+-projektiin mikäli koronaepidemia laantuu ja osallistuminen on mahdollista.	Koronan takia tavoite tuskin tulee toteutumaan. Opetushenkilöstö	Tavoitetta ei saavutettu koronaepidemian takia.

Osasto	LUKIO-OPETUS		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Punkalaitumen lukio on paikkakunnan ainoa toisen asteen oppilaitos. Punkalaitumen lukio pyrkii tarjoamaan opiskelupaikan ja laadukkaan opetuksen mahdollisimman monelle paikkakuntalaiselle ja lähikunnasta tulevalle nuorelle.			
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuhenkilö	
1. Oppilaskunta yrittään saada entistä paremmin ryhmäytymään ja toimimaan yhteistyössä koulua edistävissä toimissa. Opiskelijat auttavat ja tukevat toisiaan opinnoissa.	Opiskelijoilta ja henkilökunnalta saatu palaute.	Oma lukiohenki.	Koko lukuvuoden tavoite. Korona haittaa jonkin verran ryhmäytymisen toteuttamista. Opetushenkilöstö, oppilaskunta	Korona on haitannut ryhmäytymistä mutta tavoite on kuitenkin osittain toteutunut.
2. Oppimisen ja opiskelun tuki. Arvioinnin monipuolistaminen.	Lukio-opiskelijaa pyritään tukemaan ja ohjaamaan opiskeluissa mahdollisimman monipuolisesti. Opiskelijoille annetaan monipuolista arviointia heidän osaamisestaan ja kehittämisestään.	Jokaiselle lukio-opiskelijalle tehdään luki-testi. Lukiossa on mahdollisuus saada myös tukiopetusta ja erityisopettajan apua.	Luki-testi on tehty opiskelijoille.	Tavoite on saavutettu, arviointia on kehitetty ja monipuolistettu ja oppilaille on annettu opintoihin enemmän henkilökohtaista tukea.
3. Opiskeluun väsymisen ennaltaehkäisy.	Opiskelijoilta ja henkilökunnalta saatu palaute.	Uupuneita ja väsyneitä opiskelijoita mahdollisimman vähän.	Lukuvuoden tavoite, joka jakaantuu tasaisesti lukuvuoteen. Hyvinvointipäivä keväällä. Rehtori, henkilöstö	Ennalta ehkäisevää toimintaa on ollut ja oppilailta saadun palautteen ansioista joitakin muutoksia esim. työjärjestyksiin on tehty.

Yleistavoitteet				
1. Uusi lukion opetussuunnitelma	Lukion opetussuunnitelmatyön aloittaminen paikallisesti.	Tavoite, että paikallinen opetussuunnitelma valmis vuoden 2021 keväällä.	Valmis huhtikuussa 2021. Rehtori, opetushenkilöstö	Opetussuunnitelma hyväksytty kasvatus- ja opetuslautakunnassa ja opetussuunnitelma käytössä lukion 1.vuosikurssilla.
2. Oppilaat saavat jatko-opintokelpoisuuden.	Seurataan lähtötaso huomioon ottaen lukion oppilaiden menestystä YO-kirjoituksissa. Seurataan lukion päättävien opiskelijoiden sijoittumista jatko-opiskelupaikkoihin.	Mahdollisimman moni lukion päättävä jatkaa opintojaan yliopistossa, korkeakoulussa tai ammattikorkeakoulussa	Jatkuva seuranta. Maakunnallinen menestys YO-kirjoituksissa on ollut hyvä. Rehtori, opetushenkilöstö	Kevään 2021 yo-kirjoitusten tulokset olivat maakunnallisesti keskitasoa. Suurin osa kevään ylioppilasta on saanut jatko-opintopaikan.
3. Yhteistyö lähikuntien ja muiden pienten lukioiden kanssa. Korkeakoulu yhteistyö.	Toimitaan pienten lukioiden verkostossa ja tehdään yhteistyötä lähikuntien lukioiden kanssa. Korkeakoulun kautta suoritettu kurssi.	Yhteistyön jatkuminen. Korkeakoulu yhteistyön käyttäminen.	Toiminta verkostossa jatkuvaa. Rehtori	Tavoite saavutettu osittain. Korkeakoulu yhteistyössä parannettavaa.

Osasto	KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI	KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	<p>Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävä on mm. tarjota pääsy tietoon ja kulttuurisisältöihin, antaa tukea monipuoliseen tiedon käyttöön, tarjota tiloja työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. Lisäksi yleisen kirjaston tehtävä on edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua sekä lukemista ja kirjallisuutta.</p> <p>Kulttuuritoimen tehtävänä on virkistää ja elävöittää kunta-alaisten arkea ja juhlaa kulttuurin keinoin sekä nostaa esille punkalaitumelaista kulttuuriperintöä, toiminnallista aktiivisuutta ja monipuolista kulttuurista osaamista. Kulttuuritoimi mahdollistaa matalankynnyksen toimintaa yksinäisyyden ja syrjäytymisvaarassa olevien riskiryhmille.</p> <p>Vapana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävä kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista.</p> <p>Taiteen perusopetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää ensisijaisesti lapsille ja nuorille järjestettävää eri taiteenalojen opetusta, joka samalla antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään ja hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.</p>		
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/ osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuhenkilö
Kirjahankintojen määrä on OKM:n laatusuositusten mukainen	Hankintatilasto. Kirjahankinnat / asukas	>400 / 1000 as.	Valinta ja tilaus säännöllisesti ennako- ja viikkolistoilta. Kirjastovastaava.
Kunnassa järjestetään harrastusta tukevaa opetusta taiteen eri aloilla	Sataopiston toteutuneiden kurssien ja osallistuneiden määrä	Vuoden 2019 taso	Toiminnan muutos ja sopeutus korona huomioiden. Kulttuurivastaava, hyvinvointijohtaja Sataopiston ohjausryhmä
Kunnassa järjestetään mahdollisuus saada taiteen perusopetusta	Loimaan ja Huittisten musiikkiopistoissa opiskelevien määrä	20 oppilasta	Taiteen perusopetus / musiikki EVA 2021. Kulttuurivastaava, hyvinvointijohtaja.
			Toimitetut tilaukset 12/2021 - 384
			Toteutuneita kursseja 27, toteutuneita opetustunteja 688, osallistujia kursseilla 362
			20 oppilasta

Yhteisöllisyyden edistäminen, kuntalaisten kuuleminen	Toiminta- ja palvelusuunnitteluun osallistettu K/E	Monialaiset asiakasraadit, osallistaminen toiminta- ja palvelusuunnitteluun, yhdistykset palveluiden tuottajina	Kulttuuri-iltamat, kirjastokysely 2020 tulosten hyödyntäminen, Kulttuurivastaava, kirjastovastaava, hyvinvointiryhmä, johtoryhmä.	Kirjaston toiminta ollut rajoitettua, lainattavaa aineistoa monipuolistettu liikunta- ja kulttuurivälineillä.
Kulttuurilähetteen pilotointi	Toteutuneiden ryhmien määrä ja tunnit	Kulttuuripalveluihin hakeutuu yhä useampi	Kulttuurihyvinvoinnin palveluohjaus Pirkanmaalla -hanke. Hyvinvointijohtaja, kulttuurivastaava.	Hanke toteutuu suunnitellusti.
Hyvinvointia edistävän kannustinjärjestelmän luominen	Kannustinjärjestelmä käytössä kyllä/ei järjestelmästä saatu palaute	Kuntalaiset kiinnittävät itse aikaisempaa enemmän huomiota omaan terveyden edistämiseensä	Avi-hanke, terveyttä työikäisille. Hyvinvointiohjaaja, hyvinvointijohtaja.	Toteutettiin <i>Terveyttä työikäisille</i> -hanke
Lisätään lasten ja nuorten osallisuutta taide- ja kulttuuritoimijoina	Tarjottujen tapahtumien määrä	Painotetaan kulttuuritoimijuutta tapahtumissa ja koulu yhteistyössä	Koronatilanne huomioiden yhteistyö koulujen kanssa. Etänä toteutettava vappu-spektaakkeli ja muut vastaavat yhteistyömallit. Hyvinvointijohtaja, hyvinvointiohjaaja	<i>Löytyykö lukutoukkia</i> -hankkeen toimintana useita eri kulttuuritapahtumia, vallitseva tilanne vaikutti järjestettävään toimintaan
Kulttuuripalveluita on ikäihmisten saavutettavissa	Kirjaston kotipalvelussa on asiakkaita	Kirjaston kotipalvelua tarjotaan resurssien mukaan. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa, mm. IKÄPISTE ja SPR Kulmakamari.	Kirjaston kotipalvelun sisältöjen kehittäminen kulttuuripalveluihin. Kulttuurivastaava, kirjastovastaava.	Toteutunut suunnitellusti. Kotipalvelulle tuotettu kulttuuripaketteja.

Osasto	LIIKUNTATOIMI	KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	<p>Liikuntatoimi luo liikuntalain 5§ mukaisia edellytyksiä kunnan asukkaiden liikkumiselle:</p> <ul style="list-style-type: none"> -järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää toimintaa eri kohderyhmät huomioiden -tukemalla kolmannen sektorin toimintaa -rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja <p>Kunnan tulee kuulla asukkaitaan liikuntaa koskevissa keskeisissä päätöksissä osana kuntalain (365/1995) 27 §:ssä säädettyä kunnan velvollisuutta huolehtia asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.</p> <p>Kunnan tulee arvioida asukkaittensa liikunta-aktiivisuutta osana terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:ssä tarkoitettua terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.</p>		
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/ osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö
Yhteisöllisyyden edistäminen, kuntalaisten kuuleminen huomioidaan liikuntatoimessa	toiminta- ja palvelusuunnitteluun osallistettu K/E	Monialaiset asiakasraadit, kuntalaisten osallistaminen palvelusuunnitteluun	Kerätään palautteet liikuntaryhmistä ja -tapahtumista. Järjestetään 1-2 kaikille kuntalaisille ja yhdistyksille avointa liikuntapalveluita koskevaa osallistavaa suunnittelutilaisuutta. Korona huomioiden toimintaa sopeutetaan ja kehitetään. Hyvinvointiohjaaja, hyvinvointijohtaja
Kuntalaiset kiinnittävät itse aikaisempaa enemmän huomiota omaan terveyden edistämiseensä	kannustinjärjestelmä käytössä kyllä/ei järjestelmästä saatu palaute	Hyvinvointia edistävä kannustinjärjestelmä on käytössä	Avi-hanke, terveyttä työkäisille. Hyvinvointiohjaaja, hyvinvointijohtaja.
Liikuntapaikkojen käytön lisääminen	esteettömien liikuntapaikkojen määrä, liikuntahalli maksut	Maksuttomat, hyväkuntoiset ja esteettömät liikuntapaikat kuntalaisten käytettävissä	Säilytetään nykyinen taso. Ulkoliikunta-alueiden markkinointi.
			Liikunta-alueet olleet aktiivisessa käytössä. Liikuntapaikkojen käyttö maksutonta kuntalaisille. Omatoimiliikuntaa markkinoitu sosiaalisessa mediassa.

Yleistavoitteet				
<p>Liikunta/terveellinen elämäntapa osaksi arkea, laadukkaat monipuoliset liikuntaolosuhteet, palvelut helposti käytettävissä kustannukset eivät esitenä palveluiden käytölle</p>	<p>Asiakaspalautekyselyt, liikuntapalveluiden käyttö vähentää terveyspalveluiden kustannuksia, kävijätilastoiden kirjaaminen TEAvisari</p>	<p>Nykyinen taso säilytetään, järjestetään hyvinvointineuvontaa, liikuntapaikat aktiivisessa käytössä, ylläpidetään matalankynnyksen liikuntaryhmiä, liikuntapaikat ja tilat tarjotaan käyttöön maksutta</p>	<p>Vertaisveturi-toiminnan ylläpito, toiminnan sopeutus ja kehittäminen koronatilanne huomioiden, Terveyttä työikäisille -hanke. Hyvinvointiohjaaja, hyvinvointijohtaja</p>	<p>Vertaisveturit toimineet aktiivisesti, toiminta vakiintunut. Terveyttä työikäisille hanke toteutettu suunnitelman mukaan.</p>
<p>Liikuntapalveluiden viestintä ja markkinointi on näkyvää</p>	<p>kuntalaispalaute, osallistujien määrä, kuntalaisten koettu hyvinvointi</p>	<p>Liikuntapalveluiden markkinointi tavoittaa kaikenikäiset kuntalaiset, olemassa olevat markkinointi- ja viestintäkanavat käytössä</p>	<p>Liikuntapalveluiden markkinointi tarkoitukseen ja kohderyhmän mukaista. Käytössä sosiaalinen media, lehdistö ja jaettavat esitteet, sekä vertaisveturitoiminnan kautta markkinointi.</p>	<p>Omatoimiliikuntaa markkinoitu sosiaalisessa mediassa esim. sporttiperjantai -teemalla.</p>

Osasto	NUORISOTOIMI		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Nuorisotoimen tehtävänä on nuorisolain 2 § mukaan - edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia - tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista, tuottaa tieto- ja neuvontapalveluita - tukea nuorten harrastamista - edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.			
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Yhteisöllisyyden edistäminen, kuntalaisten kuuleminen	Toiminta- ja palvelusuunnitteluun osallistettu K/E	Aktiivinen nuorisovaltuusto, Nuorten ääni kuuluu palvelusuunnittelussa	Uusi nuorisovaltuusto aloittaa 2/2021. Nuorisokysely. Kouluterveyskyselyn tulosten hyödyntäminen. Hyvinvointijohtaja, nuorisohjaaja.	Uusi nuorisovaltuusto aloittanut toiminnan suunnitellusti. Kyselyjen tuloksia on hyödynnetty toiminnan suunnittelussa.
Alkoholin saatavuuden sääätely	Kunta mukana Pakkatoiminnassa; kyllä/Ei	Pakkatoimintamalli käytössä	Toiminta alkanut 2020. Luodaan työlle strategia ja jalkautetaan työtä käytäntöön. Hyvinvointijohtaja.	Työ jatkuu keväällä 2022.
Nuoruus elämänvaiheena sujuu	Kouluterveyskyselyiden ja hyvinvointiprofiilin tulokset, henkilöstön koulutukset	Ennaltaehkäisevä työote, nuorisotyön rooli päihdekasvatus-työssä vakiintuu, otetaan monialaisena yhteistyönä käyttöön kimpassa-toimintamalli.	Kimpassa ja Omin jaloin -toimintamallien, koulutus, tehostaminen ja käyttöönotto. Hyvinvointijohtaja, nuorisohjaaja.	<i>Omin jaloin</i> -toimintamalli käytössä.
Yleistavoitteet				
Lasten ja nuorten äänellä on mahdollisuus vaikuttaa ja heidät otetaan vakavasti kunnan eri hallintokunnissa, kuuleminen	Aloitteiden määrä Nuorisovaltuuston kokouksien määrä, osallistuminen Lausuntopyyntöjen määrä nuorisovaltuustolta	Nuorten ääni kuuluu vapaa-ai-katoimen palveluissa, esim. tapahtumat, matkat, toiminnot Nuorisovaltuusto toimii aktiivisesti	Uusi nuorisovaltuusto aloittaa 2/2021. Nuorisovaltuuston vuosikello, säännöllinen kokoontuminen. Nuorisovaltuuston suora aloiteoikeus kunnanvaltuustoon. Hyvinvointijohtaja	Uusi nuorisovaltuusto aloittanut toiminnan suunnitellusti.

<p>Tarjotaan palvelut, joilla voidaan vaikuttaa nuorten hyvinvointiin ja sosiaaliseen vahvistumiseen</p> <p>Sosiaalinen vahvistaminen osana nuorisopalveluja</p>	<p>Toimintoihin osallistuminen, tavoitettujen nuorten määrä, Kouluterveyskyselyn tulokset</p> <p>Palveluiden saanti, tavoitettavuus, nuorisokysely</p>	<p>Etsivänuorisotyö, tieto- ja neuvontapalvelut nuorten saattavilla. Nuorisotyön verkostotoiminta, kouluysteistyötä ja harrastustoiminta aktiivista, jotta ennalta ehkäisevä työote mahdollistuu, kimpassa-toimintamalli ja Omin jaloin malli käytössä</p>	<p>Yhteistyösopimuksen mukaisesti. Punkalaidun 4H - toiminnanjohtaja. Etsivän nuorisotyön kehittäminen paikallisena palveluna. Kimpassa ja Omin jaloin -toimintamallien, koulutus, tehostaminen ja käyttöönotto. KaruSellin nuorisotoiminta tavoitteellista ja suunnitelmallista. Nuorisohjaaja, hyvinvointijohtaja.</p>	<p>Nuorten ryhmissä tapahtuva toiminta ollut tauolla koronasta johtuen.</p> <p>Karuselliin perustettu nuorten oma vaikuttajaryhmä.</p> <p>Sopimuksellinen yhteistyö 4H-yhdistyksen kanssa jatkuu.</p>
<p>Harrastustoimintatakuu</p>	<p>Harraste/toimintakysely, harrastuspassi käytössä/kyllä/ei</p>	<p>Kaikilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus osallistua mielekkääseen harrastustoimintaan</p>	<p>Nuorisotoiminta on maksutonta, kaikille avointa, osa toiminnasta järjestetään suoraan koulupäivän päätteeksi. Hyvinvointijohtaja, nuorisohjaaja.</p>	<p>Nuorten ryhmissä tapahtuva toiminta ollut tauolla koronasta johtuen.</p>
<p>Nuorisopalveluiden viestintä ja markkinointi on näkyvää</p>	<p>Palautte, osallistujien määrä, koettu hyvinvointi, kouluterveyskysely</p>	<p>Nuorisopalveluiden markkinointi tavoittaa kaikenikäiset kuntalaiset, olemassa olevat markkinointi- ja viestintäkanavat käytössä</p>	<p>Viestiminen nuorten käyttämällä välineillä. Nuorisohjaaja.</p>	<p>Toteutunut suunnitellusti.</p>

Osasto	TYÖLLISTÄMINEN		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Toteutetaan kunnan lakisääteiset työllisydenhoitoon liittyvät velvollisuudet. Nuorille työttömille työnhakijoille järjestetään kohdennettua toimintaa. Varataan nuorten kesätyöllistämiseen ja yrityksille suunnattuihin kesätyöllistämistukiin määräraha. Tarjotaan asiakaslähtöistä palveluneuvontaa Asiointipisteellä.			
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Kuntalaiset kiinnittävät itse aikaisempaa enemmän huomiota omaan terveyden edistämiseensä	kannustinjärjestelmä käytössä kyllä/ei järjestelmästä saatu palaute	Hyvinvointia edistävän kannustinjärjestelmän luominen	Avi-hanke, terveyttä työkäisille. Hyvinvointiohjaaja, hyvinvointijohtaja.	<i>Terveyttä työkäisille</i> -hanke toteutettu suunnitelman mukaisesti.
Yleistavoitteet				
Asiakkaat ohjautuvat oikeiden palveluiden piiriin	Työttömyys %, Aktivointiaste Asiakaspalaute henkilöstön koulutukset	Näkyvät, vaikuttavat ja asiakaslähtöiset palvelut	Osallistuminen työllisyyden kuntakokeiluun yhteistyössä Sastamalan ja Pirkanmaan kanssa. Toiminnan kehittäminen kokeilun asiakasprofiilin mukaiseksi. Hyvinvointijohtaja, kunnanjohtaja.	Työllisyyden edistämisen kuntakokeilut käynnissä suunnitelman mukaisesti. Asiakastyötä palvelumuotoiltu vastamaan tarvetta.
Asiointipiste auttaa sähköisessä asiointissa ja palvelee kuntalaisia löytämään oikeat palvelut	Asiointipisteen kävijämäärä, asiakaspalaute	Palvelut helposti kuntalaisten saatavilla	Näkyvyys ja markkinointi. Palveluohjaaja, työtoiminnanohjaaja.	Asiointipiste palvellut rajoitukset huomioiden, myös etäpalveluna.

Osasto	TEKNISET TOIMISTOPALVELUT		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Tehtävänä on teknisten palvelujen hallinnointi ja kehittäminen. Palveluja tuotetaan kuntalaisille, kunnan eri hallintokunnille sekä Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:lle. Osasto sisältää teknisen hallinnon ja mittauksen.			
Yleistavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Digitalisaation luomien mahdollisuuksien hyödyntäminen esim. ajoneuvoihin asennettavan GPS-paikannuksen hyödyntäminen ajopäiväkirjojen täytössä.	Henkilöstölle suunnattu kysely, jossa selvitetään tietotekninen osaaminen ja sen pohjalta laadittava henkilökohtainen suunnitelma tavoitettason saavuttamiseksi.	Henkilöstöllä on riittävät tiedot hyödyntää tietoteknisiä järjestelmiä ja ohjelmistoja.	Kokeillaan sähköistä ajopäiväkirjaa yhdessä autossa ja päätetään vasta sitten jatkosta. Kevät/kesä. Kunnanrakennusmestari ja työpäällikkö.	Selvitetty toteutusmahdollisuutta ja todettu, että sähköisen ajopäiväkirjan yhdistäminen Expense-ohjelmaan ei onnistu.

Osasto	LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Toimintaan sisältyy kunnan hallinnoimien katujen ylläpitoon ja kunnossapitoon liittyvät tehtävät sekä kaava-alueilla sijaitsevien, ELY:n hallinnoimien teiden viheralueiden hoito ja tievalaistuksen kunnossapito haja-asutusalueella. Osaston tehtäviin kuuluu myös yksityisteiden avustusten jakaminen, puistojen, leikkipaikkojen, liikuntapaikkojen ja muiden yleisten alueiden hoito ja ylläpito. Palvelualueeseen kuuluu myös kunnan tekninen varasto ja sen ylläpito.			
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Turvalliset ja laadukkaat liikennealueet, viihtyisät puistot, leikkimiseen ja liikkumiseen innostavat leikki- ja liikuntapaikat	Liikenneturvallisuus-tilasto Käyttäjiltä saatu palaute	Viisaan ja turvallisen liikkumisen suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toimeenpano teknisen toimen osalta.	Kuntalaisaloitteen käsittely (hidastetöyssyjen lisäämiseksi) käsitelty teknisessä lautakunnassa 1/2021. Yhteistyössä ELY:n kanssa kartoitettu suojateiden huomiovarret ELY:n hallinnoimilla teillä. Varmistetaan kevyen liikenteen turvallinen liikkuminen Kaapinkoskentiellä (onko ajon estävä puomi riittävä). Kunnanrakennusmestari	Asetetut tavoitteet on saavutettu.
Liikenneonnettomuuksien vähentäminen valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti, jalankulun ja pyöräilyn lisääminen autoilun sijaan	Liikenneonnettomuuksien määrä, toteutettujen liikenneympäristön parantamistoimenpiteiden määrä	Henkilövahinkoa aiheuttavien onnettomuuksien vähentäminen kunnan hallinnoimilla alueilla.	Jatkuva näkemäalueista huolehtiminen (aurausvallit, kasvillisuus). Kunnanrakennusmestari.	Puiden alaoksia poistettu kunnossapidon helpottamiseksi ja näkyvyyden parantamiseksi. Isompi puuston poisto alkaa tammikuussa 2022.
Yleistavoitteet				
Liikennealueiden liikennöitävyyden hyvä taso turvallisuus ja taloudellinen näkökulma huomioiden Liikunta-, puisto- ja leikkialueiden monipuolisuus ja hyvä kunto käyttäjänsä	Kunnossapidolle asetettujen vaatimusten ja turvallisuuskriteerien noudattaminen.	Henkilövahinkoa aiheuttavien onnettomuuksien vähentäminen kunnan hallinnoimilla alueilla.	Jatkuva näkemäalueista huolehtiminen (aurausvallit, kasvillisuus). Kunnanrakennusmestari. Kunnan yleisten leikkipaikkojen yleinen siisteys ja turvallisuus. Työpäällikkö.	Katuvalourakka 2021 on valmistunut. Leikkipaikkojen turvallisuuskierron tehty.

Osasto	TOIMITILAPALVELUT		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Tehtävänä on huolehtia eri hallintokuntien toimintaan liittyvien rakennusten ja niihin liittyvien alueiden hoidosta ja kunnossapidosta.		Jatkuva huolto. Syksyisin käyttäjäin kanssa kiinteistökatselmuksia. Urakoitsijat valittu. Kunnanrakennusmestari	
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Kunnan rakennuskoh-teissa toteutuvat esteet-tömyys ja turvallisuus	Puhdas sisäilma, tilojen ja rakenteiden yhden-vertainen käyttömahdol-lisuus	Rakennussuunnittelussa ote-taan huomioon esteettömyys ja turvallisuus	Vesihuoltolaitoksen suunnittelussa on otettu huomioon turvallisuus. Työpäällikkö	Asia valmis.
Esteettömyys mahdol-lis-taa palveluihin osallistu-misen	Esteettömyyskartoituk-set tehty kuntakampuk-sen rakennuksiin: kyllä/ei, %/toimipaikoista	Esteettömyyskartoituksen teettäminen	Esteettömyyskartoitus tehdään kahteen kunnan kiinteistöön. Kunnanrakennusmes-tari.	Esteettömyyskartoitus kunnantaloon val-mistuu tammikuussa 2022.
Yleistavoitteet				
Kunnossapidon suunni-telmallisuuden paranta-minen	Kiinteistökohtaisten PTS:n laatiminen kun-nantalolle ja keskuskou-lulle.	Suunnitelmallinen korjausve-lan pienentäminen, mahdol-listen riskien pienentäminen/en-nakoiminen	Kuntotarkastuksen tekeminen kunnantalolle aloitettu ja keskuskoululle alkamassa. Kun-nanrakennusmestari	Tutkimukset tehty ja remonttistoria sel-vitetty. Rakenneavaukset vielä tekemättä ja raportti laatimatta.

Osasto	ASUNTO- JA VUOKRAUSTOIMI		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Tekninen toimi vuokraa vanhushuollon tiloja. Tiloissa toimii tällä hetkellä palveluntuottajina Esperi Care, Sas-tamalan seudun sosiaali- ja terveyspalvelut sekä Arkea.			
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Kohteissa toteutuvat esteettömyys ja turvalli-suus	Kiinteistöstä tai kiinteis-tön hoidosta johtuneet tapaturmat ja läheltä piti-tilanteet	Tiloja saneerattaessa otetaan huomioon MRL:n 117 e §:n vaatimukset esteettömyy-destä.	Vuoden lopulla kysely palveluntarjoajille. Tekninen johtaja	Kyselyä palveluntarjoajille ei tehty henki-löstövajeesta johtuen. Tehdään vuonna 2022.
Yleistavoitteet				
Vuokrausaste hyvällä ta-solla	Käyttöaste %	80 % vuokrattavista tiloista vuokrattuna	Seurataan vuokraustilannetta. Toimistosih-teeri.	Vanhushuollon tilat vuokrattuina.

Osasto	VESIHUOLTOLAITOS		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Vesilaitos toimii kunnallisena vesilaitoksena, jonka raakavedenhankinta tehdään kahdelta omalta vedenottamolta ja lisäksi vettä hankitaan ostamalla Humpilan vesihuolto Oy:ltä. Yhdysvesijohdon loppuunsaattamisen jälkeen (syksy 2020) ja kun linja otetaan käyttöön, on mahdollista ostaa vettä myös Huittisten kaupungilta. Jätevedet johdetaan käsiteltäväksi Huittisten Puhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle.			
Hyvinvointiohjelman mukaiset tavoitteet	Arviointitapa/mittarit/osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukainen talousvesi	Valvontatutkimusohjelma Näytteenotot	Vaatimusten mukainen talousveden laatu	Näytteenotto valvontatutkimusohjelman mukaisesti ja lisäksi omia näytteiden ottoja tarvittaessa. Työpäällikkö	Täyttää talousvedelle asetetut laatuvaatimukset.
Yleistavoitteet				
Jätevesiverkoston vuotovesien vähentäminen	Pumpatun jätevesimäärän mittaus	Nykyisen määrän vähentäminen	Tarvittavia korjauksia investointisuunnitelman puitteissa. Työpäällikkö	Hulevesiviemärien korjauksia (mm. Käsi-työläiskujalla), vuotojen paikannusta. Vuotovedet vähentyneet 27 % vuoden 2020 vastaavaan jaksoon verrattuna.
Veden toimitusvarmuuden ylläpito	Vedenjakelun katkosten pituus, veden laadun korkea taso	Vedenjakelun katkoksen kesto alle 6 tuntia, veden laadun säilyminen	Vedenjakelun toimintavarmuuden ylläpito. Riskinarvoinnin jatkuva päivittäminen. Työpäällikkö ja tekninen johtaja.	Viranomaiselta saadun tiedon mukaan riskinarviointi (WSP) tulee päivittää kokonaisuudessaan vasta uuden vesilaitoksen käyttöönoton yhteydessä. Kamera-valvonta asennettu vedenottamoille ja alavesisäiliölle.

Osasto	RAKENNUSVALVONTA		KÄYTTÖSUUNNITELMA	TOTEUMA 31.12.2021
Palvelusuunnitelman kuvaus	Tehtävänä on huolehtia rakennusvalvonnan lakisääteisistä tehtävistä.			
Yleistavoitteet	Arviointitapa/mittarit/ osallistaminen	Tavoitetaso	Tarkennettu tavoite, aikataulu ja vastuuhenkilö	
Lupahakemusten optimaalinen käsittelyaika	Lupahakemusten keskimääräinen käsittelyaika	Lupien käsittelyaika keskimäärin 1 kk	Luvan hakijoille tiedottaminen siitä, että puutteellinen hakemus viivästyttää luvan käsittelyä. Rakennustarkastaja ja toimistosihteeri.	Punkalaitumella lupakäsittelyn keskimääräinen käsittelyaika on 7 päivää

3.5 Tuloslaskelman toteutuminen

Käyttötalouden tehtävien tulot ja menot summataan talousarvion tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosa sisältää eriä, joita seurataan käyttötaloudessa ja eriä, joita seurataan tuloslaskelmaosassa. Tuloslaskelmassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät. Poistoja ei käsitellä talousarviossa määrärahana, sillä niissä ei ole kysymys rahan käytöstä.

Tuloslaskelmaosan toteuma (ulkoiset ja sisäiset erät)				
	Toteuma 2020	Alkuperäinen talousarvio	Toteuma 2021	Poikkeama
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 202 488	2 049 450	2 704 158	-654 708
Maksutuotot	104 828	113 600	120 897	-7 297
Tuet ja avustukset	194 141	139 100	308 619	-169 519
Muut toimintatuotot	2 306 831	2 160 600	2 212 968	-52 368
	4 808 289	4 462 750	5 346 642	-883 892
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4 887 501	-5 094 700	-4 966 065	-128 635
Palvelujen ostot	-15 865 663	-16 711 850	-17 221 199	509 349
Aineet ja tarvikkeet	-959 554	-938 150	-877 574	-60 576
Avustukset	-207 261	-231 500	-219 266	-12 234
Muut toimintakulut	-1 290 077	-1 496 150	-1 705 708	209 558
	-23 210 056	-24 472 350	-24 989 813	517 463
Toimintakate	-18 401 767	-20 009 600	-19 643 171	-366 429
Verotulot	9 167 657	8 980 000	9 480 085	-500 085
Valtionosuudet	11 326 019	10 965 000	11 185 507	-220 507
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	3 060	3 000	5 288	-2 288
Korkokulut	-45 418	-41 850	-39 567	-2 283
Muut rahoituskulut	-201	0	-203	203
Vuosikate	2 049 350	-103 450	987 939	-1 091 389
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 144 008	-1 199 150	-1 125 897	-73 253
Arvonalentumiset	-7 500			0
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos	897 842	-1 302 600	-137 958	-1 164 642
Poistoeron lisäys	43 468	40 600	40 619	-19
Varausten vähennys				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	941 310	-1 262 000	-97 339	-1 164 661

Tuloslaskelmaosan toteuma (ulkoiset erät)

	Toteuma 2020	Alkuperäinen talousarvio	Toteuma 2021	Poikkeama
Toimintatuotot				
Myyntituotot	847 285	830 800	900 048	-69 248
Maksutuotot	104 828	113 600	120 897	-7 297
Tuet ja avustukset	194 141	139 100	308 619	-169 519
Muut toimintatuotot	1 113 866	732 500	748 160	-15 660
	2 260 120	1 816 000	2 077 724	-261 724
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-4 887 501	-5 094 700	-4 966 065	-128 635
Palvelujen ostot	-14 534 928	-15 510 450	-15 425 441	-85 009
Aineet ja tarvikkeet	-935 007	-920 900	-869 193	-51 707
Avustukset	-207 261	-231 500	-219 266	-12 234
Muut toimintakulut	-97 191	-68 050	-240 929	172 879
	-20 661 887	-21 825 600	-21 720 895	-104 705
Toimintakate	-18 401 767	-20 009 600	-19 643 171	-366 429
Verotulot	9 167 657	8 980 000	9 480 085	-500 085
Valtionosuudet	11 326 019	10 965 000	11 185 507	-220 507
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	3 060	3 000	5 288	-2 288
Korkokulut	-45 418	-41 850	-39 567	-2 283
Muut rahoituskulut	-201	0	-203	203
Vuosikate	2 049 350	-103 450	987 939	-1 091 389
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 144 008	-1 199 150	-1 125 897	-73 253
Arvonalentumiset	-7500			0
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos	897 842	-1 302 600	-137 958	-1 164 642
Poistoeron lisäys	43 468	40 600	40 619	-19
Varausten vähennys				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	941 310	-1 262 000	-97 339	-1 164 662

Verotulojen toteuma			
	Alkuperäinen talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Verotulot			
Kunnan tulovero	7 800 000	7 991 117	-191 117
Osuus yhteisöveron tuotosta	500 000	830 778	-330 778
Kiinteistövero	680 000	658 191	21 809
	8 980 000	9 480 085	-500 085
Tuloveroprosentti		22,00	
Kiinteistöveroprosentit			
- yleinen		1,05	
- vakituiset asuinrakennukset		0,60	
- muut asuinrakennukset		1,05	

Valtionosuuksien toteuma			
	Alkuperäinen talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet			
Peruspalveluiden v.o	6 118 000	6 121 944	-3 944
Verotuloihin perustuva v.o	2 890 000	2 890 500	-500
Opetus- ja kultt. toimen v.o	38 000	238 603	-200 603
Verotulomenetysten korvaus	1 919 000	1 968 204	-49 204
Verotulojen maksun lykkäysmenettelyn komp		-33 744	33 744
	10 965 000	11 185 507	-220 507

3.6 Investoinnit

Investointimenot kirjataan taseeseen ja sieltä aikanaan vaikutusaikanaan poistoina kuluiksi kunnanhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Investoinniksi katsotaan aktivointirajan (pienhankintaraja) ylittävät hankkeet tai hankinnat. Kunnanhallitus on vahvistanut aktivointirajaksi 10.000 euroa.

Kunnanvaltuusto myöntää määrärahat toimielimille hankeryhmittäin ja yli 200.000 euron hankkeille hankkeittain. Irtaimen omaisuuden osalta valtuusto myöntää määrärahan yli 100.000 euron hankinnalle yksilöidysti, muutoin hankeryhmittäin. Valtuusto voi talousarvion sitovilla perusteluilla määrätä määrärahan kohteittain tai muulla tavoin ohjata määrärahojen käyttöä.

Kunnanhallitus		Toteuma 2020	Talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama
Maa-alueet	Tulot	0	0	33 247	-33 247
	Menot	-15 000	0		0
	Netto	-15 000	0	33 247	-33 247
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tulot	0	0		0
	Menot	0	0		0
	Netto	0	0	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	Tulot	0	0		0
	Menot	0	0		0
	Netto	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	Tulot	7 500	0	2 153	-2 153
	Menot	0	0		0
	Netto	7 500	0	2 153	-2 153
Yhteensä	Tulot	7 500	0	35 400	-35 400
	Menot	-15 000	0	0	0
	Netto	-7 500	0	35 400	-35 400

Kunnanhallituksen maa-alueissa tuloksi on kirjattu perintönä saatu 15.000 euron arvoiseksi arvioitu maa-alue ja mökki sekä teollisuushallin maa-alueiden tase-arvot. Osakkeisiin ja osuuksiin on kirjattu Reka Industrialin osakkeiden myynti.

Hyvinvointilautakunta		Toteuma 2020	Talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tulot	0	0	0	0
	Menot	0	-17 500	0	0
	Netto	0	-17 500	0	0
Koneet ja kalusto	Tulot	0	0	0	0
	Menot	0	-15 000	0	0
	Netto	0	-15 000	0	0
Yhteensä	Tulot	0	0	0	0
	Menot	0	-32 500	0	0
	Netto	0	-32 500	0	0

Kasvatus- ja hyvinvoin- tilautakunta		Toteuma 2020	Talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tulot	0	0	3 422	-3 422
	Menot	0	0	-41 037	41 037
	Netto	0	0	-37 615	37 615
Koneet ja kalusto	Tulot	0	0	0	0
	Menot	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0
Yhteensä	Tulot	0	0	3 422	-3 422
	Menot	0	0	-41 037	41 037
	Netto	0	0	-37 615	37 615

Kasvatus- ja hyvinvointilautakunnan tuloissa on myydyin Yhteiskoulu-lukion atk-verkon tasearvo. Vartiolan ruohonleikkurin hankintaa ei toimintavuonna tehty. Vartiolassa ajanottorakennus uusittiin ja nurmikentän kasteluun sekä luistelulenttien jäädytykseen tehtiin noin 200 metriä syvä porakaivo, jonka käyttöönotto siirtyy keväälle 2022. Vartiolan urheilualueelle valmistui kesällä myös nk. Leijona-areena, jonka Punkalaitumen Lions Club lahjoitti kuntalaisten käyttöön. Kunta rakennutti areenan pohjatyöt, kustannuksia rakennustöistä kertyi 23.500 euroa.

Tekninen lautakunta		Toteuma 2020	Talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama
Rakennukset	Tulot	0	0	327 334	-327 334
	Menot				
* Hallinto		-83 959	-125 000	-75 108	-49 892
* Sivistys		-692 269	-50 000	-23 379	-26 621
* Tekninen		-17 314	0	0	0
	Netto	-793 542	-175 000	-98 487	-403 847
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tulot	11 000		9 319	-9 319
	Menot	-181 284	-985 000	-124 804	-860 196
	Netto	-170 284	-985 000	-115 485	-869 515
Koneet ja kalusto	Tulot	0	0	0	0
	Menot	-92 521	0	0	0
	Netto	-92 521	0	0	0
Yhteensä	Tulot	11 000	0	336 653	-336 653
	Menot	-1 067 347	-1 160 000	-223 291	-1 264 043
	Netto	-1 056 347	-1 160 000	113 362	-1 600 696

Rakennusten tuloissa on teollisuushallin tasearvo 296.500 euroa sekä Yhteiskoulu-lukion tasearvo 30.833 euroa. Kiinteissä rakenteissa ja laitteissa on teollisuushallin piha-alueen tasearvo.

Kunnantalon kuntotutkimuksen liittyviä rakenneavauksia ei tehty, koska katsottiin, että ne kannattaa tehdä mahdollisen suunnittelun yhteydessä. Silloin voidaan paremmin tarkastella sitä, mistä kohtaa ja kuinka laajalti avaukset tulee tehdä. Esteettömyyskartoitus valmistui tammikuun 2022 alussa. Kartoitusraportti oli hyvin kattava ja sisälsi monia esteettömyyttä parantavia ehdotuksia.

Pakarin sokkelipintojen vaurioiden korjaus siirtyy ensi vuoteen. Erillistä suunnitelmaa ei tarvita. Pakarin saunasaston saneeraus ei ole tällä hetkellä välttämätöntä. Jatkossa tulee harkittavaksi, kannattaako saneerausta tehdä, sillä saunasaston käyttö on vähäistä.

Kaisankodin ulkomaalausurakka valmistui elokuussa. Terveysasemalle ja Vaparille asennettiin ilmavesilämpöpumput öljylämmityksen rinnalle pienentämään lämmityskustannuksia. Terveysasemalle vaihdettiin myös nk. desibeliovia.

Keskuskoululle toteutettiin aamu- ja iltapäiväkerhotilat vuonna 2020. Vuodelle 2021 varattu investointiraha jää miltei kokonaan käyttämättä, koska työ valmistui jo edellisenä vuonna. Teknisen työn tilat muutettiin lloklukitusjärjestelmään ja julkisivupintoja korjattiin.

Järvelän uimarannan venevalkama saatiin valmiiksi, mutta veneenlaskuramppiin tehdään vielä korjauksia keväällä 2022. Katuvalaistusurakka valmistui loppukesästä. Valaistuksen saneerauksia tehtiin seuraavilla katualeilla: Puistotie, Taatinrinnantie, Einarinkuja, Penttilänkuja, Kauppakuja, Riihitie, Kallenkuja, Iso-Pourunkuja, Suvitie, Rantatie, Kustaankuja, Kimpoontie ja Vesilahdentien katuvalot taajama-alueella.

Vesihuoltolaitoksen ”Kanteenmaan syöttövesijohto” esisuunnitelma valmistui, mutta tarkempi suunnittelu siirtyy vuodelle 2023. Paineenkorotusaseman suunnitteluun ja rakentamiseen varattu määräraha jäi käyttämättä, sillä tämänhetkinen tarve poistui alavesisäiliön saneerauksessa toteutetun venttiilien automatisoinnilla. Jatkossa tulee seurata ”Urjalan linjan” verkostopaineita ja mikäli painetaso nykyisestään pienenee, tulee paineenkorotusaseman rakentaminen harkittavaksi.

Kanteenmaan vedenottamon saneerauksen toteutus siirtyi vuodelle 2022. Vesihuollon pieniin korjauksiin varattu määräraha käytettiin mm. Käsityöläiskujan putkirikon korjaamiseen. Jokivarren jätevesiviemärin runkolinjan saneeraus siirtyi vuodelle 2022.

Investoinnit yhteensä		Toteuma 2020	Talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama
Yhteensä	Tulot	18 500	0	375 476	-372 053
	Menot	-1 082 347	-1 192 500	-264 328	-928 172
	Netto	-1 063 847	-1 192 500	111 148	-1 300 225

Vesihuoltolaitos

Vesihuolto		Toteuma 2020	Talousarvio 2021	Toteuma 2021	Poikkeama
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tulot	0	0	0	0
	Menot	-77 656	-940 000	-83 291	-856 709
	Netto	-77 656	-940 000	-83 291	-856 709
Koneet ja kalusto	Tulot				
	Menot	-29 000			
	Netto	-29 000			
Yhteensä	Tulot	0	0		0
	Menot	-106 656	-940 000	-83 291	-856 709
	Netto	-106 656	-940 000	-83 291	-856 709

3.7 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan. Rahoitusosa sisältää eriä, joiden toteutumisen seuranta tapahtuu talousarvion tuloslaskelman- ja investointiosassa sekä eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa.

	Alkuperäinen talousarvio	Toteuma 2021	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	-103 450	987 939	-1 091 389
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät			
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-1 192 500	-264 328	-928 172
Rah.osuudet investointimenoihin	0		
Pys. vast. hyöd. luovutustulot		375 476	-375 476
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 295 950	1 099 086	-2 395 036
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten vähennykset		182	-182
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	900 000		900 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-485 000	-850 000	365 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset	50 000	-29 467	79 467
Vaikutus maksuvalmiuteen	-830 950	219 801	-1 050 751

4. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT
4.1. Tuloslaskelma

Tuloslaskelma				
	1.1.-31.12.2021		1.1.-31.12.2020	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	900 048,40		847 285,22	
Maksutuotot	120 896,63		104 827,87	
Tuet ja avustukset	308 619,39		194 141,28	
Muut toimintatuotot	748 159,87	2 077 724,29	1 113 865,73	2 260 120,10
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 764 524,17		-3 711 536,76	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 093 846,51		-1 079 648,64	
Muut henkilösivukulut	-107 694,62		-96 315,19	
Palvelujen ostot	-15 425 441,43		-14 534 927,75	
Aineet ja tarvikkeet	-869 192,95		-935 007,08	
Avustukset	-219 266,29		-207 260,83	
Muut toimintakulut	-240 929,01	-21 720 894,98	-97 190,75	-20 661 887,00
Toimintakate		-19 643 170,69		-18 401 766,90
Verotulot		9 480 085,10		9 167 657,21
Valtionosuudet		11 185 507,00		11 326 019,00
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot	5 287,83		3 059,89	
Korkokulut	-39 567,11		-45 418,23	
Muut rahoituskulut	-203,48	-34 482,76	-200,68	-42 559,02
Vuosikate		987 938,65		2 049 350,29
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 125 897,11		-1 144 008,09
Arvonalentumiset				-7 500,00
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Tilikauden tulos		-137 958,46		897 842,20
Poistoeron muutos		40 619,40		43 468,06
Vapaaehtoiset varaukset				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-97 339,06		941 310,26

4.2. Rahoituslaskelmat

Rahoituslaskelma				
	1.1.-31.12.2021		1.1.-31.12.2020	
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	987 938,65		2 049 350,29	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät		987 938,65		2 049 350,29
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-264 328,03		-918 976,57	
Rahoitusosuudet investointeihin			11 000,00	
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	375 475,50	111 147,47		-907 976,57
Toiminnan ja investointien rahavirta				
		1 099 086,12		1 141 373,72
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainausaamisten lisäys	181,53	181,53		
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			800 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-850 000,00		-485 000,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-850 000,00		315 000,00
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen muutokset	-23 746,68		7 515,55	
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 064,27		12 173,79	
Saamisten muutos	290 906,92		-178 556,25	
Korottomien velkojen muutos	-294 562,56	-29 466,59	78 251,47	-80 615,44
Rahoituksen rahavirta				
		-879 285,06		234 384,56
Rahavarojen muutos				
		219 801,06		1 375 758,28
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	2 930 587,87		2 710 786,81	
Rahavarat 1.1.	2 710 786,81	219 801,06	1 335 028,53	1 375 758,28

4.3. Tase

VASTAAVAA	2021	2020
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0	0,00
	0	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 600 109,74	1 633 357,09
Rakennukset	11 986 916,25	12 888 755,47
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 720 906,10	3 049 483,30
Koneet ja kalusto	209 988,22	275 272,30
Muut aineelliset hyödykkeet	29 432,89	29 432,89
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	157 459,82	63 403,74
	16 704 813,02	17 939 704,79
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 577 625,05	3 579 777,86
Muut lainasaamiset	212 896,31	212 896,31
Muut saamiset	2 040,00	2 221,53
	3 792 561,36	3 794 895,70
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	52 849,56	50 785,29
	52 849,56	50 785,29
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut pitkäaikaiset saamiset muilta		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	185 567,64	388 623,48
Muut saamiset	76 282,47	104 067,18
Siirtosaamiset	223 427,87	283 494,24
	485 277,98	776 184,90
Rahat ja pankkisaamiset	2 930 587,87	2 710 786,81
Vastaavaa yhteensä	23 966 089,79	25 272 357,49

VASTATTAVAA	2021	2020
Oma pääoma		
Peruspääoma	9 791 450,96	9 791 450,96
Edellisten tilikausien ylijäämä	4 185 231,29	3 243 921,03
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-97 339,06	941 310,26
	13 879 343,19	13 976 682,25
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	544 834,72	585 454,12
Vapaaehtoiset varaukset		
	544 834,72	585 454,12
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	89 784,62	113 531,30
Muut toimeksiantojen pääomat		
	89 784,62	113 531,30
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 865 000,00	7 565 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	496 153,90	488 728,70
	7 361 153,90	8 053 728,70
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	400 000,00	550 000,00
Saadut ennakot	85 252,86	89 538,29
Ostovelat	819 641,89	705 968,10
Liittymismaksut ja muut velat	97 344,34	90 702,41
Siirtovelat	688 734,27	1 106 752,32
	2 090 973,36	2 542 961,12
Vastattavaa yhteensä	23 966 089,79	25 272 357,49

4.4. Konsernituloslaskelma

Konsernituloslaskelma	2021	2020
Toimintatuotot	10 816 000	11 215 383
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-30 237 789	-29 002 718
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	12 339	9 352
Toimintakate	-19 409 450	-17 777 983
Verotulot	9 480 085	9 167 657
Valtionosuudet	11 736 862	11 325 019
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 095	302
Muut rahoitustuotot	10 917	5 906
Korkokulut	-74 166	-83 994
Muut rahoituskulut	-1 112	-1 286
Vuosikate	1 745 231	2 635 621
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-1 682 085	-1 949 272
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset		-7 500
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	63 146	678 849
Tilinpäätössiirrot	5 425	
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot		1 248
Vähemmistöosuudet	-383	-1 421
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	68 189	678 676

4.5. Konsernin rahoituslaskelma

Konsernin rahoituslaskelma	2021		2020	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 745 231		2 635 621	
Satunnaiset erät	8 337			
Tilikauden verot				
Tulorahoituksen korjauserät		1 751 649	-24 235	2 611 386
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-796 353		-1 291 657	
Rahoitusosuudet investointimehoihin	11 922		23 030	
Pysyv. vastaavien hyöd. luovutustulot	380 557	-403 874	62 367	-1 206 260
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 349 694		1 405 126
Rahoituksen rahavirta				
Antolainasaamisten muutos				
Antolainasaamisten lisäys			-19 125	-19 125
Antolainasaamisten vähennys	182	182		
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	184 000		800 757	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 386 010		-1 103 838	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	28 373	-1 173 637	387 529	84 448
Oman pääoman muutokset		8 131	4 770	4 770
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toim.antojen varojen ja pääom. muutokset	-25 531		6 767	
Vaihto-omaisuuden muutos	22 032		-39 330	
Saamisten muutos	339 574		-138 102	
Korottomien velkojen muutos	-353 389	-17 315	168 522	-2 143
Rahoituksen rahavirta		-1 180 719		67 950
Rahavarojen muutos		167 055		1 473 078
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	3 542 145		3 380 598	
Rahavarat 1.1.	3 375 090	167 055	1 907 520	1 473 078

4.6. Konsernitase

VASTAAVAA	2021	2020
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	100 591	100 659
Muut pitkävaikutteiset menot	1 351	2 425
	101 942	103 084
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 810 730	1 845 629
Rakennukset	17 305 787	18 326 216
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 745 364	3 073 109
Koneet ja kalusto	677 878	749 264
Muut aineelliset hyödykkeet	68 380	55 257
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	387 465	236 533
	22 995 605	24 286 009
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	120 272	110 731
Osakkeet ja osuudet	748 671	756 571
Muut saamiset	15 123	15 319
	884 066	882 621
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	67 173	65 161
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	13 425	11 288
	80 598	76 449
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	172 737	195 060
Keskeneräiset tuotteet	4 973	4 775
Valmiit tuotteet		
Muu vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut		9
	177 710	199 844
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 055	
Muut saamiset	1 447	20 800
Siirtosaamiset	0	230 503
	2 502	251 303
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	445 971	681 995
Lainasaamiset	15	17
Muut saamiset	231 443	311 286
Siirtosaamiset	596 845	365 505
	1 274 274	1 358 803
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	80 758	53 012
	80 758	53 012
Rahat ja pankkisaamiset	3 461 387	3 327 585
Vastaavaa yhteensä	29 058 839	30 538 710

VASTATTAVAA	2021	2020
Oma pääoma		
Peruspääoma	9 790 804	9 791 451
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	387	387
Muut omat rahastot	494 249	493 345
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 521 572	3 859 206
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	68 238	678 724
	<u>14 875 249</u>	<u>14 823 113</u>
Vähemmistöosuudet	2 592	6 930
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset	1 052	1 075
Pakolliset varaukset	340 492	323 660
	<u>341 544</u>	<u>324 735</u>
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	102 739	126 240
Muut toimeksiannot	69 594	67 524
	<u>172 332</u>	<u>193 764</u>
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 500 996	9 553 481
Lainat muilta	757	757
Saadut ennakot	11 383	11 383
Liittymismaksut ja muut velat	496 985	489 750
	<u>9 010 121</u>	<u>10 055 371</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 233 447	1 355 163
Saadut ennakot	162 708	156 226
Ostovelat	1 393 804	1 297 816
Muut velat	185 435	179 850
Siirtovelat	1 681 610	2 145 745
Laskennalliset verovelat		
	<u>4 657 004</u>	<u>5 134 800</u>
Vastattavaa yhteensä	<u>29 058 839</u>	<u>30 538 710</u>

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetiedot on numeroitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti. Mikäli yleisohjeen mukaiseen liitetietoon ei tule mitään tietoja, ei kyseistä liitetietoa esitetä. Kunnalla ei ole liitetietoina ilmoitettavaa seuraavien liitetietojen osalta: 2, 3, 4, 5, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 26, 28, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 37.

Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet (liitetieto 1)

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle. Tilikaudella käyttämättä jäänyt osuus ulkopuolisesta hankerahoituksesta on kirjattu siirtovelkoihin. Työterveyshuollon Kela-korvaus on kirjattu suoriteperusteella arvioon perustuen.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa *Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet*.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihintaperiaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintahintaan.

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty asunto-osakeyhtiö, Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy, sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on laskettu myös Kiinteistö Oy Pietarinvirasto.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi vastaa olennaisilta osin hankintamenoitelmää. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisön tilikauden voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on konsernitilinpäätökseen yhdistelty kunnan omistusosuutta vastaava osuus (sovellettu pääomaosuusmenetelmä).

5.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (liitetieto 6)

	2021	2020
Hallintotoimi		
Kunnanhallitus	308 084	274 194
	308 084	274 194
Sivistystoimi		
Kasvatus- ja hyvinvointilautakunta	667 408	
Kasvatus- ja opetuslautakunta		396 471
Hyvinvointilautakunta		120 629
	667 408	517 100
Tekninen toimi		
Tekninen lautakunta	1 102 233	1 468 826
	1 102 233	1 468 826
Yhteensä	2 077 724	2 260 120

Verotulot (liitetieto 7)

Verotulojen erittely	2021	2020
Verotulot		
Kunnan tulovero	7 991 167	8 019 997
Osuus yhteisöveron tuotosta	830 778	539 189
Kiinteistövero	658 191	608 472
Verotulot yhteensä	9 480 135	9 167 657

Valtionosuudet (liitetieto 8)

Valtionosuuksien erittely	2021	2020
Valtionosuudet		
Peruspalveluiden valtionosuus	9 012 444	9 454 974
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	2 890 500	2 911 006
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	238 603	-22 603
Verotulomenetysten korvaus	1 934 460	1 893 647
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	11 185 507	11 326 019

Koronatukipaketista johtuen valtionosuudet eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2020 ja 2021 välillä. Vuonna 2020 valtionosuuksia kertyi 0,6 milj. euroa yli budjetoidun.

Palvelujen ostot (liitetieto 9)

Palvelujen ostojen erittely	2021	2020
Palveluiden ostot		
Asiakaspalveluiden ostot	12 719 678	11 812 340
Muiden palveluiden ostot	2 705 764	2 722 588
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	15 425 441	14 534 928

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet (liitetieto 11)

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Kunnanvaltuusto hyväksyy poistojen perusteet ja kunnanhallitus päättää hyväksytyissä rajoissa tarkat hyödykekohtaiset poistoajat tai -prosentit siten, että poisto aika on lyhin mahdollinen, ellei hyödykkeelle ole perusteita pidemmälle poistoajalle.

Poistojen perusteet	Poistomenetelmä	Poistoaika/ -prosentti
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	Tasapoisto	2 – 5 vuotta *
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 – 20 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	2 – 5 vuotta *
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	2 – 5 vuotta *
Muut	Tasapoisto	2 – 5 vuotta *
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
<i>Rakennukset ja rakennelmat</i>		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	20 – 50 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 – 30 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	10 – 20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 – 30 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 – 50 vuotta
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet</i>		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	15 - 20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	Menojäännöspoisto	10 - 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	0 - 20 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	7 - 10 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	7 - 10 %
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto	10 - 15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	Menojäännöspoisto	15 - 20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	Menojäännöspoisto	20 - 22 %
Maakaasuverkko	Menojäännöspoisto	12 - 15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	15 - 20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	15 - 25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	15 - 20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	Menojäännöspoisto	20 - 25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	20 - 25 %
<i>Koneet ja kalusto</i>		
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 – 20 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 – 15 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	4 – 7 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 – 10 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 – 15 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 – 10 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5 – 15 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 – 5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 – 5 vuotta
<i>Muut aineelliset hyödykkeet</i>		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa	

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja – tappiot (liite 13)

	2021	2020
Muut toimintatuotot		
Maa-alueiden myyntivoitot	427	0
Yhteensä	427	0
Muut toimintakulut		
Hallinto- ja laitosrakennusten myyntitappiot	34 255	0
Tehdas- ja tuotantorakennusten myyntitappiot	135 744	0
Muiden osakkeiden ja osuuksien myyntitappiot	673	0
Yhteensä	170 672	0

Muut rahoitustuotot (liitetieto 15)

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	2021	2020
Osinkotuotot muista yhteisöistä	2 106	2 067
Yhteensä	2 106	2 067

5.3. Tasetta koskevat liitetiedot
5.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot
Pysyvät vastaavat ja muut pitkäaikaiset sijoitukset (liitetieto 19)

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.2021	1 633 357,09	12 888 755,47	3 049 483,30	275 272,30	29 432,89	63 403,74	17 939 704,79
Lisäykset tilikauden aikana		96 727,51	73 544,37			94 056,08	264 327,96
Rahoitusosuudet tilikaudella							
Vähennykset tilikauden aikana	-33 247,35	-327 333,70	-14 734,13				-375 315,18
Siirrot erien välillä							
Tilikauden poisto		-671 233,03	-387 387,44	-65 284,08			-1 123 904,55
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Aktivoidut korkomenot							
Poistamaton hankintameno 31.12.2021	1 600 109,74	11 986 916,25	2 720 906,10	209 988,22	29 432,89	157 459,82	16 704 813,02
Arvonkorotukset Kirjanpitoarvo 31.12.2021	1 600 109,74	11 986 916,25	2 720 906,10	209 988,22	29 432,89	157 459,82	16 704 813,02
Olennaiset lisäpoistot							

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet					
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021	755 904,84	659 657,60	2 038 278,66	125 936,76	3 579 777,86
Lisäykset					
Vähennykset				-2 152,81	-2 152,81
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.2021	755 904,84	659 657,60	2 038 278,66	123 783,95	3 577 625,05
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	755 904,84	659 657,60	2 038 278,66	123 783,95	3 577 625,05

Kuntayhtymäosuuksien tase-erot

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri	
Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	1 596 413,33
Kunnan tase 31.12.2021	1 607 299,36
Ero	-10 886,03

Sastamalan koulutuskuntayhtymä	
Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	382 541,61
Kunnan tase 31.12.2021	425 071,84
Ero	-42 530,23

Jkv-, muut laina- ja muut saamiset					
	Jkv-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2021		212 896,31		2 221,53	215 117,84
Lisäykset					
Vähennykset				-181,53	
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.2021		212 896,31		2 040,00	214 936,31
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.2021		212 896,31		2 040,00	214 936,31

Saamiset yhteisöiltä sisältää Sallilan Energia Oyn Pakarin sähköliittymismaksun

Tytäryhteisöt (liitetieto 20)

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus voitosta(+)/ tappiosta(-)
Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy	Punkalaidun	100	100	333 820	1 599 286	35 899
Yhteensä				333 820	1 599 286	35 899

Kuntayhtymät (liitetieto 21)

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus voitosta(+)/ tappiosta(-)
Pirkanmaan liitto	Tampere	0,70	0,70	11 991	29 044	-186
SASKY koulutuskuntayhtymä	Sastamala	1,42	1,42	748 316	113 927	34 526
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ky	Turku	0,92	0,92	1 871 526	2 699 852	135 950
Yhteensä				2 631 833	2 842 823	170 290

Osakkuus- ja muut omistusyhteisöt (liitetieto 22)

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus voitosta(+)/ tappiosta(-)
Kiinteistö Oy Pietarinvirasto	Punkalaidun	30,17	30,17	388 228	7 988	7
Sastamalan Tukipalvelu Oy	Sastamala	5,51	5,51	14 248	306	-2 060
Huittisten Puhdistamo Oy	Huittinen	5,00	5,00	186 174	1 090 672	11 006
Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy	Forssa	2,96	2,96			

Sastamalan Tukipalvelu Oy on asetettu selvitystilaan 30.9.2021 toiminnan päättämiseksi.

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oyn konsernitilinpäätös ei valmistunut ajoissa ja lukuja ei saatu.

Saamiset konsernin yhteisöiltä (liitetieto 23)

Saamisten erittely	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		21 334		28 797
Lainasaamiset	212 896		212 896	
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Siirtosaamiset		94 123		69 552
Saamiset yhteensä	212 896	115 457	212 896	98 349

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (liitetieto 24)

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Ely/Kuntouttava työtoiminta		4 813		12 794
Vammalan kaupunki/Sotesi		73 324		
Huitisten kaupunki				3 752
Kela/työterveyshuolto		18 136		16 541
Pirkanmaan pelastuslaitos		2 990		1 677
Kela/sairauspäivärahat				7 018
Ely/Työllistämistilitys		1 959		5 035
Ely/Erityiskustannusten korvaus		9 751		9 776
Työllisyysrahasto				636
Opetushallitus		31 476		
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri		93 323		
Lehto Tilat Oy				260 000
Muut tulojäämät		4 178		887
Siirtosaamiset yhteensä		239 951		318 117

5.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot
Oman pääoman erien muutokset (liitetieto 25)

Oman pääoman erien muutokset	2021	2020
<i>Peruspääoma</i>		
Peruspääoma 1.1.	9 791 451	9 791 451
Peruspääoma 31.12.	9 791 451	9 791 451
<i>Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä</i>		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	3 243 921	3 566 820
Edellisen tilikauden yli-/alijäämä	941 310	-322 899
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 185 232	3 243 921
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-97 339	941 310
Oma pääoma yhteensä	13 879 343	13 976 682

Pitkäaikainen vieras pääoma (liitetieto 27)

Pitkäaikaiset velat	2021	2020
<i>Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät velat</i>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 265 000	5 665 000

Erittely liittymismaksuista (liitetieto 32)

Pitkäaikaisen vieraan pääoman kohdassa *Liittymismaksut ja muut velat* summa sisältää pelkästään vesi-huollon liittymismaksuja. Lyhytaikaisen vieraan pääoman vastaavassa kohdassa summassa on vain muita velkoja.

Erittely siirtoveloista (liitetieto 33)

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotukset	423 987	435 861
Sastamalan kaupunki/Sotesi	166 478	67 114
Sastamalan kaupunki	12 317	13 629
Opetustoimen valtionosuus	0	60 396
Vauvarahat	4 275	5 700
Korkojaksotukset	8 478	12 082
Kuntien eläkevakuutus	72 657	74 265
Lehto Tilat Oy	0	437 708
Muut menojäämät	543	293
Siirtovelat yhteensä	688 734	1 107 049

5.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot
Leasingvastuiden yhteismäärä (liitetieto 38)

Leasingvastuiden yhteismäärä	2021	2020
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	32 975	32 001
Myöhemmin maksettavat	44 396	54 058
Yhteensä	77 371	86 059

Leasingvastuiden yhteismäärä sisältää arvonlisäveroa 24 %
 Leasing sopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

Vastuusitoumukset (liitetieto 39 - 40)

Vastuusitoumukset	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
<i>Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy</i>		
Alkuperäinen pääoma	900 000	900 000
Jäljellä oleva pääoma	556 671	623 337
Kuntatodistuslimiitti	300 000	300 000
Limiitistä käytössä	300 000	200 000
Takaukset muiden puolesta		
<i>Punkalaitumen Vanhustenkotiyhdistys ry</i>		
Laina/Punkalaitumen Op		
Alkuperäinen pääoma	320 000	320 000
Jäljellä oleva pääoma	10 000	30 000
<i>Huittisten Puhdistamo Oy</i>		
Alkuperäinen pääoma	1 467 500	1 517 500
Jäljellä oleva pääoma	979 575	1 102 004
<i>MTK-Punkalaidun</i>		
Alkuperäinen pääoma	30 000	30 000
Jäljellä oleva pääoma	3 000	6 000
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takausvastuista 31.12.	19 690 561	18 864 510
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus rahastosta 31.12.	12 898	11 754

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (liitetieto 41)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	2021	2020
<i>Kirjanpidon ulkopuoliset varat</i>		
Sivistystoimi		
Luokkaretki- ja stipendirahastot	7 505	7 850
Yhteensä	7 505	7 850
<i>Arvonlisäveron palautusvastuut/ joista todennäköisesti toteutuvat</i>	1 772 640	1 970 011
	0	0

Arvonlisäverolain mukaan uudisrakennus- ja perusparannusmenoista vähennyksenä tai palautuksena käsiteltävien arvonlisäveroon liittyy kymmenen vuoden oikaisuvelvollisuus, jos kiinteistö tai sen osan käyttötarkoitus muuttuu palautukseen tai vähennykseen oikeuttamattomaksi. Alv-palautusvastuu on Punkalaitumen kunnan osalta ilmoitettu kaikkien kiinteistöjen osalta.

Vuokravastuut	2021	2020
Toimitilojen vuokravastuut	6 550	7 950
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	2 337	5 015
Vuokravastuut yhteensä	8 887	12 965
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 264	10 357
Siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	0	2 608

5.5. Ympäristöasiat

Ympäristökulut ja -tuotot	2021	2020
<i>Ympäristötuotot</i>		
Jätevesien käsittely	132 124	111 321
	132 124	111 321
<i>Ympäristökulut</i>		
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	10 450	10 950
Jätevesien käsittely	310 935	301 288
Jätehuolto	69 737	53 010
	391 122	365 248
Ympäristökulut, netto	258 998	253 927
<i>Pitkävaikutteiset ympäristömenot</i>		
Verkostojen saneeraus	36 022	

5.6. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä (liitetieto 42)

Konsernin henkilöstö laskettu omistusprosentteilla

Henkilöstön määrä työyksiköittäin 31.12.	2021	2020
Hallintotoimi	13	12
Hallintotoimisto	13	12
Sivistystoimi	72	75
Lukio	7	7
Päiväkot	14	12
Perhepäivähoito	5	6
Peruskoulut	38	40
Kirjasto, liikunta- ja nuorisotoimi	8	10
Tekninen toimi	12	14
Tekninen toimisto	3	3
Toimitilapalvelut	9	11
Yhteensä	97	101

Henkilöstökulut(liitetieto43)

Konsernin kulut laskettu omistusprosentteilla

Henkilöstökulut	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	4 966 065	4 865 792
Palkat ja palkkiot	3 811 385	3 711 537
Eläkekulut	1 093 847	1 079 649
Muut henkilösivukulut	107 695	96 315
Henkilöstömenojen korjaukset	-46 861	-21 709
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	4 966 065	4 865 792

Luottamushenkilömaksut (liitetieto 44)

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut	2021	2020
Keskustan Punkalaitumen kunnallisjärjestö ry	1642	1 658
Perussuomalaiset r.p. Punkalaitumen paikallisosasto	86	89
Punkalaitumen Kokoomus ry	814	686
	2542	2 433

Tilintarkastajan palkkiot (liitetieto 45)

Tilintarkastajan palkkiot	2021	2020
BDO Auditor Oy Tilintarkastuspalkkiot	5 050	3 586
Palkkiot yhteensä	5 050	3 586

Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista (liitetieto 46)

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:lle 212.896 euron rahalainan, josta 31.12.2021 on avoimena 212.896 euroa. Laina on tertiäärilaina, joka on rahoituskohteessa omarahoitussuuden kattamiseksi. Lainaa saa lyhentää vasta sen jälkeen, kun aravalaina on maksettu pois. Lainasta ei ole saatu turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kunnan arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kunta on antanut kokonaan omistamalleen Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:lle 1.200.000 euron omavelkaisen takauksen, joista velkaa 31.12.2021 on jäljellä 856.671 euroa.

Kunta on myynyt kokonaan omistamalleen Punkalaitumen Vuokra-asunnot Oy:lle tilikaudella talous-, henkilö- ja kiinteistöhuoltopalveluita 29.053 eurolla. Palvelut on myyty omakustannushintaan. Talous- ja hallintopalvelut laskutetaan kerran vuodessa joulukuussa. Tilinpäätöshetkellä avoimia saatavia on yhteensä 21.334 euroa.

Kunnanjohtajan kanssa on 11.2.2019 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkkaa vastaavasta siirtymäkorvauksesta kunnanjohtajan irtisanoutuessa palvelussuhteesta siinä tapauksessa, että kunnanjohtaja ei nauti poliittisen johdon luottamusta.

5.7. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Valtionosuuksien erittely	2021	2020
Valtionosuudet		
Kunta	11 185 507	11 326 019
Sastamalan koulutuskuntayhtymä, yksikköhintarahoitus	551 355	554 926
Valtionosuudet yhteensä	11 736 862	11 880 945

Oma pääoma	2021	2020
<i>Peruspääoma</i>		
Peruspääoma 1.1.	9 791 451	9 791 451
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella	647	
Peruspääoma 31.12.	9 790 804	9 791 451
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.12.	387	387
<i>Muut omat rahastot</i>		
Rahaston pääoma 1.1.	494 249	488 171
Lisäykset tilikaudella		5 271
Vähennykset tilikaudella		98
Muut omat rahastot 31.12.	494 249	493 345
<i>Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)</i>		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	3 859 206	4 284 605
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	4 521 572	3 859 206
<i>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</i>	68 238	678 724
Oma pääoma yhteensä	14 875 249	14 823 113

Pakolliset varaukset	2021	2020
Muut pakolliset varaukset		
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri		
Potilasvakuutuksen vastuuvakuutus	374 768	361 638

Vuokravastuut	2021	2020
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	89 440	92 314
Myöhemmin maksettavat	869 783	1 059 162
Yhteensä	959 223	1 151 476
<i>Leasingvastuut</i>		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	68 124	35 063
Myöhemmin maksettavat	95 989	60 712
Yhteensä	164 113	95 775

Leasingvastuiden yhteismäärä ei sisällä arvonlisäveroa

Vastuusitoumukset	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	900 000	900 000
Jäljellä oleva pääoma	556 671	623 337
Kuntatodistuslimiitti	300 000	300 000
Limiitistä käytössä	300 000	200 000
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	1 817 500	1 867 500
Jäljellä oleva pääoma	992 575	1 138 004

Kunnan ja konsernin tuotot ja kulut (ulkoiset erät)	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
TUOTOT				
Toimintatuotot	11 367 355	11 215 383	2 077 724	2 260 120
Verotulot ja valtionosuudet	20 665 592	20 493 676	20 665 592	20 493 676
Rahoitustuotot	13 012	6 208	5 288	3 060
Yhteensä	32 045 959	31 715 267	22 748 604	22 756 856
KULUT				
Toimintakulut	30 237 789	29 003 718	21 720 895	20 661 887
Rahoituskulut	75 278	85 280	39 770	45 619
Yhteensä	30 313 067	29 088 998	21 760 665	20 707 506
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	1 682 085	1 956 772	1 125 897	1 161 508
Satunnaiset erät	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot	5 425	0	0	0

5.8 Laskennallinen taseyksikkö

5.8.1 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Yleistä

Vesilaitostoiminta on alkanut Punkalaitumella jo 1960-luvulla. Aluksi laitos toimitti ainoastaan puhdasta vettä. Jäteveden viemärointi ja käsittely aloitettiin 1970-luvulla, jolloin valmistui myös kunnan oma jätevedenpuhdistamo. Nykyisin jätevedet on johdettu vuodesta 2014 lähtien siirtoviemärillä käsiteltäviksi Huittisten Puhdistamo Oy:lle.

Vesihuoltolaitos vastaa Punkalaitumen kunnan puhtaan veden tuottamisesta ja jakelusta sekä kunnan omasta jätevesiviemäroinnistä. Lisäksi vesihuoltolaitos toimittaa talousvettä 70:lle Urjalan kunnassa asuvalle asiakkaalle.

Vuoden 2015 alusta vesihuoltolaitos eriytettiin kunnasta omaksi taseyksikökseen, sillä vesihuoltolaki edellyttää vesihuollon kirjanpidon eriyttämistä muista kunnan toiminnoista. Hulevesistä ja -viemäroinnistä kunta vastaa edelleen.

Vesinäytteitä otettiin sekä terveysturvallisuuden että vesihuoltolaitoksen toimesta. Verkostosta ja verkostoon lähtevästä vedestä otetut näytteet täyttivät talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja -suositukset.

Toimintavuonna Kennin vedenottamon kaivoa kunnostettiin, sillä kesällä havaittiin puiden juuria kaivossa. Kasvillisuus poistettiin vedenottamon välittömästä läheisyydestä, maastoon tehtiin asianmukaiset kallistukset ja kaivo kunnostettiin. Toimenpiteet johtivat siihen, että veden luontainen pH saatiin nostettua talousveden laatuvaatimusten mukaiseksi, eikä lähtevään veteen ole enää tarvetta lisätä natriumhydroksidia.

Vesi- ja jätevesimäärät

Punkalaitumen kunnan vesihuoltolaitoksella on kaksi vedenottamoa, Kanteenmaa ja Kenni. Lisäksi vettä ostetaan Humppilan Vesihuolto Oy:n Murron vedenottamolta. Ostetun veden määrää on laskenut 12 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vesijohtoverkoston liitettyjä kiinteistöjä oli vuoden 2021 lopussa 669 kpl, joista uusia liittyjiä oli 9 kpl. Veden ominaiskäyttö (litraa/asukas/vuorokausi) oli 222, kun vuotta aiemmin se oli 219.

Vuonna 2021 vesijohtoverkoston pumpattiin vettä yhteensä 162 313 m³, määrässä on nousua edelliseen vuoteen 2 %. Laskutetun veden määrä laski edelliseen vuoteen verrattuna 11 % eli laskuttamaton veden määrä oli 49,6 %. Laskuttamattoman veden suureen määrään oli osittain syynä poikkeuksellisen monta putkirikkoa, kaikkiaan 6 kpl. Laskuttamattoman veden määrän vähentämiseen tähtäviä toimenpiteitä tulee edelleen tehostaa.

Kunnan viemäriverkoston on liitetty 408 kiinteistöä, uusia liittyjiä ei toimintavuonna ollut. Jätevettä pumpattiin Huittisten Puhdistamolle 128 658 m³, määrässä oli laskua edelliseen vuoteen 10,7 %. Vuotovesiprosentti nousi 1,5 % vuoteen 2020 verrattuna, yhtenä selittävänä tekijänä voidaan pitää kahta vesijohtoverkon mittaavaa putkirikkoa, jolloin vuotovedet kulkeutuivat suoraan viemäriverkoston. Vuotovesien vähentämiseen tähtäviä toimenpiteitä on yhä jatkettava.

Verkoston johdettu vesimäärä (*kursiivilla laskutetut määrät*):

Verkoston johdettu vesimäärä m ³	2021	2020	2019	muutos v. 2020–2021
talousvesi	162 313 (104 554)	159 552 (116 118)	182 468 (124 392)	+1,73 % (- 9,96 %)
jätevesi	128 658 (48 678)	144 118 (56 670)	137 662 (64 264)	- 10,73 % (- 14,10 %)

Rakentaminen ja korjaus

Isompia vesihuoltoon kohdistuvia toimenpiteitä olivat:

- Käsityöläiskujan vesijohdon, viemärin ja hulevesiviemärin saneeraus
- Viallisten vesijohtoverkon runkoventtiilien uusiminen, 10 kpl
- Jokivarren viemärilinjan suunnittelu
- Kanteenmaan vedenottamon raudan ja mangaanin poistolaitoksen suunnittelu ja kilpailutus
- Vesi- ja viemäriverkoston saattaminen digitaaliseen muotoon verkostokartalle, yhteensä 16 km

Organisaatio

Vesihuoltolaitoksen organisaatio vahvistui marraskuussa 2021, kun toinenkin laitospäällikön toimi saatiin täytettyä.

Talous

Toimintavuonna 2021 vesihuoltolaitoksen liikevaihto kasvoi. Liiketoiminnan muut tuotot hieman laskivat. Vuonna 2021 liikevaihto oli 349.572,68 € (344.648,87 € v. 2020) ja muut tuotot 35.592,18 € (53.144,37 €). Yhteensä tuloja oli 385.164,86 € (397.793,24 €). Toimintakulut vuonna 2021 hieman laskivat ja olivat 512.846,68 € (542.059,80 €). Poistot olivat tilikaudella 191.161,02 € (200.793,73 €). Tilikauden alijäämäksi muodostui kaikkiaan 295.837,36 € (323.018,76 €). Tarkemmin taloustiedot ilmenevät jäljempänä olevasta taulukosta.

Vesihuoltolaitoksen taloudellinen tilanne oli toimintavuonna heikko. Alijäämä kuitenkin väheni edelliseen vuoteen verrattuna noin 27.180 euroa.

Maksut ja taksa

Uudet taksat astuivat voimaan 1.1.2021 alkaen käyttömaksut olivat (arvonlisäveroton):

- vesi 1,80 euroa/m³
- veden perusmaksu 55,00 € / mittari/vuosi
- jätevesi 2,53 € euroa/m³
- jäteveden perusmaksu 55,50 € / mittari/vuosi

Käyttömaksuihin lisätään arvonlisävero. Liittymismaksut ovat veden osalta 97,70 euroa/yksikkö ja jäteveden osalta 1,73 euroa/k-m². Laitoksen liittymismaksut olivat siirto- ja palautuskelpoisia ja näin ollen arvonlisäverottomia.

Vedenottamot

Kanteenmaan vedenottamolla vettä nostetaan siiviläputkikaivosta (kaivo nro 3) suoraan UV-laitteen kautta verkostoon. Siiviläputkikaivosta (kaivo nro 4) vesi johdetaan ilmastusportaikkoon, siitä edelleen avoaltaisiin ja altaista kokoojakaivoon. Tämän jälkeen vesi johdetaan säiliökaivon numero 5 kautta huuhteluun (imeytetään harjuun). Näin toimien pystytään ylläpitämään kaivo 4:n prosessia; Tarpeen, mikäli kaivon 3 toiminnassa ilmenee häiriöitä ko. vettä voidaan johtaa verkostoon, mikäli siihen annostellaan natriumhypokloriittia.

Kennin vedenottamolla otetaan kuilukaivolla pohjavettä, joka johdetaan UV-laitteen kautta verkostoon. Sekä Kanteenmaan että Kennin vedenottamot on liitetty kaukovalvontajärjestelmään, kaikissa vedenkäsittelyn kohteissa on myös kameravalvonta.

Humppilan Vesihuolto Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaan vettä voidaan ostaa noin 100 m³ vuorokaudessa. Toimintavuonna vettä ostettiin 45 945 m³ (125 m³/vrk). Vuonna 2020 vettä ostettiin 52 324 m³ (143 m³/vrk). Ostetun veden määrä laski toimintavuonna, koska Kanteenmaan ja Kennin vedenottamolta saatavaa, talousvedelle asetetut laatuvaatimukset täyttävää vettä voitiin johtaa enemmän verkostoon.

Verkostot ja pumppaamot

Vesihuoltolaitoksella oli vuoden 2021 lopussa seuraava määrä verkostoa:

Vesijohto	165,3 km	Jätevesijohto	34 km
muovi	155,8 km	muovi	20,5 km, vietto
asbestisementti	9,5 km	betoni	6,7 km, vietto
		muovi	7,1 km, paine

Laitoksella on kahdeksan jätevesipumppaamo (Sarkkila, Penttilä, Vesilahdentie, Saunaoja, Karjamaantie, Kostilantie, Kanteenmaantie ja Vanttila), jotka kaikki ovat kaukovalvonnan piirissä.

Varasto

Vesihuoltolaitoksella on oma varasto kunnan varaston tiloissa. Varastolla ja sosiaalityötiloissa tehtiin pintaremonttia, jotta tiloista saatiin tarkoituksenmukaisemmat.

5.8.2 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma Vesilaitos	1.1.-31.12.2021		1.1.-31.12.2020	
Liikevaihto		349 572,68		344 648,87
Liiketoiminnan muut tuotot		35 592,18		53 144,37
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	60 356,42		64 513,21	
Varastojen muutos	3 035,78		2 558,44	
Palvelujen ostot	350 972,86	414 365,06	358 609,94	425 681,59
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	76 135,39		92 481,06	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	20 037,86		21 732,77	
Muut henkilösivukulut	2 308,37	98 481,62	2 164,38	116 378,21
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		191 161,02		200 793,73
Liiketoiminnan muut kulut		2 632,64		6 445,25
Poistoeron muutos		25 638,12		28 486,78
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-295 837,36		-323 018,76
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus jäännöspääomasta		0,00		0,00
Tilikauden yli-/alijäämä		-295 837,36		-323 018,76

Rahoituslaskelma				
Vesilaitos				
	2021		2020	
Tulorahoitus				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-321 475,16		-351 505,54	
Poistot ja arvonalentumiset	191 161,02		200 794,61	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut tulorahoituksen korjaukset				
Sisäiset tuotot	-15 261,45		-40 162,42	
Sisäiset kulut	47 199,22	-98 376,37	48 613,12	-142 260,23
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-83 291,07		-106 655,75	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	-83 291,07	0,00	-106 655,75
Tulorahoitus ja investoinnit, netto		-181 667,44		-248 915,98
Rahoitustoiminta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden vähennys	-3 035,78		-2 558,44	
Lyhytaikaisten saamisten lisäys	-206 080,52		241 943,79	
Korott.pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	-57 157,11	-266 273,41	-20 088,23	219 297,12
Rahoitustoiminta netto		-266 273,41		219 297,12
Vaikutus kunnan kassavaroihin		<u>-447 940,85</u>		<u>-29 618,86</u>

Tase				
Vesilaitos				
VASTAAVAA	2021		2020	
Pysyvät vastaavat				
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet		60 043,10		60 043,10
Rakennukset				
Kiinteät rakenteet ja laitteet		1 680 895,76		1 827 853,96
Koneet ja kalusto		19 333,28		28 194,44
Ennakkomaksu ja keskener. hankinnat		124 100,33		60 896,84
		1 884 372,47		1 976 988,34
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet		36 405,36		39 441,14
		36 405,36		39 441,14
Saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset		49 799,86		255 880,38
Muut saamiset		-35,62		-36,62
		49 764,24		255 843,76
Vastaavaa yhteensä		<u>1 970 542,07</u>		<u>2 272 273,24</u>

Tase		
Vesilaitos		
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	1 399 228,79	1 399 228,79
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-1 828 670,23	-1 505 651,47
Tilikauden yli-/alijäämä	-295 837,04	-323 018,76
	-725 278,48	-429 441,44
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	230 229,84	255 867,96
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut velat	496 153,90	488 728,70
	496 153,90	488 728,70
Lyhytaikainen		
Ostovelat	115 269,07	85 870,12
Muut velat	-413,92	-413,92
Siirtovelat	333,46	333,46
Yhdystili	1 854 248,20	1 871 329,36
	1 969 436,81	1 957 119,02
Vastattavaa yhteensä	1 970 542,07	2 272 273,24

Vesihuollon alijäämäisten tulosten seurauksena taseessa oleva oma pääoma on menetetty. Oma pääoma on tilinpäätöshetkellä 31.12.2021 -725.278,48 euroa alijäämäinen.

5.9 Käytetyt kirjanpitokirjat, arkistointi ja tositteiden lajit

Kirjanpitokirjat

Tasekirja	paperituloste
Päiväkirja	sähköinen arkisto
Pääkirja	paperituloste
Talousarvion toteumavertailuraportit	paperituloste
Palkkakirjanpito	
Palkkaluettelot	paperituloste
Tilierittelyt	paperituloste
Myyntireskontra	
Laskutuslistat laskutuslajeittain	paperituloste
Laskutuspäiväkirjat laskutuslajeittain	sähköinen arkisto
Asiakasreskontra	sähköinen arkisto
Ostoreskontra	
Maksatuslista maksuerittäin	paperituloste
Toimittajareskontra	sähköinen
Käyttöomaisuuskirjanpito	paperituloste
Konserniasiakirjat	paperituloste
Tase-erittelyt	paperituloste

Arkistointi

Tasekirja säilytetään Kansallisarkiston ohjeen mukaisesti pysyvästi. Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2. luvun 10 §:n säännöksiä siten, että kirjanpitokirjat ja käyttöaika koskevin merkinnöin varustettu tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä lukien niin, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksitta todeta. Kirjanpitokirjat säilytetään arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti joko paperitulosteena tai sähköisessä muodossa. Arkistoinnista vastaa kunnanhallitus.

Tositteet sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tositteet säilytetään tositelajeittain tositenumerojärjestyksessä. Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Käytetyt tosittelajit

1	Pankkitositteet	paperituloste
10	Muistiotositteet	paperituloste
20	Ostolaskujen suoritukset	paperituloste
21	Ostolaskut WF	sähköinen arkisto
28	Hyvitysten kohdistus OSRE	paperituloste
29	Matkalaskut Travel	paperituloste
30	Myyntireskontran suoritukset	paperituloste
31	Myyntilaskut	sähköinen arkisto
32	Web-hetilaskut	sähköinen arkisto
38	Sopimuslaskutus	sähköinen arkisto
39	Korkolaskut	paperituloste
51	Vesilaskut Intime	sähköinen arkisto
52	Vesilaskutuksessa tulostetut	sähköinen arkisto
85	Palkkatositteet	paperituloste
87	Sumu-poistot	paperituloste
89	Poistoeron muutokset	paperituloste
91	KP Laskennalliset	paperituloste
93	SL Laskennalliset	paperituloste
96	Kirjanpidon tulos	paperituloste
97	Kirjanpidon tulos laskennallinen	paperituloste
98	Sisäisen laskennan tulos	paperituloste
99	Sisäisen laskennan tulos laskennallinen	paperituloste

Tilinpäätöksen 2021 allekirjoittaminen

Punkalaitumella 28.3.2022

PUNKALAITUMEN KUNNANHALLITUS

Linda Lähdeniemi

Sami Uutto

Markus Kouvo

Sirkka Madekivi

Antti Peltomäki

Matti Seppä

Marja Wakkala

Tuija Ojala, kunnanjohtaja

Tilintarkastajan merkinnät

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Punkalaitumella ____/____ 2022

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

Aino Lepistö
JHT, HT